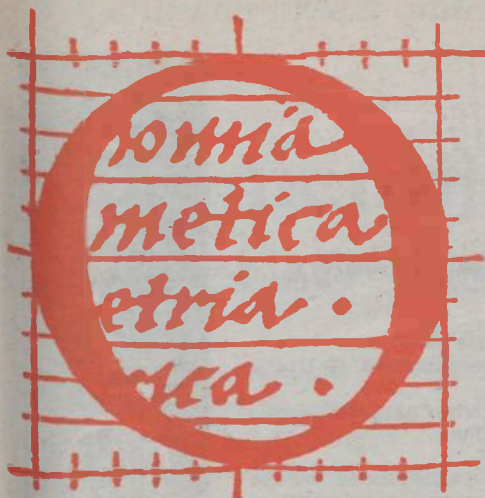

Jaargang 13, 28 januari 1993

bserveant 20

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-883174

Inhoud

Ze kwamen zes maanden geleden, de een onder moeders rokken vandaan, de ander gerijpt door een eerdere studie. Hoe verliepen de eerste maanden? Stond de studie meteen centraal of moest er eerst nog sociaal worden aangepast? Op pagina 8 en 9 komen vijftientig eerstejaars uit de vijf faculteiten aan het woord om te vertellen over hun eerste ervaringen. Op pagina 5 een kijkje in de badkamer - waar de teennagels (behoren te) worden geknipt - en in de keuken - waar onze voeding wordt bereid - van het epidemiologisch onderzoek. Verder een reportage over de transnationale studie kennistechnologie die transnationaal moeilijk blijkt te zijn en op de achterpagina een hemels uitstapje naar de rooms-katholieke studentenvereniging Servatius, waar pater Però Gods werk verricht zonder Opus Dei.

Toon mij Uw nagels en ik zeg U of U tegen kanker bent beschermd - zie pagina 5 (foto Nelis Tutkey)

Na tweede afwijzing door NWO

MERIT ziet af van verdere pogingen om onderzoekschool te worden

Het onderzoeksinstituut MERIT van de economische faculteit wil geen onderzoekschool meer worden. Nu twee jaar achtereen een aanvraag voor Stimulansgeld van NWO is afgewezen ziet de directeur, prof. dr. L. Soete, geen kans meer om nog aan de, naar zijn smaak deels irrelevante, criteria van NWO te voldoen. MERIT stopt nu ook met alle onderwijsactiviteiten, onder meer aan aio's, en zal zich concentreren op onderzoek. Het wil op eigen kracht een 'centre of excellence' worden.

Directeur Soete heeft de economische faculteit al in december, pal na na het vonnis van NWO, op de hoogte gesteld van zijn besluit. Deze week heeft de faculteitsraad zich gebogen over de situatie die nu is ontstaan. Het faculteitsbestuur accepteert het feit dat Soete verdere medewerking blokkeert als een fait accompli, zegt decaan prof. dr. J. Muysken. Dat MERIT (Maastricht Economic Research Institute on Innovation and Technology) weigert om nog te kandideren voor Stimulansgeld en voor de status van onderzoekschool wil niet zeggen dat de faculteit nu beroofd is van een potentiële onderzoekschool. Wel kan het beleid veranderd. Naast Merit stond

een nieuwe school in de steigers, LIFE, Limburg Institute of Financial Economics. Het plan is nu om in plaats van de waarschijnlijk nogal utopische gedachte dat de faculteit twee onderzoekscholen toegevoegd zou kunnen krijgen, slechts één school te maken waarin beide potes vertegenwoordigd zijn. Die potes vertegenwoordigen vier VF-programma's, waarvan twee zich concentreren op technologie en arbeid, en twee op management en financiële economie. In de eerste poot zou Merit een bijdrage leveren, net als de andere instituten die de faculteit rijk is. Volgens Muysken is een school die op twee pijlers rust niet ondenkbaar. Hij verwacht dat de beoordeling van onderzoekscholen in de toekomst minder op basis van homogeniteit van programma's dan van kwaliteit zal plaatsvinden. Eerdere toewijzingen van NWO-subsidie wezen dat al uit, meent hij, zeker die van dit jaar aan TRACE, een samenwerkingsverband van het Rotterdamse Tinbergen-instituut met de twee Amsterdamse universiteiten en die van Leiden waar zijns inziens "homogeniteit niet aan de orde is".

Soete heeft inmiddels meer dan genoeg van alle rompslomp om voor zijn instituut de status van onderzoekschool te verwerven. Van den beginne af sceptisch over de (nog steeds) tamelijk wazige voordelen van die status, zag hij wel nadelen in de verplichting aio's te moeten opleiden. Vijf jaar geleden, bij de start van Merit, was

een puur onderzoeksinstituut zijn ideaal, een instituut dat slechts losse banden met de faculteit zou hebben en na verloop van tijd financieel onafhankelijk zou kunnen draaien. Merit conformeerde zich echter aan facultaire druk (en universitaire: men maakt goede sier met onderzoekscholen), ontwierp onderwijsprogramma's voor aio's en anderen, en meldde zich aan voor een subsidie bij NWO als potentiële onderzoekschool. Dat was in 1991. De aanvraag werd afgewezen, niet omdat NWO meende dat de kwaliteit van het instituut onder de maat zou zijn, maar vooral omdat men vond dat het programma te divers was. Morrend gingen Soete en zijn staf accoord met een zwaardere economische inbreng in dat programma, ook al omdat de faculteit er op aandrang enige verbreding aan te brengen opdat meer facultaire onderzoekers in Merit onderdak konden vinden. Strikt wetenschappelijk gezien achtte Soete echter de omgekeerde weg, een versterking van de niet-economische disciplines in Merit, van groter belang. Technology assessment, wiskunde, informatica, rechten, psychologie, allemaal vakken die relevant zijn voor technologie en innovatie-onderzoek. Die voorkeur liet hij varen ter wille van de tweede aanvraag bij NWO, in 1992. Wat Soete betrof zou het de laatste keer zijn, een tweede afwijzing zou hij opvatten als het sein om het NWO-en KNAW-circus te verlaten. Dat is dus precies wat er gebeurde. Opnieuw stak

'Voorschot op strategisch plan'

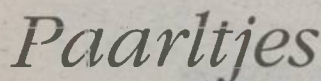
Kritiek van decanen op gang van zaken rond psychologie

De facultaire decanen maken in een vooralsnog vertrouwelijke brief bezwaar tegen de werkwijze van het college van bestuur rond de studierichting psychologie. Dat die is toegewezen aan de faculteit der algemene wetenschappen is inmiddels (door sommigen morrend) geaccepteerd. Het probleem zit hem meer in het feit dat psychologie deel zou moeten uitmaken van een nieuwe bètafaculteit. Die zou het gevolg zijn van een splitsing van de faculteit der algemene wetenschappen in een alfa- en een bètadeel.

Met de toewijzing van psychologie aan een nog niet bestaande faculteit neemt het college een voorschot op de discussie over het strategisch plan, vinden de decanen. Als het zo gaat hoeft die discussie niet meer plaats te vinden, luidt de klacht. Het plan bevat voorstellen voor een geheel nieuwe facultaire indeling, inclusief oprichting van nieuwe faculteiten. Vooral bij algemene wetenschappen zag men daarin mogelijkheden. De andere faculteiten hebben er tot nu toe lauwtotafwijzend op gereageerd. Vandaag zal het voorstel om psychologie bij algemene wetenschappen te stationeren door de universiteitsraad behandeld worden. Opnieuw vertrouwelijk, ondanks ruime voorafgaande publiciteit over de kwestie, iets wat het college van bestuur juist wenste te voorkomen. Tot op heden is nog steeds niet officieel bekend gemaakt dat het college psychologie bij algemene wetenschappen wil onderbrengen en waarom. Een commissie van de raad heeft zich (eveneens in besloten zitting) vorige week al over het voorstel gebogen. Ook daar zijn vragen gesteld over de gevolgen voor de nieuwe bètafaculteit ('Science') als psychologie niet doorgaat. De kans daarop wordt groot geacht.

Wammes Bos

(vervolg op pagina 3)

- Bijles wiskunde 2.3. Vanaf f10,- p/u. 250533 (Petri).

Ook voor theorie en spoedcursussen

Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

[illegible]

- Camp America infobijeenkomst werken in USA-

• Te huur 4 pers vak huisje in Gellik v 5mnd
433355.

1,50
3,00
5,00
7,50
10,00
12,50

- 10% in een half jaar - SIGMA.

*Weet jij wat je kunt verwachten als bijna afgestudeerde?
Of wat de bedrijven van jou verwachten?*

Door middel van onze In-house dagen krijg jij de informatie die je zoekt. Grijp je kans om op informele manier in contact te treden met managers van toonaangevende bedrijven op het gebied van **accountancy, commercie en financiële dienstverlening** in de periode van **7 april tot 15 mei 1992**. Aan de In-house dagen werken mee:

- Philips
- Price Waterhouse
- Procter & Gamble
- Unilever
- VB Groep

STEP; de springplank naar je carrière

De Boelelaan 1105, Kamer 2A-42, 1081 HV Amsterdam

want

HOP
Samen met negen
andere
universiteitsbladen is
Observant
aangesloten bij het
Hoger Onderwijs
Persbureau.

Gezamenlijke Maastrichts-Wageningse onderzoeksschool Voeding van de baan

De Landbouwniversiteit Wageningen heeft een punt gezet achter de besprekingen met de Rijksuniversiteit Limburg om tot een gezamenlijke onderzoeksschool op het terrein van voeding en voedsel te komen. Wageningen vindt dat de RL voortdurend terugkomt op eerder gemaakte afspraken, dat het cultuurverschil te groot is en dat er tevens inhoudelijke redenen zijn om de geplande onderzoeksschool af te blazen. In de correspondentie spreekt men van een "onvoldoende basis".

De samenwerking tussen onderzoekers van Wageningen (LUW) en Maastricht was min of meer afgedwongen door de nationale wetenschapsorganisatie NWO, dat de gelden verdeelt ter stimulering van potentiële onderzoeksscholen. Tijdens de zogeheten Stimulansronde van 1991 lagen er aanvragen van zowel Wageningse als Maastrichtse onderzoeksinstituten in op richting. Bij de LUW ging het om VLAG (Voeding, levensmiddelen-technologie, agro/biotechnologie, gezondheid), bij de RL om een instituut Voeding en Gezondheid, dat later is omgedoopt in Voeding en Milieu vanwege de participatie van milieugezondheidskundigen. Dit instituut is inmiddels opgericht.

NWO constateerde teveel overlappingen in de onderzoeksprogramma's en adviseerde die in elkaar te schuiven. Dan pas zou een initiatief op dit terrein eventueel gehonoreerd kunnen worden. Daarop zochten beide instellingen contact met elkaar, wat al snel leidde tot een serie afspraken op het niveau van de instituten zelf en van de colleges van bestuur. De belangrijkste waren dat men streefde naar de oprichting van een gezamenlijke onderzoeksschool, dat er sprake was van gelijkwaardigheid van de partners, dat LUW/VLAG 'penvoerder' zou worden, en dat het programma de gehele 'voedselkolom', van produkt tot menselijke consumptie, zou omvatten. Op instigatie van de LUW werd afgezien van een Stimulansaanvraag in 1992; men achtte zich er nog niet rijp voor. Al snel bleken er interpretatieverschillen over de afspraken te ontstaan, waarbij Maastricht vreesde voor een 'overname' door de Wageningers, terwijl die op hun beurt de RL verweten telkens terug te komen op gemaakte afspraken. Hoewel

nadien verder is gewerkt is de sfeer nooit meer echt opgeklaard. Besprekingen over de programma's leidden tot de conclusie dat wat aanvankelijk als voordeel werd gezien, de totale voedselkolom als onderzoeksobject, nu vooral door de LUW te omvangrijk werd gevonden. Zo zou er nauwelijks communicatie mogelijk zijn tussen de onderzoekers aan de uiteinden van de kolom. Bovendien werd de Maastrichtse inbreng, die nadrukkelijk de klinische voeding (de zieke consumerende mens) omvat, door de LUW als minder relevant gezien.

Ook fysiek dreigde de beoogde onderzoeksschool groter te worden dan aanvankelijk gedacht was. Toen eenmaal alle programma's op een rijtje stonden, omspannen die een potentieel van 200 promovendi (aio's, oio's e.d.) en 70 fte wetenschappelijke staf. Voor beide zijden was dit een verrassende en nogal verontrustende uitkomst.

Vervolgens bleken de onderhandelingen over de (juridische) structuur van de nieuwe onderzoeksschool bron van onenigheid. Maastricht was voorstander van twee instituten die in een federatief verband, onder nauwkeurige omschrijving van de over te dragen rechten en bevoegdheden, een school zouden vormen. Daarmee zou de facultaire invloed van geneeskunde en gezondheidswetenschappen op het eigen instituut gehandhaafd blijven, terwijl tevens alle huidige thema's van Voeding en Milieu binnen een instituutskader gehouden konden worden. Wageningen gaf de voorkeur aan een interuniversitair instituut, iets wat vrijblijvendheid in de samenwerking zou voorkomen. (Met dit standpunt lijkt de LUW niet alleen de KNAW maar nu ook minister Ritzen aan haar zijde te vinden. Deze is, blijkens een brief aan de Erkeningscommissie Onderzoeksscholen van de KNAW, voorstander van een verregaande overdracht van bevoegdheden aan het bestuur van een onderzoeksschool, en minder geporteerd voor "losse federatieve verbanden", aldus een persbericht van het ministerie.)

Eind december barstte vervolgens de bom. De LUW brak de onderhandelingen af onder verwijzing naar alle verschillen en het kennelijke onvermogen om die op te lossen, mede gezien de cultuurverschillen die er tussen beide instellingen zouden bestaan. Desgevraagd verklaart de Wageningse interimdirecteur van VLAG dr. ir. B.G. Linsen daarmee te doelen op "technologen versus medici, en meer matrixdenken bij de LUW tegenover hiërarchi-

scher denken bij de RL."

Linsen benadrukt dat samenwerking tussen beide instituten niet volledig van de baan is. Men zal blijven pogen de onderzoeksprogramma's op elkaar af te stemmen. Binnen het thema voeding en gezondheid, dat ook in Wageningen wordt beoefend, zal samengewerkt worden op het terrein van het aio-onderwijs. Om die reden gelooft Linsen dat NWO niet opnieuw negatief zal reageren op twee afzonderlijke Stimulansaanvragen, net zoals in 1991.

In Maastricht is teleurgesteld gereageerd op het bericht uit Wageningen. Noodgedwongen zal men hier nu verder gaan met

de ontwikkeling van een eigen afzonderlijke onderzoeksschool die zich zal concentreren op voedingsonderzoek vanuit een gezondheidswetenschappelijke, een medisch-biologische en een klinische invalshoek.

Verder komt nu wellicht een oud plan om de hoek kijken dat destijds, vanwege de beoogde relatie met de LUW, was afgevoerd. Het behelst de vorming van een onderzoeksschool samen met de Universiteit van Amsterdam en het AMC op het gebied van klinische voeding.

Wammes Bos

'Alleen kwaliteit zou moeten tellen'

Ritzen wil geen quota voor onderzoeksscholen

Kwaliteit moet het doorslaggevende criterium worden voor officiële erkenning van een onderzoeksschool. Het is volgens minister Ritzen niet erg zinvol meer dat elke universiteit slechts een beperkt 'quotum' aan scholen ter erkenning mag voordragen.

Afhankelijk van hun omvang mochten universiteiten vorig jaar bij de eerste erkenningsronde één tot drie aspirantscholen aan de academie van wetenschappen (KNAW) voordragen. De universiteiten hadden om die quotering gevraagd, om elkaar bij de start te dwingen tot terughoudendheid en zelfselectie. Ritzen is van deze afspraak, die de kwaliteitsselectie door de KNAW wat op de achtergrond drong, nooit een warm voorstander geweest.

In een brief aan de academie erkent de minister deze week dat de quotumregeling in deze eerste erkenningsronde van onderzoeksscholen toch zijn nut heeft gehad. Het uitschakelen van concurrentie is niet ten koste van de kwaliteit gegaan: door de zelfselectie bij de universiteiten waren alle aanvragen „van hoge kwaliteit”.

Bij volgende rondes zou quotering echter achterwege moeten blijven, geeft Ritzen

de KNAW in overweging. De kwaliteit van een aanvraag kan dan het enig criterium voor erkenning worden. Deze stellingname zal de universiteitsbesturen overigens niet schokken: ook in hun overleg lijkt de laatste tijd de overtuiging te groeien dat quotering niet meer voortgezet moet worden. Daarna is het dan aan de vrije markt en de strengheid van de KNAW om te bepalen of er al of niet een proliferatie van onderzoeksscholen zal ontstaan.

Overigens waarschuwt de bewindsman de KNAW ervoor om het 'protocol' voor erkenning van scholen niet nu al te gaan veranderen. De academie had bij de eerste 19 erkenningen (alleen een Gronings plan werd voorlopig afgekeurd) namelijk de toon aangeslagen van 'volgende keer zijn we strenger'. Dat ging dan vooral om de vaak nogal embryonale onderwijsplannen. Toch lijkt aanpassing van de spelregels de minister niet goed voor de continuïteit. Het zou ongelijke kansen scheppen tussen indieners in de eerste en latere rondes.

Wel is Ritzen het met de academie eens dat onderzoeksscholen de komende jaren sterkere besturen moeten krijgen. Dat is nodig om duidelijke keuzes te kunnen maken op het gebied van onderwijs en onderzoek. Ritzen wil de scholen daarvoor veel ruimte geven.

HOP, Frank Steenkamp

Lezersoproep

Heb jij dat nou ook, dat je basisbeurs plotseling vertienvoudigd wordt? Of dat ongevraagd je geslacht veranderd wordt, of dat jou een aantal ongewenste kinderen in de schoot worden geworpen? Heb jij dat nou ook, dat je opeens een echtgenoot of schulden van iemand anders blijkt te hebben? Bestaat hij echt, de student die wil communiceren met Groningen, maar dat niet kan, omdat voor zijn boodschap geen formulieren bestaan? Heb je ze ook wel eens gehad, de hartverscheurende onzinbrieven van de minister, namens deze? Maak van je hart geen moordkuil! Schrijf het van je af, de ellende die je hebt meegemaakt met de studiefinanciering. Met de mooiste verhalen doen wij iets leuks. Deel ze uit, de oorvijs, of juist de klapzoen aan de telefoniste van het 06-infonummer, die je verloren middag aan de telefoon goedmaakte met een treffend advies. Maak ons en onze lezers deelgenoot van treurnis en blijdschap om de studiefinanciering. Meld je bij Observant (tel. 883174) en je zult gehoord worden!

MERIT trekt zich terug

(vervolg van voorpagina)

NWO de loftrompet over het instituut, opnieuw haalde het echter de eindstreep niet. De motivering luidde deze keer dat het Merit aan landelijke uitstraling ontbrak.

Dat was de druppel. Merit heeft aan landelijke uitstraling geen behoefte, schreef Soete zelfbewust aan het faculteitsbestuur en aan NWO-voorzitter Borgman. Met wie zouden ze moeten communiceren? De belangrijkste Nederlandse onderzoekers op dit "subsubgebied van de economie" (Soete) hebben we bijna allemaal in huis, meldde hij. Zijn referentiekader ligt in het buitenland, getuige ook de overgrote meerderheid van buitenlanders die op het lustrumcongres van Merit in december aanwezig was. Daaronder ook meer dan één Nobelprijswinnaar, om maar even de kwaliteit van de visite aan te duiden. NWO-voorzitter Borgman reageerde begripend maar gaf Soete geen gelijk. Borg-

man blijft volhouden dat Merit klein is en dat men bij NWO met 'landelijke uitstraling' bedoelt dat het een breder draagvlak moet hebben. Als dat dan niet nationaal kan, dan zijn internationale verbanden wellicht de oplossing, suggereerde hij. Een opening dus voor een eventueel succesvolle derde aanvraag. Er is temeer reden om dat te verwachten nu de belangrijkste concurrenten, het Tilburgse CENTER en het Rotterdamse TRACE in respectievelijk 1991 en '92 door NWO gehonoreerd zijn. Vooral dit jaar was TRACE niet meer te passeren, geven alle ingewijden en ook Soete zelf toe. En een tweede economisch instituut dat een Stimulansbijdrage zou krijgen, in één jaar, dat lag toch niet voor de hand. Kortom, 1993 zou weleens het jaar voor Merit kunnen worden.

Maar Soete ziet er geen brood meer in. Internationale aio-netwerken opbouwen is een tijdrovende affaire, als het al moge-

lijk is, dus dat red je niet binnen het halve jaar dat de aanvraag de deur uit zou moeten. En verder wil hij het risico niet lopen van een derde afwijzing. Dat zou zijn reputatie en positie zowel in de faculteit als landelijk verzwakken, gelooft hij. Merit gaat zich nu concentreren op het onderzoek. Geen aio-opleiding meer, geen eenjarige MA-opleiding die men wilde 'upgraden' tot een Phd-opleiding. Dat gaat allemaal niet meer door. Voor een gering gedeelte zal Merit wel participeren in de aio-onderwijslast van de nieuwe beoogde onderzoeksschool, waarvoor hij trouwens alvast wat namen heeft verzonden. "We nemen opnieuw onze totale vrijheid. Eigenlijk ben ik wel opgelucht dat het zo gelopen is."

Wammes Bos

Vrouwelijke wetenschappers haken eerder af

Hoewel er steeds meer vrouwen een doctorandus-, meester- of ingenieurstitel halen, groeit het aantal vrouwelijke wetenschappelijke medewerkers niet automatisch mee. Vrouwen krijgen wel steeds vaker een baan op de universiteit, maar houden het na verloop van tijd sneller weer voor gezien.

Vrouwen worden vaak met veel tam-tam door de voordeur binnengehaald om na een tijd weer geruisloos via de achterdeur te verdwijnen. Dat blijkt uit een Leids onderzoek naar de uitstroom van het vrouwelijk wetenschappelijk personeel op negen Nederlandse universiteiten, waaronder de Rijksuniversiteit Limburg. De resultaten van het onderzoek, dat werd uitgevoerd in opdracht van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, verschijnen komende april onder de titel 'Jammer dat u gaat'. De onderzoekster Wil Portegijs legde afgelopen woensdag tijdens een lunchbijeenkomst in Randwijk haar uitkomsten voor aan een volle zaal belangstellenden. Portegijs vroeg 260 ex-medewerkers van de universiteiten naar het waarom van hun vertrek. Sommigen (iets meer vrou-

wen dan mannen) moesten vertrekken omdat hun tijdelijk contract afliep. Anderen namen vrijwillig ontslag. Onder deze groep bevonden zich duidelijk meer vrouwen dan mannen. Belangrijkste oorzaak van het vrijwillige vertrek is volgens Portegijs onvrede. Bijvoorbeeld over de tijdelijke aanstelling die misschien wel steeds wordt verlengd, maar niet verandert in een vaste baan. Of over de gebrekkige supervisie, het eeuwige vanzelfsprekende overwerk en de knorrige begeleider. Opvallend is dat mannen ook tegen deze zaken aanlopen, maar zich er blijkbaar minder aan storen. Weinig supervisie vindt de man vaak zelfs een voordeel want dan kan hij zijn eigen koers uitzetten. Overwerk hoort er in zijn ogen gewoon bij, terwijl vrouwen veel meer tijd willen hebben voor de samenwerking met het veld, voor het huishouden en eventueel kinderen. Blijkbaar, zo betoogde Portegijs, is de universitaire cultuur voor vrouwen minder aantrekkelijk. En omdat de vrouwelijke wetenschappelijk medewerkers meestal ook in posities zitten die minder rooskleurige toekomstperspectieven hebben (tijdelijk, aio, oio), stappen zij sneller op. Deze uitstroom, dit lek in het emancipatiebeleid, moet volgens de onderzoekster door de universiteiten zelf worden aangepakt. Bijvoorbeeld door tijdelijke aanstellingen die korter dan twee jaar duren af te schaffen. Mensen die in deeltijd

werken, moeten hier ook de kans voor krijgen en niet opgezaald worden met de stilzwijgende eis om als een voltijder te presteren. Daarnaast moet er een realistische planning komen van het onderwijs en onderzoek zodat het overwerk niet de spuigaten uitloopt.

Riki Janssen

De BOURGOGNEKLINIEK

heeft wekelijks een anti-conceptie spreekuur. Je kunt er terecht voor de pil, de prikpil, het pessarium, het plaatsen en verwijderen van spiralen, condooms, zaaddodende pasta's, een zwangerschapstest of sterilisatie van mannen. Je kunt er iedere dag terecht voor de morgen after pil. Voor een afspraak bel 043 - 254 990 of 211 399.

In Memoriam Jaap Berkhout

Woensdagavond 20 januari 1993 is Jaap Berkhout overleden. Voor de vakgroep Huisartsgeneeskunde is het moeilijk voor te stellen dat Jaap er niet meer is, omdat hij al zo lang, aanvankelijk temidden van ons en later samen met ons, functioneerde. We zijn trots dat Jaap één van ons was. De dagen voor zijn overlijden hebben verschillende medewerkers van de vakgroep nog met hem gesproken. Iedereen wist ook dat zijn spoedig sterven onvermijdelijk zou zijn. Jaap nam zelf het initiatief in het gesprek hierover. Jaap vond het hard, maar had er ook vrede mee; hij vertelde met tevredenheid op zijn leven terug te zien. Het leven was waardevol voor Jaap en hij genoot van het leven. Hij was een van de "founding fathers" van het gezondheids-

centrum Hoensbroek-Noord. Voor onze vakgroep was Jaap een markante en innemende persoonlijkheid. De huisartsgeneeskunde, zijn vakgebied, was hem lief. Op 1 januari 1974 is Jaap in dienst getreden van de toenmalige Voorbereidingscommissie Medische Faculteit Maastricht, vooruitlopend op de definitieve vestiging van de Medische Faculteit en de Rijksuniversiteit Limburg. Hij was er al voordat alle anderen die nu bij ons werken binnenkwamen. Jaap is op alle terreinen waarop de vakgroep (destijds capciteitsgroep) werkzaam is, actief geweest. Voor menig medisch student en collega heeft hij als persoon én als huisarts een voorbeeldfunctie vervuld. Jaap was ook

markant omdat hij in zijn gedrag en zijn opvattingen non-conformistisch was en discussie hieromtrent niet uit de weg ging. Iedereen waardeerde en respecteerde hem. Hij nam op 1 maart 1985 afscheid. Toch is hij nooit echt weggegaan. Tot in 1987 behield hij een deelaanstelling. Ook daarna ging hij nog niet echt weg, hoewel we hem minder vaak in de vakgroep zagen. Tot aan zijn overlijden vervulde hij nog het voorzitterschap van de Raad van Toezicht van Registratienet Huisartspraktijken (RNH). Jaap blijft onuitwisbaar in onze herinnering als collega en als vriend.

Namens de vakgroep Huisartsgeneeskunde

Prof. dr. J.A. Knottnerus

De kern van de economie

Een mensenleven gaat in de derde wereld minder lang mee dan in de eerste, is daarom minder waard, betoogen een economische legitimatie verschaft voor het veranderen van het Afrikaanse continent in een vuilnisbelt. Omdat de transactiekosten van maatschappelijk verkeer tussen mensen van verschillende rassen relatief hoog zijn, is het ontstaan van ghettos een niet meer dan logische uitkomst van dat verkeer. Een huwelijks is te beschouwen als een economische transactie, die in het algemeen winst oplevert voor beide partijen.

Indien u deze column inmiddels nog niet terzijde heeft gelegd bestaan er twee mogelijkheden: of u bent econoom, en in dat geval gewoon aan dit soort krasse uitspraken, of u bent op sensatie belust (foet!). In het laatste geval heb ik de droeve plicht u de ontvachtende mededeling te doen dat bovenstaande uitspraken niets anders zijn dan de uitkomsten van noeste wetenschappelijke arbeid. De eerste redenatie is immers afkomstig van een top-econoom van de Wereldbank, en de twee laatste hebben de meeste recente Nobelprijs econome opgeleverd.

Geschokt door deze flagrante overschatting van de omvang van het eigen onderzoeksdomein door de economische wetenschap? Welnee, dat is nergens voor nodig, want economen zelf vinden het analytisch elegant en volstrekt legitiem om de basisaxioma's van hun discipline ook ver daarbuiten toe te passen. En als u geen econoom bent kunt u deze bizarre tak van wetenschapsoefening gewoon beschouwen als een mooi verhaal, een soort avant-gardistische literatuurbeoefening.

Uiteraard zijn de aangehaalde staaltjes aan het brein van Amerikaanse economen ontsproten. Het land van de ongekende mogelijkheden biedt immers ook ongekende inspiratie voor wetenschappelijke dadendrang. Het Nederlandse economenvolkje is wat dat betreft een stuk rustiger en beschaafder. Maar ook in het Nederlandse periodieke ESB verschijnen artikelen waarin met behulp van isonutskurves en dergelijke instrumenten geanalyseerd wordt waarom het voor vrouwen op de arbeidsmarkt voordelig is om veel aandacht te besteden aan hun uiterlijk.

Doodzwtigen dus. Dat lijkt de beste remedie. Maar zijn economen zelf wel tevreden met zo'n marginaal rol, waarin hun werk beschouwd wordt als weinig maatschappelijk relevant? Zeker niet, dat blijkt wel uit de prestaties die vele economen, vooral in de States, koesteren waar het gaat om het uitoefenen van invloed op het beleid. Zo reageerde de inner-circle van het Harvard-MIT ekonomenen-wereldje met ordinair scheldkannonades toen Clinton het waagde om niet iemand uit hun midden te kiezen als voorzitter van zijn belangrijkste economische adviesraad. De benoeming van de onorthodoxe outsider Laura Tyson werd schamperend begroet, en (anoniem) betiteld als een ramp voor het nieuwe beleid.

Het belang van het eigen werk voor het welzijn van de natie wordt door deze beroepsgroep dus niet onderschat. Vooralsnog lijkt die inschatting door de buitenwereld echter ook buiten de VS nog niet gebonoreerd te worden in de vorm van belangrijke beleidsfuncties voor economen. In Europa werd het proces van de monetaire eenwording tegen het advies van veel economen in op de Maastrichtse top-40 economen vindt men over het algemeen niet aan te roer der natie (al zouden kuade tongen kunnen beweren dat ze het te druk hebben met bijklussen aan de Rotterdam Management School). Als de economische wetenschap niet komt met oplossingen voor maatschappelijke problemen, maar in plaats daarvan doorgaat met het uitrekenen van Nobelprizen aan clouds, zal daar weinig aan veranderen. Daar helpt zelf de eruditie van een voormalig Jezuïetenklooster niet tegen.

Bart Verspagen

Grootschalig onderzoek naar verband tussen voeding en kanker

Wetenschap met een nagelschaartje

In een kelder 'ergens in de binnenstad van Maastricht' ligt een partijtje teennagels van zeseneenhalf kilo, verpakt in 80.000 plastic zakjes. Nagelrandjes, die anders nauwelijks goed genoeg zijn voor de vuilnisbak, worden hier gekoesterd als de goudschat van de Nederlandsche Bank. Ze vormen de bescheiden bijdrage van evenzovele Nederlanders aan de wetenschap. Daarnaast liggen nog eens 120.000 ingevulde vragenlijsten met gegevens over het eten dat men zoal tot zich neemt.

Wellicht zal de wetenschap op een dag dankzij die nagelrandjes een van de geheimen van leven en dood ontsluiten. De eerste stap is al gezet. Vandaag promoveert Piet van den Brandt (Epidemiologie) en Sandra Bausch-Goldbohm (verbonden aan TNO in Zeist) op het proefschrift 'A prospective cohort study on Diet and Cancer in the Netherlands' waarin de teennagels en de gegevens over voeding een belangrijke rol spelen.

Vooruitziende blik

Om mogelijke verbanden tussen voeding en kanker te ontdekken, zijn er grofweg genomen twee methoden, legt Piet van den Brandt uit: de retrospectieve en de prospectieve. In het eerste geval vragen onderzoekers aan kankerpatiënten wat hun eet- en leefgewoonten de laatste jaren zijn geweest en in het tweede geval vragen onderzoekers aan een willekeurige groep mensen wat zij eten en hoe zij leven. Vervolgens gaan de onderzoekers stiltejes zitten wachten wie van de ondervraagden kanker krijgt. Als zij voldoende gegevens van overledenen bijeen hebben kunnen zij aan de hand van de ingevulde vragenlijsten vergelijken of er tussen de 'gezonde' groep en de kankerpatiëntengroep verschillen in eet- en leefgewoonten bestaan, die kunnen verklaren waarom de ene wel en de ander geen kanker krijgt. De eerste methode heeft een duidelijk nadeel in vergelijking met de tweede: mensen die weten dat zij de ziekte dragen zullen veel minder betrouwbaar informatie geven. Wellicht zijn hun eetgewoonten de laatste tijd sterk veranderd of willen zij uit een soort schuldgevoel de zaken anders voorstellen dan ze zich in werkelijkheid hebben voorgedaan.

Sandra Bausch-Goldbohm en Piet van den Brandt hebben voor de tweede methode, het 'prospectieve cohortonderzoek' gekozen. Met andere woorden: zij lieten een groot aantal Nederlanders opschrijven wat zij aten en gingen vervolgens zitten afwachten wie van de ondervraagden kanker kreeg. Die methode lijkt op het eerste gezicht niet erg betrouwbaar. Wie denkt er bijvoorbeeld na zoveel jaar nog aan dat hij ooit aan twee onderzoekers heeft bevestigd dat hij even een briefje zou schrijven zodra de gevreesde ziekte toeslaat?

Rompslomp

En ook omgekeerd, als het initiatief bij de onderzoekers zou liggen, zijn er tal van bezwaren te bedenken. Nog afgezien van het feit dat de ondervraagden er snel genoeg van zouden krijgen als de mevrouw van TNO of de meneer van de RL weer eens belangstellend kwam informeren 'of het nog niet zover is', zouden dergelijke conclusies van het bestand een gigantische administratieve rompslomp met zich mee brengen. Gellukkig schoot de informatie-maatschappij te hulp: „We zouden het onderzoek ook nooit op deze manier hebben kunnen doen als er sinds het begin

Piet van den Brandt: zeseneenhalf kilo teennagels verzameld (foto Nelis Tutkey)

van de jaren tachtig niet een goed systeem van kankerregistratie in Nederland was opgezet," legt Van den Brandt uit. „Ieder sterfgeval als gevolg van kanker wordt sinds die tijd geregistreerd. Zo kunnen wij op gezette tijden nagaan wie van de 120.000 personen, die in ons bestand zitten, aan kanker zijn overleden.“ Toch zou ook dat onderzoek een bijzonder tijdrovende bezigheid zijn als er geen beperkingen werden aangebracht in de onderzoekspopulatie of in de soorten kanker waaraan de ondervraagden overlieden. Daarom hebben de twee onderzoekers, toen zij in 1986 de vragenformulieren verstuurden, alleen Nederlanders tussen de 55 en de 69 jaar benaderd. Statistisch gezien kunnen zij dus ruim twintig jaar het onderzoek voortzetten, totdat iedere ondervraagde is overleden. Het onderzoek is aldus niet alleen in tijd beperkt, maar ook is de 'trekfrans' dat iemand kanker krijgt veel groter. Bovendien zijn alleen veel voorkomende soorten kanker bekeken, waarvan het sterkst wordt vermoed dat zij iets met voeding of leefgewoonten te maken hebben. Dat zijn borst-, long-, maag- en darmkanker, waarbij de laatste is verdeeld in colon- en rectumkanker.

1600 doden

Het onderzoek dat Piet van den Brandt en Sandra Bausch-Goldbohm nu hebben gepresenteerd in hun proefschrift, is het eerste in wat een lange reeks publicaties moet worden. De onderzoekers hebben drie jaar en vier maanden moeten wachten om voldoende sterfgevallen te kunnen onderzoeken. Onder de 120.000 personen tellende onderzoekspopulatie hadden zich inmiddels 1600 sterfgevallen voorgedaan als gevolg van de genoemde soorten kanker. De voedings- en leefgewoonten van de overledenen werden dus vergeleken met die van de 'gezonde' groep, althans een steekproef uit die groep. Dat heeft geen spectaculaire resultaten opgeleverd in de zin van 'stof x veroorzaakt kanker y'. Het is überhaupt het lot van een epidemioloog dat hij een 'aangever' is van indicaties, die vervolgens door anderen op hun causale vermogens worden beproefd. In het onderzoek van Bausch-Goldbohm en Van den Brandt zijn eerder een aantal veronderstelde relaties ontzenuwd. Zo luidde een van de hypothesen dat het eten van vet het risico van borstkanker zou vergroten. Dat verband werd echter niet gevonden en evenmin kon er een relatie tussen vetconsumptie en darmkanker worden ontdekt. Ook het eten van vlees bij de warme maaltijd heeft

geen aanwijsbare invloed op het ontstaan van darmkanker. Maar Van den Brandt verdenkt vleeswaren daar wel van: „We hebben enige aanwijzing gevonden dat er een verband is, maar we weten niet om welke vleeswaren het zou kunnen gaan. Wij hebben in onze vragenlijsten gegevens gevraagd over 150 voedingsmiddelen Daar zitten ook wat vragen tussen over vleeswaren, maar die zijn niet zo specifiek dat wij daar uitspraken over kunnen doen. Jammer, maar dat is het risico van het vak.“ Een verhaal apart is alcohol. Geen verhoogd risico voor darmkanker, luidt de conclusie, maar dat geldt niet voor bier. Bierdrinkers blijken een twee keer zo hoog risico op darmkanker te lopen. Dat zou volgens Van den Brandt wel eens te maken kunnen hebben met nitrosaminen, die tot 1979 in bier voorkwamen. Daarna is het productieproces aangepast.

Selenium

En dan het verhaal van de teennagels. Haren en nagels bevatten selenium en aan dat sporenelement worden heilzame krachten toegedicht die het effect van bepaalde kankerverwekkende stoffen zouden neutraliseren. Nu varieert het seleniumgehalte sterk van mens tot mens. Wie op seleniumhoudende grond woont in South Dakota, krijgt veel, zelfs teveel selenium binnen en Finnen hebben een tijd lang selenium aan de kunstmest toegevoegd omdat er bij hen zeer weinig selenium in de grond zit. Inderdaad hebben de onderzoekers aanwijzingen gevonden voor een positief effect. Wie volgens zijn teennagels rijk aan selenium is, loopt inderdaad minder kans dat hij long- of maagkanker krijgt. Voor de andere soorten kanker maakt het niets uit. Goed nieuws dus voor de rokers? Van den Brandt moet hen teleurstellen: „Rokers hebben een tien keer zo hoge kans op longkanker als niet-rokers. Stel dat hun risico dankzij selenium gehalveerd wordt, dan heb je nog altijd een vijf keer zo grote kans op longkanker. Er is maar één remedie: stoppen met roken.“

Jacques Herraets

De inbraak

In 1930 was het meisje veertien jaar en werkte ze in een boedenwinkel. Niet als verkoopster. Ze kwam alleen in de winkel om te stoffen en te tegen. En ze poeiste ook de rest van het huis. Toch hield ze graag vol dat ze in een boedenwinkel werkte.

Haar vader en moeder droegen nooit een boed. Een hoofdhoek of een pet. Maar zonder iets kon ook. Ze werkte bier drie ochtenden in de week. 's Morgens om zeven uur ging ze naar de winkel. Om kwart over zeven stond iedereen op. Met haar sleutel opende ze de buisdeur, naast de winkel. Dan liep ze naar de keuken om thee te zetten en de tafel te dekken voor het ontbijt. Soms poeiste ze ook nog de schoenen die bij de trap gereed waren gezet.

Op een dag hing er om zeven uur een vieze geur in de gang. Haar voeten glibberden in nattigheid. Toen ze het licht aandeed, zag ze dat er iemand tegen de muur had geplast. Twee jassen waren van de kapstok gerukt en lagen als dode dieren op de stenen vloer. Op de onderste trede van de trap lag de boed van meneer, ondersteboven. En in die boed lag een drol.

Ze gilde iedereen wakker. Meneer kwam in zijn bemd de trap af. Zijn vrouw boekte van achteren tegen hem op, toen hij halverwege verstarde, omdat zijn boed zag liggen. 'Meisje, kindje, wat is hier gebeurd?' Voorzichtig stapte hij over het teken heen.

Ook de twee jongens waren nu beneden. De oudste liep meteen de keuken in en zag dat de achterdeur openstond. De vloer was bezaaid met rijst, suiker, meel, vermicelli, kapotte eieren en platgetrept brood. In de winkel bleef de kassa leeggehaald. Maar alle boeden, op één na, waren er nog. Een houten kop keek blootschouf naar het meisje.

Om negen uur verscheen er een inspecteur van politie, samen met een agent in uniform. 'Wij slapen nogal vast,' zei meneer. De inspecteur ging er toe over het meisje te verhoren. Hoe laat was zij vanmorgen binnengekomen? Had zij enig idee wie het zou kunnen zijn? Was ze tevreden met haar werk? Had zij een vriend? Had zij wel eens aan iemand iets over het huis van meneer en mevrouw verteld?

'Laat u haar nu maar met rust,' zei meneer. 'Zij heeft bier niets mee te maken.'

Het meisje schrobde de gang en de keuken. Ze was boos en schaamde zich, ze voelde haar wangen gloeien. Ze begreep nu wat de inspecteur met zijn vragen bedoeld kon hebben. Liefst zou ze hebben gebuild. Maar daar gaf ze niet aan toe, alles moest schoon. Toen ze de inspecteur later nog eens tegenkwam, dacht ze: Ach man, poep toch in je eigen boed. Want zo was mijn moeder ook wel weer.

Wiel Kusters

Vrouwelijke wetenschappers haken eerder af

Hoewel er steeds meer vrouwen een doctorandus-, meester- of ingenieurstitel halen, groeit het aantal vrouwelijke wetenschappelijke medewerkers niet automatisch mee. Vrouwen krijgen wel steeds vaker een baan op de universiteit, maar houden het na verloop van tijd sneller weer voor gezien.

Vrouwen worden vaak met veel tam-tam door de voordeur binnengehaald om na een tijd weer geruisloos via de achterdeur te verdwijnen. Dat blijkt uit een Leids onderzoek naar de uitstroom van het vrouwelijk wetenschappelijk personeel op negen Nederlandse universiteiten, waaronder de Rijksuniversiteit Limburg. De resultaten van het onderzoek, dat werd uitgevoerd in opdracht van het ministerie van onderwijs en wetenschappen, verschijnen komende april onder de titel 'Jammer dat u gaat'.

De onderzoekster Wil Portegijs legde afgelopen woensdag tijdens een lunchbijeenkomst in Randwijck haar uitkomsten voor aan een volle zaal belangstellenden. Portegijs vroeg 260 ex-medewerkers van de universiteiten naar het waarom van hun vertrek. Sommigen (iets meer vrou-

wen dan mannen) moesten vertrekken omdat hun tijdelijk contract afliep. Anderen namen vrijwillig ontslag. Onder deze groep bevonden zich duidelijk meer vrouwen dan mannen. Belangrijkste oorzaak van het vrijwillige vertrek is volgens Portegijs onvrede. Bijvoorbeeld over de tijdelijke aanstelling die misschien wel steeds wordt verlengd, maar niet verandert in een vaste baan. Of over de gebrekkige supervisie, het eeuwige vanzelfsprekende overwerk en de knorrige begeleider. Opvallend is dat mannen ook tegen deze zaken aanlopen, maar zich er blijkbaar minder aan storen. Weinig supervisie vindt de man vaak zelfs een voordeel want dan kan hij zijn eigen koers uitzetten. Overwerk hoort er in zijn ogen gewoon bij, terwijl vrouwen veel meer tijd willen hebben voor de samenwerking met het veld, voor het huishouden en eventueel kinderen.

Blijkbaar, zo betoogde Portegijs, is de universitaire cultuur voor vrouwen minder aantrekkelijk. En omdat de vrouwelijke wetenschappelijke medewerkers meestal ook in posities zitten die minder rooskleurige toekomstperspectieven hebben (tijdelijk, aio, oio), stappen zij sneller op. Deze uitstroom, dit lek in het emancipatiebeleid, moet volgens de onderzoekster door de universiteiten zelf worden aangepakt. Bijvoorbeeld door tijdelijke aanstellingen die korter dan twee jaar duren af te schaffen. Mensen die in deeltijd

werken moeten hier ook de kans voor krijgen en niet opgezegd worden met de stilzwijgende eis om als een voltijder te presteren. Daarnaast moet er een realistische planning komen van het onderwijs en onderzoek zodat het overwerk niet de spuigaten uitloopt.

Riki Janssen

De BOURGOGNEKLINIEK

heeft wekelijks een anti-conceptie spreekuur. Je kunt er terecht voor de pil, de prikpil, het pessarium, het plaatsen en verwijderen van spiralen, condooms, zaaddodende pasta's, een zwangerschapstest of sterilisatie van mannen.

Je kunt er iedere dag terecht voor de morning after pil. Voor een afspraak bel 043 - 254 990 of 211 399.

In Memoriam Jaap Berkhout

Woensdagavond 20 januari 1993 is Jaap Berkhout overleden. Voor de vakgroep Huisartsgeneeskunde is het moeilijk voor te stellen dat Jaap er niet meer is, omdat hij al zo lang, aanvankelijk temidden van ons en later samen met ons, functioneerde.

We zijn trots dat Jaap één van ons was. De dagen voor zijn overlijden hebben verschillende medewerkers van de vakgroep nog met hem gesproken. Iedereen wist ook dat zijn spoedig sterven onvermijdelijk zou zijn. Jaap nam zelf het initiatief in het gesprek hierover.

Jaap vond het hard, maar had er ook vrede mee; hij vertelde met tevredenheid op zijn leven terug te zien.

Het leven was waardevol voor Jaap en hij genoot van het leven. Hij was een van de "founding fathers" van het gezondheids-

centrum Hoensbroek-Noord.

Voor onze vakgroep was Jaap een markante en innemende persoonlijkheid. De huisartsgeneeskunde, zijn vakgebied, was hem lief.

Op 1 januari 1974 is Jaap in dienst getreden van de toenmalige Voorbereidingscommissie Medische Faculteit Maastricht, vooruitlopend op de definitieve vestiging van de Medische Faculteit en de Rijksuniversiteit Limburg. Hij was er al voordat alle anderen die nu bij ons werken binnenkwamen.

Jaap is op alle terreinen waarop de vakgroep (destijds capcriteitsgroep) werkzaam is, actief geweest.

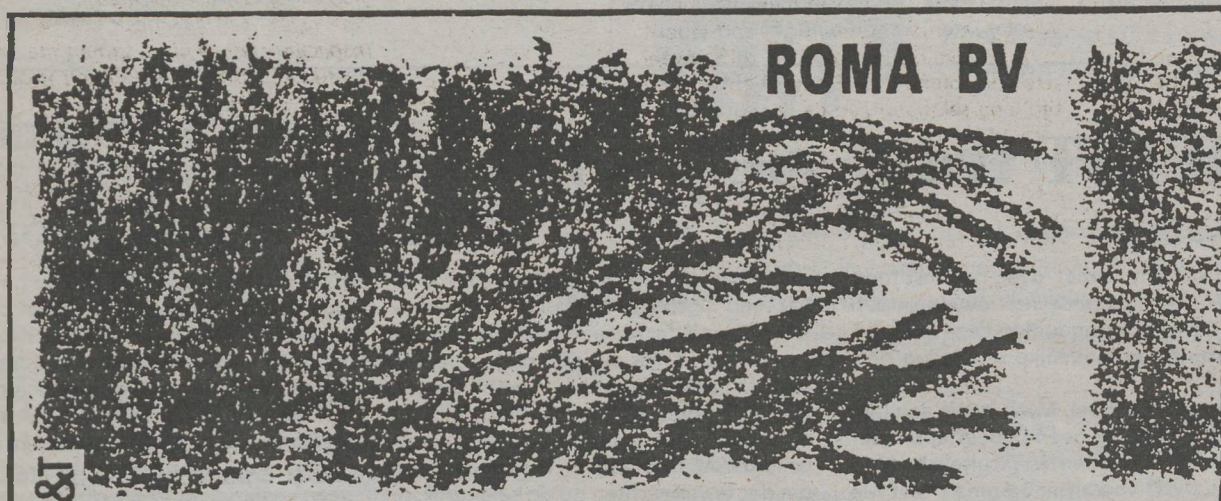
Voor menig medisch student en collega heeft hij als persoon én als huisarts een voorbeeldfunctie vervuld. Jaap was ook

markant omdat hij in zijn gedrag en zijn opvattingen non-conformistisch was en discussie hieromtrent niet uit de weg ging. Iedereen waardeerde en respecteerde hem. Hij nam op 1 maart 1985 afscheid. Toch is hij nooit echt weggegaan. Tot in 1987 behield hij een deelaanstelling. Ook daarna ging hij nog niet echt weg, hoewel we hem minder vaak in de vakgroep zagen. Tot aan zijn overlijden vervulde hij nog het voorzitterschap van de Raad van Toezicht van Registratienet Huisartspraktijken (RNH). Jaap blijft onuitwisbaar in onze herinnering als collega en als vriend.

Namens de vakgroep Huisartsgeneeskunde

Prof. dr. J.A. Knottnerus

PERSONEELSADVERTENTIE

ROMA BV

Wegens ziekte van Huidige vragen wij met spoed

NIEUWE HUIDIGE (m/?)

voor onze Missiepost Roermond

De kern van de economie

Een mensenleven gaat in de derde wereld minder lang mee dan in de eerste, is daarom minder waard, hetgeen een economische legitimatie verschafft voor het veranderen van het Afrikaanse continent in een vuilnisbelt. Omdat de transaktiekosten van maatschappelijk verkeer tussen mensen van verschillende rassen relatief hoog zijn, is het ontstaan van ghettos een niet meer dan logische uitkomst van dat verkeer. Een huwelijk is te beschouwen als een economische transactie, die in het algemeen winst oplevert voor beide partijen.

Indien u deze column inmiddels nog niet terzijde heeft gelegd bestaan er twee mogelijkheden: of u bent econoom, en in dat geval gewoon aan dit soort krasse uitspraken, of u bent op sensatie belust (foet!). In het laatste geval heb ik de droeve plicht u de ontnuchterende mededeling te doen dat bovenstaande uitspraken niets anders zijn dan de uitkomsten van noeste wetenschappelijke arbeid. De eerste redenatie is immers afkomstig van een top-econoom van de Wereldbank, en de twee laatste hebben de meeste recente Nobelprijs economie opgeleverd.

Geschokt door deze flagrante overschatting van de omvang van het eigen onderzoeksdomein door de economische wetenschap? Welnee, dat is nergens voor nodig, want economen zelf vinden het analytisch elegant en volstrekt legitiem om de basisaxioma's van hun discipline ook verdaar buiten toe te passen. En als u geen econoom bent kunt u deze bizarre tak van wetenschapsbeoefening gewoon beschouwen als een moot verhaal, een soort avant-gardistische literatuurbeoefening.

Uiteraard zijn de aangehaalde staaltjes aan het brein van Amerikaanse economen ontsproten. Het land van de ongekennde mogelijkheden biedt immers ook ongekennde inspiratie voor wetenschappelijke dadendrang. Het Nederlandse ekonomenvolkje is wat dat betreft een stuk rustiger en beschaafder. Maar ook in het Nederlandse periodiekje ESB verschijnen artikelen waartoe met behulp van isonutskurves en dergelijke instrumenten geanalyseerd wordt waarom het voor vrouwen op de arbeidsmarkt voordelig is om veel aandacht te besteden aan hun uiterlijk.

Doodzwijgen dus. Dat lijkt de beste remedie. Maar zijn economen zelf wel tevreden met zo'n marginale rol, waarin hun werk beschouwd wordt als weinig maatschappelijk relevant? Zeker niet, dat blijkt wel uit de pretenties die vele economen, vooral in de States, koesteren waar het gaat om het uitoefenen van invloed op het beleid. Zo reageerde de inner-circle van het Harvard-MIT ekonomenen-wereldje met ordinair scheldkannonades toen Clinton het waagde om niet iemand uit hun midden te kiezen als voorzitter van zijn belangrijkste economische adviesraad. De benoeming van de onorthodoxe outsider Laura Tyson werd schamperend begroet, en (anoniem) betiteld als een ramp voor het nieuwe beleid.

Het belang van het eigen werk voor het welzijn der natie word door deze beroepsgroep dus niet onderschat. Vooralsnog lijkt die inschatting door de buitenwereld echter ook buiten de VS nog niet gehonoreerd te worden in de vorm van belangrijke beleidsfuncties voor economen. In Europa werd het proces van de monetaire eenwording tegen het advies van veel economen in op de Maastrichtse top voortvarend aangepakt. Ook de Nederlandse top-40 economen vindt men over het algemeen niet aan het roer der natie (al zouden kwade tongen kunnen beweren dat ze het te druk hebben met bijklussen aan de Rotterdam Management School). Als de economische wetenschap niet komt met oplossingen voor maatschappelijke problemen, maar in plaats daarvan doorgaat met het uitreiken van Nobelprijzen aan clowns, zal daar weinig aan veranderen. Daar helpt zelf de eruditie van een voormalig Jezuïetenklooster niet tegen.

Bart Verspagen

Wetenschap met een nagelschaartje

In een kelder 'ergens in de binnenstad van Maastricht' ligt een partijtje teennagels van zeseneenhalve kilo, verpakt in 80.000 plastic zakjes. Nagelrandjes, die anders nauwelijks goed genoeg zijn voor de vuilnisbak, worden hier gekoesterd als de goudschat van de Nederlandsche Bank. Ze vormen de bescheiden bijdrage van evenzovele Nederlanders aan de wetenschap. Daarnaast liggen nog eens 120.000 ingevulde vragenlijsten met gegevens over het eten dat men zoal tot zich neemt.

Wellicht zal de wetenschap op een dag dankzij die nagelrandjes een van de geheimen van leven en dood ontsluiten. De eerste stap is al gezet. Vandaag promoveren Piet van den Brandt (Epidemiologie) en Sandra Bausch-Goldbohm (verbonden aan TNO in Zeist) op het proefschrift 'A prospective cohort study on Diet and Cancer in the Netherlands' waarin de teennagels en de gegevens over voeding een belangrijke rol spelen.

Vooruitziende blik

Om mogelijke verbanden tussen voeding en kanker te ontdekken, zijn er grofweg genomen twee methoden, legt Piet van den Brandt uit: de retrospectieve en de prospectieve. In het eerste geval vragen onderzoekers aan kankerpatiënten wat hun eet- en leefgewoonten de laatste jaren zijn geweest en in het tweede geval vragen onderzoekers aan een willekeurige groep mensen wat zij eten en hoe zij leven. Vervolgens gaan de onderzoekers stilletjes zitten wachten wie van de ondervraagden kanker krijgt. Als zij voldoende gegevens van overledenen bijeen hebben kunnen zij aan de hand van de ingevulde vragenlijsten vergelijken of er tussen de 'gezonde' groep en de kankerpatiëntengroep verschillen verschillen in eet- en leefgewoonten bestaan, die kunnen verklaren waarom de een wel en de ander geen kanker krijgt. De eerste methode heeft een duidelijk nadeel in vergelijking met de tweede: mensen die weten dat zij de ziekte dragen zullen veel minder betrouwbare informatie geven. Wellicht zijn hun eetgewoonten de laatste tijd sterk veranderd of willen zij uit een soort schuldgevoel de zaken anders voorstellen dan ze zich in werkelijkheid hebben voorgedaan.

Sandra Bausch-Goldbohm en Piet van den Brandt hebben voor de tweede methode, het 'prospectieve cohortonderzoek' gekozen. Met andere woorden: zij lieten een groot aantal Nederlanders opschrijven wat zij aten en gingen vervolgens zitten afwachten wie van de ondervraagden kanker kreeg. Die methode lijkt op het eerste gezicht niet erg betrouwbaar. Wie denkt er bijvoorbeeld na zoveel jaar nog aan dat hij ooit aan twee onderzoekers heeft beloofd dat hij even een briefje zou schrijven zodra de gevreesde ziekte toeslaat?

Rompslomp

En ook omgekeerd, als het initiatief bij de onderzoekers zou liggen, zijn er tal van bezwaren te bedenken. Nog afgezien van het feit dat de ondervraagden er snel genoeg van zouden krijgen als de mevrouw van TNO of de meneer van de RL weer eens belangstellend kwam informeren 'of het nog niet zover is', zouden dergelijke controles van het bestand een gigantische administratieve rompslomp met zich mee brengen. Gellukkig schoot de informatie-maatschappij te hulp: „We zouden het onderzoek ook nooit op deze manier hebben kunnen doen als er sinds het begin

Piet van den Brandt: zeseneenhalve kilo teennagels verzameld (foto Nelis Tutkey)

van de jaren tachtig niet een goed systeem van kankerregistratie in Nederland was opgezet," legt Van den Brandt uit. „Ieder sterfgeval als gevolg van kanker wordt sinds die tijd geregistreerd. Zo kunnen wij op gezette tijden nagaan wie van de 120.000 personen, die in ons bestand zitten, aan kanker zijn overleden."

Toch zou ook dat onderzoek een bijzonder tijdrovende bezigheid zijn als er geen beperkingen werden aangebracht in de onderzoekspopulatie of in de soorten kanker waaraan de ondervraagden overlijden. Daarom hebben de twee onderzoekers, toen zij in 1986 de vragenformulieren verstuurden, alleen Nederlanders tussen de 55 en de 69 jaar benaderd. Statistisch gezien kunnen zij dus ruim twintig jaar het onderzoek voortzetten, totdat iedere ondervraagde is overleden. Het onderzoek is aldus niet alleen in tijd beperkt, maar ook is de 'trekkan' dat iemand kanker krijgt veel groter. Bovendien zijn alleen veel voorkomende soorten kanker bekeken, waarvan het sterkst wordt vermoed dat zij iets met voeding of leefgewoonten te maken hebben. Dat zijn borst-, long-, maag- en darmkanker, waarbij de laatste is verdeeld in colon- en rectumkanker.

1600 doden

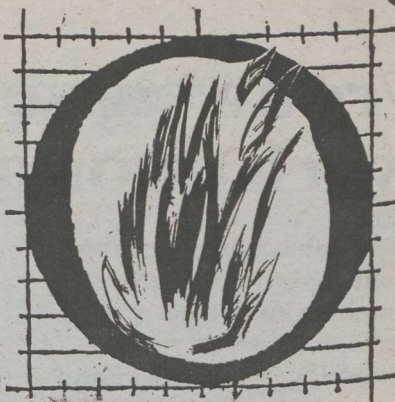
Het onderzoek dat Piet van den Brandt en Sandra Bausch-Goldbohm nu hebben gepresenteerd in hun proefschrift, is het eerste in wat een lange reeks publicaties moet worden. De onderzoekers hebben drie jaar en vier maanden moeten wachten om voldoende sterfgevallen te kunnen onderzoeken. Onder de 120.000 personen tellende onderzoekspopulatie hadden zich inmiddels 1600 sterfgevallen voorgedaan als gevolg van de genoemde soorten kanker. De voedings- en leefgewoonten van de overledenen werden dus vergeleken met die van de 'gezonde' groep, althans een steekproef uit die groep. Dat heeft geen spectaculaire resultaten opgeleverd in de zin van 'stof x veroorzaakt kanker y'. Het is überhaupt het lot van een epidemioloog dat hij een 'aangever' is van indicaties, die vervolgens door anderen op hun causale vermogens worden beproefd. In het onderzoek van Bausch-Goldbohm en Van den Brandt zijn eerder een aantal veronderstelde relaties ontzenuwd. Zo luidde een van de hypothesen dat het eten van vet het risico van borstkanker zou vergroten. Dat verband werd echter niet gevonden en evenmin kon er een relatie tussen vetconsumptie en darmkanker worden ontdekt. Ook het eten van vlees bij de warme maaltijd heeft

geen aanwijsbare invloed op het ontstaan van darmkanker. Maar Van den Brandt verdenkt vleeswaren daar wel van: „We hebben enige aanwijzing gevonden dat er een verband is, maar we weten niet om welke vleeswaren het zou kunnen gaan. Wij hebben in onze vragenlijsten gegevens gevraagd over 150 voedingsmiddelen. Daar zitten ook wat vragen tussen over vleeswaren, maar die zijn niet zo specifiek dat wij daar uitspraken over kunnen doen. Jammer, maar dat is het risico van het vak." Een verhaal apart is alcohol. Geen verhoogd risico voor darmkanker, luidt de conclusie, maar dat geldt niet voor bier. Bierdrinkers blijken een twee keer zo hoog risico op darmkanker te lopen. Dat zou volgens Van den Brandt wel eens te maken kunnen hebben met nitrosaminen, die tot 1979 in bier voorkwamen. Daarna is het productieproces aangepast.

Selenium

En dan het verhaal van de teennagels. Haren en nagels bevatten selenium en aan dat sporenelement worden heilzame krachten toegedicht die het effect van bepaalde kankerverwekkende stoffen zouden neutraliseren. Nu varieert het seleniumgehalte sterk van mens tot mens. Wie op seleniumhoudende grond woont in South Dakota, krijgt veel, zelfs teveel selenium binnen en Finnen hebben een tijd lang selenium aan de kunstmest toegevoegd omdat er bij hen zeer weinig selenium in de grond zit. Inderdaad hebben de onderzoekers aanwijzingen gevonden voor een positief effect. Wie volgens zijn teennagels rijk aan selenium is, loopt inderdaad minder kans dat hij long- of maagkanker krijgt. Voor de andere soorten kanker maakt het niets uit. Goed nieuws dus voor de rokers? Van den Brandt moet hen teleurstellen: „Rokers hebben een tien keer zo hoge kans op longkanker als niet-rokers. Stel dat hun risico dankzij selenium gehalveerd wordt, dan heb je nog altijd een vijf keer zo grote kans op longkanker. Er is maar één remedie: stoppen met roken."

Jacques Herraets

Weg ermee

De inbraak

In 1930 was het meisje veertien jaar en werkte ze in een hoedenwinkel. Niet als verkoopster. Ze kwam alleen in de winkel om te stoffen en te vegen. En ze poetste ook de rest van het huis. Toch hield ze graag vol dat ze in een hoedenwinkel werkte.

Haar vader en moeder droegen nooit een hoed. Een hoofddoek of een pet. Maar zonder iets kon ook.

Ze werkte hier drie ochtenden in de week. 's Morgens om zeven uur ging ze naar de winkel. Om kwart over zeven stond iedereen op. Met haar sleutel opende ze de huysdeur, naast de winkel. Dan liep ze naar de keuken om thee te zetten en de tafel te dekken voor het ontbijt. Soms poetste ze ook nog de schoenen die bij de trap gereed waren gezet.

Op een dag hing er om zeven uur een vieze geur in de gang. Haar voeten glibberden in nattigheid. Toen ze het licht aandeed, zag ze dat er iemand tegen de muur had geplast. Twee jassen waren van de kapstok gerukt en lagen als dode dieren op de stenen vloer. Op de onderste trede van de trap lag de hoed van meneer, ondersteboven. En in die hoed lag een drol.

Ze gilte iedereen wakker. Meneer kwam in zijn hemd de trap af. Zijn vrouw botste van achteren tegen hem op, toen hij halverwege verstarde, omdat zijn hoed zag liggen.

'Metsje, kindje, wat is hier gebeurd?' Voorzichtig stapte hij over het teken heen.

Ook de twee jongens waren nu beneden. De oudste liep meteen de keuken in en zag dat de achterdeur openstond. De vloer was bezaaid met rijst, suiker, meel, vermicelli, kapotte eieren en platgetrapt brood.

In de winkel bleek de kassa leeggehaald. Maar alle hoeden, op één na, waren er nog. Een bouten kop keek blootshoofds naar het metsje.

Om negen uur verscheen er een inspecteur van politie, samen met een agent in uniform. 'Wij slapen nogal vast,' zei meneer.

De inspecteur ging ertoe over het metsje te verhoren. Hoe laat was zij vanmorgen binnengekomen? Had zij enig idee wie het zou kunnen zijn? Was ze tevreden met haar werk? Had zij een vriend? Had zij wel eens aan iemand iets over het huis van meneer en mevrouw verteld?

'Laat u haar nu maar met rust,' zei meneer. 'Zij heeft hier niets mee te maken.'

Het metsje schrobde de gang en de keuken. Ze was boos en schaamde zich, ze voelde haar wangen gloeien. Ze begreep nu wat de inspecteur met zijn vragen bedoeld kon hebben. Liefst zou ze hebben gebuild. Maar daar gaf ze niet aan toe, alles moest schoon. Toen ze de inspecteur later nog eens tegenkwam, dacht ze: Ach man, poep toch in je eigen hoed. Want zo was mijn moeder ook wel weer.

Wiel Kusters

Vrouwen verkleinen kans op werk door andere studiekeuze

"Het is niet goed mogelijk om aan te geven in hoeverre het studenten emancipatie beleid een bijdrage levert aan het terugdringen van ongelijkheid tussen vrouwelijke en mannelijke studenten." Dit staat te lezen in een onderzoek naar de positie van vrouwelijke studenten aan de Nederlandse universiteiten, waar afgelopen donderdag een studiedag aan werd gewijd door de Vereniging Samenwerkende Nederlandse Universiteiten, de VSNU.

Qua aantal lijkt de achterstand van vrouwelijke studenten redelijk weggewerkt. Bijna de helft, 45 procent, van de nieuwe studenten is vrouw. Dat was in 1970 nog maar 22 procent. Alleen bij de technische opleidingen blijft de ongelijke verdeling hardnekkig. Daar steeg het aandeel meisjes van 4 naar 14 procent, ondanks allerlei campagnes om 'kies exact' te promoten.

"Gezien de inschrijvingscijfers gaan meisjes in de jaren negentig gewoon studeren wat ze zelf willen. Maar je kunt je afvragen in hoeverre keuzen van mannen en vrouwen individueel of sociaal bepaald zijn. De universiteiten kunnen op dat keuzeproces weinig invloed uitoefenen, omdat ze al eerder in het voortgezet onderwijs gemaakt worden", zegt drs. L.G. Engelfriet. Zij heeft samen met drs. M.C. van der Veldt de studie 'Studenten emancipatie beleid aan de Nederlandse Universiteiten, inventarisatie en beleidsaanbevelingen', samengesteld in opdracht van de VSNU en het Ministerie van Onderwijs.

"Wie echter dieper naar de cijfers kijkt, krijgt een ander beeld op de ontwikkeling van jongens en meisjes", sprak dr. G. Noorderbos, docent vrouwenstudies in Maastricht en Leiden tijdens haar inleiding.

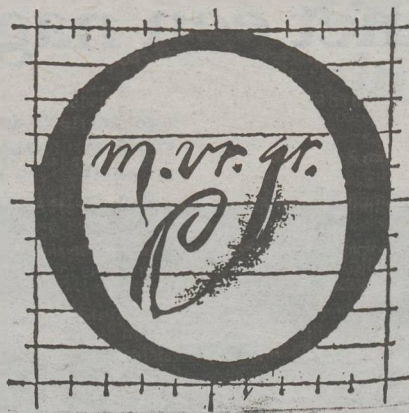
"Niet alleen in keuze van studierichting verschillen ze, maar nog veel meer in de loopbaan die ze daarna ontwikkelen."

Al jarenlang is namelijk het percentage werkloze academicae beduidend hoger dan bij de mannelijke afgestudeerden. (11 tegenover 7 procent) Opvallend is dat ook vrij veel (8 tegenover 4 procent) bèta vrouwen geen baan hebben en de economen maken het helemaal bont met werkloosheidscijfers van 10 procent tegenover 4. Een van de verklaringen voor de hogere werkloosheid onder academicae is de voorkeur voor sociale en culturele studies, waar zij inmiddels de meerderheid van de studenten vormen. Ook binnen de studiegebieden zouden mannen en vrouwen andere loopbanen volgen. Zo kan men eigenlijk niet meer over de bèta's spreken, maar vindt de indeling steeds meer ingang tussen harde (zoals Electrotechniek 3% vrouw en Natuur/sterrenkunde 11%) en de zachte bèta's (Scheikunde 23%, Bouwkunde 26%). Maar ook binnen faculteiten en vakgroepen zouden verschillen in studiekeuzes plaatsvinden.

Voor de duidelijkheid: Vrouwelijke studenten presteren gemiddeld beter: hogere cijfers, meer studiepunten, kortere studietijd. Dit zou vooral komen omdat ze gemotiveerder kiezen voor een studie, maar ook hogere eisen aan zichzelf stellen uit onzekerheid niet voor 'vol' aangezien te worden.

Drs. Engelfriet ziet als belangrijkste aanbeveling uit het onderzoek dat bij voorlichting over studiekeuzes en bij de begeleiding van studentes veel meer en hardere informatie gegeven wordt over de arbeidsmarktperspectieven. Nu zijn vaak die gegevens niet eens voorhanden. Ook zou er een landelijke databank moeten komen over onderzoeksgegevens en actieprogramma's op het gebied van studenten emancipatie beleid.

Dirk de Hoog

Wat is Wetenschap (2)

Harald Merckelbach schreef in Observant nr. 19 over een boekje van ene Verberk: 'Wat is wetenschap'. Ik ken het boekje niet, maar het moet Harald behoorlijk in verwarring hebben gebracht. Op een andere manier kan ik zijn vreemde redenatie-kronkels niet thuisbrengen. Harald schrijft dat wetenschapsfilosofen, die hun mond vol hebben over wetenschap, zelf nooit een laboratorium van binnen hebben gezien. Verder distantieert hij zich van het onder filosofen populaire 'relativisme', dat zou stellen dat wetenschappelijke debatten niet anders zijn dan een vorm van machtspolitiek. Dit soort 'ongein', stelt hij, is modieus en verwerpelijk: de holocaust zou dan maar één, sociaal geconstrueerde visie zijn op de geschiedenis. Daarbij leidt al dit infectieuze relativisme tot 'onrustbarende sympathieën' onder blootgestelde studenten voor dubieuze zaken als astrologie en Neurolinguistic Programming. Interessant genoeg was het precies het argument wat Harald tegen de wetenschapsfilosofen aanhaalt wat de moderne wetenschapstheorie inluide. Het heeft geen zin, zei Kuhn al in 1962, om tegen wetenschappers te roepen hoe ze zich

moeten gedragen, wat goede wetenschap is en wat niet. Veel meer zin heeft het om te onderzoeken hoe wetenschap zich feitelijk ontwikkelt. Een empirische wetenschapstheorie - wat wil Harald nog meer. Wat uit historisch en (jawel) observatie-onderzoek in laboratoria bleek, was dat wetenschap zich niet volgens vastgezette regels ontwikkelt. Wetenschappers leggen niet simpelweg 'de werkelijkheid bloot'. De boel ligt ingewikkelder. Wetenschappers interpreteren die werkelijkheid steeds in andere theorieën, en er is niet zoiets als een 'neutrale grond' waarop eenduidig kan worden besloten of theorie A of B juist is. Waar wetenschapper A zegt dat een experiment een succes is, zijn er voor B altijd argumenten om aan te tonen dat het 'mislukt' is. Wetenschap, daarentegen, bleek een proces waarin succesvolle wetenschappers er in slagen om heterogene elementen, zoals onderzoeksmaterialen, tijdschrift-redacteurs, financiers, proef-dieren, collega's, etcetera in één netwerk aan elkaar te smeden. Mislukte wetenschappers lukt dit niet. Zo simpel, en tegelijkertijd zo complex, ligt dat.

Wat kunnen we hieruit concluderen? Dat wetenschap noch 'slechts een machtsspel' is, noch simpelweg het 'blootleggen' van de realiteit. Beide opvattingen zijn veel te simplistisch. Wetenschappers creëren, construeren nieuwe werkelijkheden, met de heterogene middelen die ze voorhanden hebben. Met Neurolinguistic Programming heeft dit allemaal niets te maken, noch met neo-nazi's die de holocaust ontkennen.

Harald eindigt zijn column met de stelling dat een constructivistische positie incoherent is: ze is zelf ook immers geconstrueerd! Maar dat zeggen betekent dat je de constructie-these al accepteert, Harald? Of zie ik het verkeerd? Wie is er nu incoherent?

Harald, die niet van modieuze ideeën houdt, blijft blijkbaar liever lopen in wetenschapstheoretische kledij die al in de jaren 60 versleten was.

Marc Berg

Het

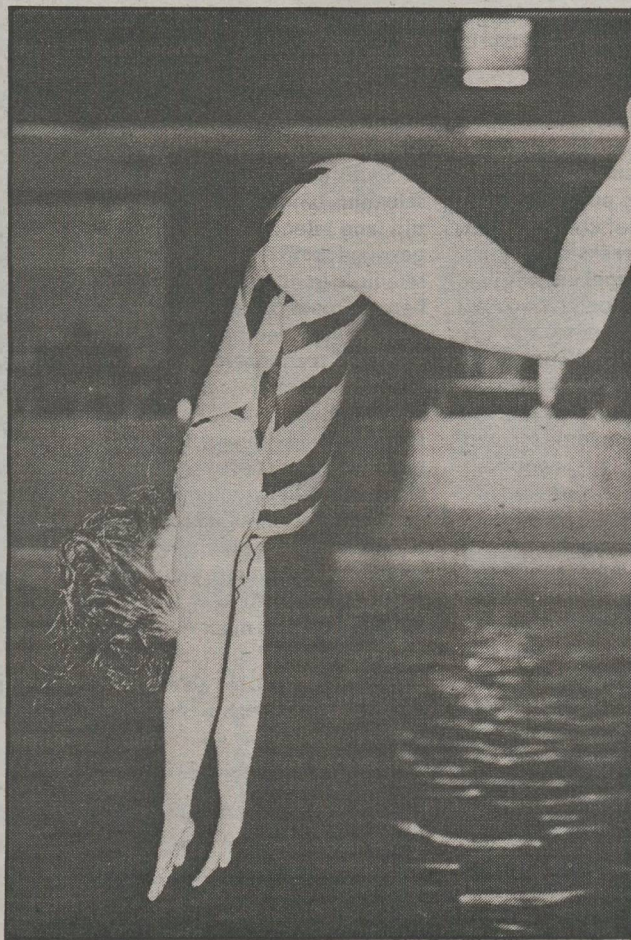
zweet

De eerste les schoonspringen begint met een poging van trainer Chris Westdorp om zijn autoriteit voor eens en voor altijd onomstotelijk vast te leggen: "Jullie moeten goed naar me luisteren en precies doen wat ik zeg. Want schoonspringen is een gevaarlijke sport". Ter illustratie vertelt hij een verhaal over een jongetje, dat met zijn voetjes aan de plank bleef hangen, toen hij een driedubbele salto wilde maken. En over open ruggetjes en biljetjes, doordat onstuimige springertjes met hun zwembroekjes aan de plank haken. Echt iets voor mij, denk ik bij mezelf.

In de komende zes lessen zullen de voorwaartse, binnenwaartse, achterwaartse en contra-sprongen geoefend worden. Niet de schroef, dat gaat wat te ver. Natuurlijk willen we allemaal meteen van de tien meter zweven, in majestueuze duikvluchten het wateroppervlak splijten. Maar dat mag natuurlijk weer niet. Eerst moeten we 'balans' krijgen, vindt Chris, en dat zou dan moeten door op en neer te hupsen als een stel pinguïns op bejaardengymnastiek. Op het droge. Dat is nou de teleurstelling die je voelt als je op blokfluitles gaat, en je mag de eerste acht lessen alleen maar in het mondstuk blazen.

Maar gelukkig mogen we toch het water in. Netjes naast elkaar, armen naar achter en "blijf naar voren kijken, het water komt vanzelf wel", roept Westdorp. Afzetten en tegelijk je armen omhoog zwaaien, zover dat je je duimen nog ziet. Dat heet "duimzicht" bij Westdorp. En bij de eerste sprong in het diepe kan hij al zien wie er al eens ooit aan atletiek heeft gedaan. "Nee, jij niet", sneert hij mij toe. Maar dat wist ik al. Atletiek is een goede basis voor schoonspringen. Lenigheid en evenwicht, dat leen je uit die tak. Van de vier cursisten hebben er drie aan atletiek gedaan. Joep niet. Joep Hutschemakers (tweedejaars economie, 21 jaar) is niet lenig. Joep deed aan voetballen en boksen en wil het nu eindelijk eens wat "elegant" gaan aanpakken. "Ik heb nooit fatsoenlijk kunnen duiken. Alleen maar bommetjes. Daar maak je niet de blits mee in het zwembad. Soms dan probeer ik wel eens een schroef, of een salto, maar dan kom ik meestal botemetotiger op mijn kloten terecht. Hier hoop ik de juiste technieken onder de knie te krijgen voor een flitsend optreden in het zwembad."

Vooralsnog schittert Joep alleen bij zijn geliefde onderdeel, het bommetje. Dat gaat met zo'n enorme kracht en

(foto Nelis Tutkey)

waterverplaatsing gepaard, daaraan herken je de kenner. Bij de rechtstandige sprong behoekt zijn het voorlopig de drie dames met atletiek-achtergrond, die bij trainer Westdorp bewondering uitlokken. Terwijl Joep - en ik - als blokken beton van de een-meter storten, suizen de dames in loodrechte boeken door de lucht, strekken hun ranke lijven juist op tijd tot een kaarsrechte pijl, waarmee ze heel voorzichtigjes het wateroppervlak berouwen, dat zich heel even als een kringspier opent en de springsters toelaat tot haar diepste diepten.

Wordt Westdorp ook zo lyrisch van het schoonspringen? "Tja, het geeft natuurlijk wel een kick, als je van de tien-meter gaat. Maar dat gaat ook weer snel over, als je een keer verkeerd terecht bent gekomen. Ik heb wel eens twee weken in de ziektewet gelopen, omdat ik al mijn ribben had gekneusd. Westdorps rotverhalen weerhouden ons er niet van om voor het eerst de drie-meter te beklimmen. Zijn bewering dat je voor schoonspringen lef nodig hebt, doet me wel wat. En als hij zegt dat jongens meer lef hebben dan meisjes, ben ik de eerste die de treden naar de hoge plank beklimt. Mijn voorgenomen vaste tred wordt al meteen ondermijnd door een akelig verende plank en als ik het einde van de wereld heb bereikt gaat er een peilloze diepte voor me. Schuifelend zoek ik het juiste evenwicht, en als ik dat heb bereikt strek ik me langzaam uit, mijn armen boven mijn hoofd. Ik voel dat ik nog even moet wachten voordat ik spring. Probeer aan iets anders te denken. Wie was het ook alweer, die over 'La Plongeuse' schreef? "Penthesilea sprekend tot haar volk? / In blauw kuras een marmerlijf bedwongen, / de amazonehelm is strak en wit / De meeuw der blanke armen meet de eindert, 't is of zij offert maar aan welke god? / Want aan haar lichaamsnaald ontleent 't beelal / een nieuw en duizlend evenwicht. Granaat! / De meeuwen breken op hun spiegelbeeld. / Verbijt het roest dat naar uw tanden slaat." Als ik met mijn bersenpan vol chloor en brandende bovenbenen naast Joep, mijn lotgenoot, ga zitten wordt er slechts gezwegen. Als er weer een Plongeuse naar onder zwijert, kijken we elkaar aan met een blik van verstandhouding. Het is een schone sport.

Wim Ortjens

„Een beetje goed is hier dus helemaal fout”

Ze redden het niet. De resultaten van de eerste Nederlandse studenten kennistechnologie die afgelopen september aan hun studie in het Belgische Diepenbeek begonnen, blijven ver achter bij die van de Vlamingen. Wiskunde is het struikelblok. Te moeilijk en te abstract voor iemand met een Nederlandse middelbare schoolopleiding.

Het gaat niet goed. Sterker nog, het gaat belabberd met de piepjonge experimentele transnationale studierichting kennistechnologie. De eerste tegenvaller kreeg zij bij de start, afgelopen september, al te verwerken. Misschien waren de verwachtingen ook wat te hoog gespannen vanwege het succes van cultuur- en wetenschapsstudies, de andere studierichting van de faculteit der algemene wetenschappen die een jaar eerder het licht zag. Heel wat minder voortvarend ging en gaat het met de inschrijvingen voor kennistechnologie. Het bestuur van de faculteit rekende in haar rapport 'kennistechnologie' (dat verscheen in februari 1991) nog op vijftig eerstejaars. Het werden er uiteindelijk zestien. Die togen vijf maanden geleden naar het Belgische Diepenbeek om daar de eerste twee jaren van hun studie te volgen. Het derde en vierde jaar van deze transnationale studierichting, die de Nederlanders samen met de Vlamingen organiseren, worden in Maastricht verzorgd. Het is mogelijk dat er zich nog twee of drie Belgen bij de zestien Nederlanders zullen voegen, vertelt de vice rector van het Limburgs Universitair Centrum (LUC), prof. dr. F. Dumortier. Dat wordt echter pas in april duidelijk. Dan bepalen alle eerstejaars kennistechnologie, natuurkunde, wiskunde en informatica (totaal 90) hun definitieve keuze. Tot die tijd volgen zij een gemeenschappelijk studieprogramma.

Wie denkt dat alle begin moeilijk is en dat het na de aanloopfase beter zal gaan, komt hoogstwaarschijnlijk bedrogen uit. Ook de jongste vooraanmeldingscijfers liegen er niet om. Slechts zeven potentiële Nederlandse belangstellenden voor het studiejaar '93-'94.

Het genie

En alsof dat nog niet genoeg is, dreigt nu het gros van de eerste lichting het eerste jaar niet te halen. Van de zestien Nederlanders die een kamer zochten in Hasselt, Diepenbeek of het dorpje Kuringen, zijn er al weer vier vertrokken. Een gaf na een maand te kennen dat hij toch liever meester in de rechten wil worden. De rest verliet Vlaanderen zonder een adres achter te laten. De overgebleven twaalf verdiepen zich wel nog iedere week in natuurkunde, wiskunde en informatica aan het LUC. Al is dat voor sommigen na het bekend worden van de examenresultaten met de moed der wanhoop. Terwijl zestig procent van de Belgen goed door de examens heen kwam, haalde Anton Zandbelt, met zijn 24 jaar de oudste van de Nederlandse groep, als enige Nederlander zijn drie examens. Een 10 voor algebra en differentiaal- en integraal rekenen (een tien op de schaal van een tot twintig is in België nog een voldoende) en een 17 voor natuurkunde hebben hem de bijnaam "het genie" opgeleverd. "Ik heb een tijdje natuurkunde gestudeerd", legt hij bescheiden zijn hoge score voor dat vak uit. Met wiskunde had hij veel meer moeite. "Soms werd ik er knettergek van, maar ik heb er keihard voor gewerkt, de laatste weken voor de examens zestig tot zeventig uur in de week. Ik heb hele weekenden doorgevoerd en ben dus ook niet meer naar huis geweest."

Een paar Nederlandse collega's hebben op het nippertje (met een tien of elf) één vak binnen weten te slepen. Meer dan de helft is voor alles gezakt. Oftewel "gebuisd". En

dan ook nog zwaar gebuisd. Een totuitslag ziet er vaak niet anders uit. Met veel bravuur, waarmee hij zijn bijnaam 'the local big mouth' eer aandoet, somt Thomas Manders (20) zijn score op. "Een nul, een één en een twee voor respectievelijk algebra, differentiaal rekenen en natuurkunde." Hopeloos, geeft hij direct toe, al is het wel erg flauw dat die Belgen een nul geven. Dat zouden ze in Nederland nooit doen.

Manders heeft de moed opgegeven. Hij wordt nooit doctorandus in de kennistechnologie aan de Rijksuniversiteit Limburg. Te wiskundig, te moeilijk. Met alleen wiskunde A in zijn vwo-pakket, de wettelijk eis voor toelating tot de studie, redt hij het gewoon niet. En dat het daarmee moeilijk zou worden, hadden ze hem tijdens de voorlichting in Maastricht al duidelijk gemaakt. Toen overschatte hij zichzelf nog, maar nu vertrekt hij na de zomer naar Utrecht voor cognitieve kunstmatige intelligentie bij de faculteit filosofie.

Wie geen wiskunde B en natuurkunde in zijn pakket had, kan het eigenlijk wel vergeten, vertellen ook de anderen. Maar ook al voldoe je wel aan die eisen, dan nog blijken de eerste trimesters kennistechnologie waarin wiskunde en natuurkunde centraal staan, een moeizame klus. "Ik had het perfecte pakket", zucht Robrecht Neven die iedere morgen in de auto van zijn vader afreist van Maastricht naar Diepenbeek. "Ik wilde graag een bètastudie doen, maar dat hij zo zwaar zou zijn had ik niet verwacht. En ik heb hard gewerkt, zeker veertig tot vijftig uur per week, maar zonder resultaat." Zijn motivatie neemt af, zijn twijfel of hij nog ooit het derde jaar in Maastricht zal halen, groeit.

Memoriseren

De Vlaamse wiskunde sluit slecht aan op de voorkennis van de Nederlanders, klagen de twaalf. Prof. dr. J. van den Herik, voorzitter van de vakgroep informatica bij de RL, kan hen alleen maar gelijk geven. "Het middelbaar wiskunde-onderwijs in Nederland is heel toegepast. Je leert trucs, maar het waarom daarvan leggen ze niet uit. In België leggen ze dit juist wel uit, waardoor het abstractieniveau van de scholieren hoger wordt. Op de universiteit wordt hierop voortgebouwd en geeft men tijdens de tentamens stellingen die bewezen moeten worden."

Niet alleen schiet het abstractievermogen van de Hollander te kort, ook zijn geheugen is in de eerste achttien jaar van zijn

leven lang niet zo goed getraind als dat van de Vlaming. En dat speelt hem parten tijdens de tentamens. Begrijpen alleen is voor de Belgische professoren namelijk niet genoeg, de student moet ook kunnen 'memoriseren'. Dat wil zeggen: hele formules kunnen opdreunen en zelfs het kleinste feitje uit je hoofd kennen. "Uiteindelijk begreep ik alles, maar bleef er geen tijd meer om alles in mijn hoofd te stampen. Dus kon ik geen kantje vol knallen over een feit op pagina zes en zoveel. En een beetje goed bestaat niet in België. Een beetje goed is hier dus helemaal fout", weet Robrecht Neven uit eigen ervaring.

Voor de Nederlanders is de wiskunde die ze in hun eerste jaar moeten verstouwen, niet alleen te moeilijk, maar ook nog eens veel te veel. Pas op de laatste voorlichtingsdag in juni 1992 kregen ze te horen dat wiskunde 85% van de totale stof uit zou gaan maken, beweren ze boos. Tot die tijd ging iedereen er van uit dat de verhouding wiskunde en informatica vijftig-vijftig zou zijn.

Een valse voorstelling van zaken? Dan toch in ieder geval niet door mij, vertelt de voorzitter van de pas ingestelde voorlichtingscommissie, Van den Herik. "Je moet studenten trekken, maar wel altijd eerlijk blijven. Ik heb hier part nog deel aan. Ik gaf in juni pas mijn eerste voorlichting." Hij wijst met een beschuldigende vinger naar de programmacommissie die voor zijn tijd de voorlichting regelde. Prof. dr. K. Vrieze, decaan van de faculteit en voorzitter van de programmacommissie, kent de klacht van de studenten, maar vindt hem niet terecht. "Ik weet honderd procent zeker dat wij tijdens de eerste voorlichting in november 1991 het vakkenpakket van het eerste jaar hebben laten zien."

Wiskunde

Er moet iets gebeuren. Want als het zo door gaat is het niet denkbeeldig dat er straks nog maar twee of drie studenten van de eerste lichting overblijven.

Als het aan Vrieze ligt wordt het vakkenpakket met ingang van volgend studiejaar bijgesteld. "Dit is zeker niet het ideale kennistechnologieprogramma. Je maakt het samen met de Belgen en het is dus een kwestie van geven en nemen. Een vak als natuurkunde hoort er eigenlijk niet in. En wiskunde is te zwaarder dan we hadden gedacht. Het is niet de bedoeling dat iemand met wiskunde B in zijn pakket zoveel moeite heeft met algebra en differentiaal

rekenen." De Belgen hebben echter tot nu toe om juridische redenen vastgehouden aan dit programma. Het LUC mag alleen een kandidatuur in de natuurkunde, informatica of wiskunde uitreiken. Kennistechnologie moet zich dus aanpassen aan de eisen van het informaticaprogramma. Een pas afgekondigd decreet van het Vlaamse ministerie van onderwijs en wetenschappen geeft de universiteiten echter meer vrijheid om hun studieprogramma in te richten. Dumortier, behalve vice rector ook hoofd van de vakgroep zuivere wiskunde in Diepenbeek, zal echter niet pleiten om de hoeveelheid wiskunde in het eerste jaar terug te brengen. "Een hoop feitenmateriaal dat hij nu leert heeft de kennistechnoloog straks inderdaad niet direct nodig. Maar er is ook nog het denkproces dat daar bij hoort. Dat is wel van belang, ook voor de student kennistechnologie."

Ook al zou er een lichter programma komen met ingang van september 1993, voor de eerste lichting is dat al te laat. Maar voor hen komt er hoogstwaarschijnlijk een door hetzelfde decreet mogelijk geworden bonuspuntensysteem. Ieder tentamen dat gehaald is, blijft geldig, ook al sluit men het eerste jaar niet komende september af. En dat is iets nieuws voor België. Om zoveel mogelijk bonuspunten te halen zal de Nederlanders worden aangeraden om zich te concentreren op een bepaald gedeelte van de eerstejaarsstof. Namelijk op datgene wat ze al hebben gehad en de specifieke vakken kennistechnologie uit het derde trimester die door medewerkers van de RL worden gegeven. Gevolg is wel dat zij de eerste twee jaar over drie jaren gaan uitsmeren. Druk zal het dus in ieder geval niet worden wanneer de RL in september 1994 het derde jaar van de studierichting kennistechnologie van start laat gaan.

"Ja, het staat er nu belabberd voor", geeft de voorzitter van de voorlichtingscommissie Van den Herik direct toe. Maar hopeeloos is het niet, al zal de voorlichting nu eindelijk eens goed uit de verf moeten komen wil Nederland ooit achter komen wat kennistechnologie nu eigenlijk is. De eerste stappen zijn daarvoor gezet. Er worden veel meer middelbare scholen bezocht en er liggen een nieuwe folder en een voorlichtingsboekje klaar. Van den Herik: "Ik vraag je, geef me een jaar de kans en dan gaat het lopen."

Riki Janssen

Nederlandse studenten in Diepenbeek: een beetje goed bestaat niet in België (foto Nelis Tutkey)

Een half jaar eerstejaars

Toen ze vorig jaar van de middelbare school of van een vorige opleiding kwamen, dachten ze dat het echte studeren nu zou beginnen. Dag in dag uit van de kamer naar de onderwijsgroep en van de onderwijsgroep naar het studielandschap en van het studielandschap naar de kamer. Doodmoe naar bed... Maar wie schetst hun verbazing toen ze merkten dat er aan de universiteit minder inspanning werd gevraagd dan zij voordien gewend waren? Op een enkele uitzondering na zien eerstejaars een half jaar na aankomst de studie als licht en gemakkelijk, al klinken hier en daar wantrouwende geluiden door of het zo wel moet. We vroegen bij iedere faculteit een groepje studenten naar hun eerste ervaringen.

„Soms denk ik wel eens: hou toch eens op met die problemen. Geef me een dictaat, dan kan ik dat lekker uit m'n kop leren”

De Geneeskundestudenten

„Een 'piece of cake' ”, zegt Rogier de Ridder (21). „Een luizenleven, je voelt helemaal geen druk”, meent fysiotherapeut Richard Jacobs (30). De eerstejaars geneeskunde hoeven zich in ieder geval niet uit de naad te werken. De stof is wel interessant maar het niveau ervan valt tegen. „Alles is bovendien ook nog zo vrijblijvend. Je hoeft niet eens een voldoende voor je bloktoetsen te hebben. Als je de voortgangstoetsen maar haalt. Zelfs de praktika bij anatomie zijn niet verplicht. Ze verwachten dat je, naast de gewone praktika, ook zelf nog naar de snijzaal gaat: ik kom dan en dan, leg voor mij even een voet klaar. Maar er zijn geloof ik maar weinig studenten die dat doen”, vertelt Nicole Zwaga (21). Ellie Bouwman (19) voegt daar nog aan toe: „Op het VWO was ik fanatiek. Nu ben ik lui geworden. Er is te weinig uitdaging, het is me allemaal te makkelijk.”

Toch zijn er onder de ondervraagden weinig die hun studie laten sloffen. Tot nu toe hebben ze alles gehaald. „Dat komt omdat je in kleine hechte groepjes werkt, je wordt door elkaar gestimuleerd, want je wil natuurlijk niet onder doen voor je medestudenten”, legt Rogier uit. Geneeskundestudenten zijn vergeleken met andere studenten ook vaak gemotiveerder, meent Gerard Pronk (21): „Ze zijn netter, serieuzer en rustiger. De studie staat op de eerste plaats.” Een reden voor hem om volgend jaar toch maar lid te worden van een studentenvereniging om ook eens kennis te maken met studenten uit andere faculteiten.

Het valt op dat veel eerstejaars geneeskunde niet vers van school komen. Veel van hen zijn één of twee keer uitgeloot. Zij hebben vaak een propedeuse, maar er zijn ook eerstejaars die al een complete studie achter de rug hebben, zoals de fysiotherapeut en de bioloog. Tussen geneeskundestudenten zoek je tevergeefs naar echte lapzwansen. „Dat zou ook a-sociaal zijn want je houdt wel

een felbegeerde plaats bezet”, zegt Rogier.

Het probleemgestuurde onderwijs wordt alom geprezen. „Vooral omdat er zoveel gecombineerd wordt met de praktijk. Het schept een band als je met z'n achten in het skillslab bij elkaar moet onderzoeken wat er nu allemaal gebeurt in je buik”, zegt Rogier. „Maar soms denk ik wel eens, hou toch eens op met die problemen en al dat gepraat. Geef me een dictaat dan kan ik dat lekker uit m'n kop leren”, zegt de afgestudeerde bioloog Clement-Jan (29).

Het wonen op kamers bevalt de eerstejaars tot nu toe prima. „Ik vind het heerlijk om zelfstandig te zijn,” zegt Ellie: „Zelf boodschappen en de was doen. Ik ben ook veel gezonder gaan leven. Thuis snoepte ik heel veel. Soms heb ik wel last van heimwee. Dan mis ik m'n broers en zusjes, maar m'n ouders niet hoor, want daar had ik de laatste tijd steeds ruzie mee. Dat is opgelost nu ik niet meer thuis woon”. Over Maastricht als studentenstad zijn de meningen verdeeld. Nicole: „Ik vind de sfeer hier mat. Zeker vergeleken met Parijs, waar ik vorig jaar als au pair heb gezeten. En ik word gek van die tegenstelling tussen Maastrichtenaren en Hollanders.” Anderen beklagen zich over de vroege sluitingstijd van de kroegen. Ellie kan daar weer niet zo mee zitten: „Ik ben niet zo'n uitgaanstype, maar ik heb gehoord dat er hier niet zoveel disco's zijn. Ik vind Maastricht echt schitterend. Al die oude kerken en gebouwen en je kunt hier prima winkelen.”

Dan nog even over hun eigen gebouw. Nicole: „Ik snap wel dat de medewerkers zo lopen te klagen. Al die kleine kamertjes en die eindeloze gangen, het is net een gevangenis. Volgens mij is het gebouw meer voor studenten ontworpen, want de centrale hal en de studiezalen zijn echt hartstikke mooi”.

Chris van der Grinten

*„Leerstuk niet gevonden?
Och, de anderen hebben het wel”*

De juristen

Ze studeren tussen de tien en de twintig uur per week. En een jeugddroom is het allerm minst: stuk voor stuk hadden ze keuzepakketten, waarmee ze eigenlijk geen andere kant op konden. Dat is wat ze gemeen hebben. Zes verhalen van zes rechtenstudenten over hun universitaire doop.

Saskia Ritzen (17) over de overgang van de middelbare school naar de universiteit: „Op het gymnasium van Rolduc hoorde ik echt bij de rotzooimakers. Maar de marges waren klein: als je zat te kauwen op een kauwgom werd je al de klas uitgestuurd. Ik dank God op mijn blote knieën dat ik van dat regime verlost ben, al vind ik de vrijblijvendheid van de rechtenstudie hier in Maastricht ook wat overdreven. Pas geleden hadden we een college waar werkelijk iedereen zat te kletsen. Niemand lette op, en van de driehonderd man waren er na twee uur nog maar twintig over. Terwijl dat mens maar doorpraatte alsof er niets aan de hand was, stroomde de zaal langzaam leeg. Ik had echt medelijden met haar. Op zo'n moment vind ik dat men best wat strenger mag zijn.”

Ira Haagmans (18) over het studeren: „Ik ben van nature erg lui, en ik ben bang dat ik hier niet verander. Als ik om één uur onderwijsgroep heb, sta ik om elf uur op, en om vijf uur lig ik thuis weer op de bank. Leerdoel niet gevonden? Och, de anderen hebben het wel. Per week besteed ik niet meer dan tien uur aan mijn studie, inclusief onderwijsgroepen, colleges en practica. Mijn ouders snappen daar niets van, en daar hebben we dan ook vaak ruzie om gehad. Ik heb besloten niet meer met hen over de studie te praten. Ook blijf ik wat meer in Maastricht hangen, dan valt het niet zo op dat ik weinig uitvoer. Het wordt tijd dat ik een kamer vind.”

Nicole Hendriks (22) over op kamers wonen: „Mijn zus had me voorspeld dat ik de eerste avond huilend zou doorbrengen. Dat viel wel mee. Ik denk wel dat het geholpen heeft dat ik in een studentenhuus woon. Het grote voordeel is dat je nooit alleen bent. En dat

is tegelijk het nadeel: iedereen let op je. Bij ons in huis is een meisje verliefd op een jongen die ze geen moment met rust laat. Als ik dan even bij hem een kop thee zit te drinken, gluurt zij om het hoekje om te kijken wie er bij hem op bezoek is. Je bent er voor niemand veilig.”

Bart Toemen (19) over rechtenstudenten: „Aktekoffertje in hun hand en dollar-tekens in hun ogen. Vreselijk. Het ergste is dat die mensen niet zichzelf zijn. Ze doen ook maar na, waarvan ze denken dat het in de smaak valt bij anderen. Als ik die mannetjes zo zie zitten in de collegezaal, dan heb ik medelijden met ze. Dan denk ik: jongens, doe toch normaal! Geniet van je studententijd! Zo kun je er nog veertig jaar lang bijlopen!”

Monique Coumans (19) over de onderwijsgroep: „Ik vind het een goed systeem, omdat je vooruitgang in feite voortdurend wordt gecontroleerd. Als je alleen maar colleges volgt, merk je pas op tentamen of je goed hebt gestudeerd of niet. In de onderwijsgroep word je meteen op je vingers getikt. De eerste onderwijsgroep is heel belangrijk voor je contacten. De mensen die je dan leert kennen, zijn vrienden voor het leven.”

Jorden Splinter (20) over het studentenleven: „Wat me opvalt, is dat aan het begin van een studie een gigantisch en ondoorzichtig gistingsproces plaatsvindt, waarbij clubjes, groepjes en dispuutjes worden gevormd en iedereen probeert een plaatsje te veroveren binnen die structuur. Dat gaat razendsnel, na het eerste blok is de wilde stoelendans voorbij en is elke stoel bezet. Daar is geen speld meer tussen te krijgen, en als je, zoals ik, eerst de kat uit de boom kijkt, dan ben je te laat. Dan hoor je er niet meer bij. Ja, ik voel me soms wel eenzaam.”

Wim Ortjens

*„Het systeem motiveert me
lullig als ik niets heb gedaan”*

De gezondheidswetenschappers

Hard werken doen ze geen van allen, de eerstejaars gezondheidswetenschappen. Althans, dat vinden ze zelf. Dat het op het VWO of, in een geval, op de HEAO harder werken was, daar zijn ze het over eens.

Voor Astrid Regterschot (23) bijvoorbeeld is het eerste jaar een beetje overbodig. Als verpleegkundige heeft ze bijna alles al gehad. Dat heeft een groot nadeel: haar medestudenten denken dat ze werkelijk alles al weet. Ze beseffen niet, dat ze met bijvoorbeeld statistiek veel verder zijn dan haar. Ze vergeten soms rekening met haar te houden. Ankie Condel (22) vindt de studiebelasting laag en is bang dat daardoor het aanzien van gezondheidswetenschappen daalt. Daar is Christel van Zijp (19) het wel mee eens. Alles wordt een beetje aangetipt, het gaat niet dieper dan het VWO.

Van de voortgangstoetsen vraagt Astrid zich af, of ze wel constant zijn. Van 28 punten in de ene naar 61 in de volgende toets is wel een hele grote stap. ze begrijpt ook niet zo goed wat er gemeten wordt.: algemene kennis over gezondheid, die je ook uit de krant

„De eerste weken dacht ik: we gaan de stof van de middelbare school herhalen”

De economen

„Ik sprak onlangs een jongen met wie ik op de lagere school in de klas zat. Sindsdien had ik hem nooit meer gezien. Hij zegt: ik werk al vijf jaar. Autootje, huisje, alles goed geregeld. Hij vraagt: en jij? Ik zeg: ik studeer economie, eerste jaar.”

Dat maakte op zijn oude kennis bepaald geen indruk, zegt Paul Ceelen (20) een beetje afkeurend. In de kantine van het voormalige Jezuïetenklooster drinkt hij een kop koffie met zijn studievriend. Die roept af en toe dingen als: „Half Nederland zit op de universiteit tegenwoordig!” Wat Ceelen nog meer amuseert zijn de opmerkingen van zijn eigen vader. Die zegt tegen de familie: „Onze Paul zit de hele week in de kroeg. Studentje, hè?” Dat is een leuke grap, denkt pa. Ondertussen is het wel waar: de jonge student economie heeft gedurende zijn eerste maanden in Maastricht voornamelijk de plaatselijke cafés bezocht. „In sommige kroegen komen de echte Limburgers nog wel eens bij je aan de bar hangen. Dat is altijd lachen.”

Over de studie is Ceelen eveneens te spreken. „De eerste weken dacht ik: we gaan de stof van de middelbare school herhalen. Dat veranderde gelukkig snel.” Nu besteedt de student zo'n vijftien uur per week aan zijn studie. Het viel hem wel zwaar na de lange zomervakantie weer aan de slag te moeten. „Nieuwe stad, nieuwe vrienden, allemaal fantastisch, maar het duurt een tijd voordat je weer in het ritme zit van opstaan, géén anderhalf uur de krant lezen en meteen achter de boeken.” Dat Ceelen voorlopig is gestationeerd in een Veldwezelt achterkamertje droeg bepaald niet bij aan het gevoel eindelijk student te zijn. „Ik hoor geen verkeer en kijk uit op een regenachtig binnenplaatsje. Als de bakker iets onverstaanbaars mompelt, denk ik: toch gezellig, zo'n vakantie in de Ardennen.” Ceelen hoopt binnenkort een kamer in het centrum te krijgen. Hij zegt dat ze hem dan vaker zullen zien op de universiteit.

Naarmate je daar meer rondhangt krijg je er meer zin in. Dat is

althans de visie van eerstejaars Erwin de Jongh (19). Op de middelbare school mochten ze hem bij wijze van spreken midden in de nacht wakker maken voor het vak economie. Op het eindexamen behaalde hij een acht. Begin vorig jaar heeft hij met een vriendje een halve dag door het Jezuïetenklooster gezwoven: naambordjes spotten. En controleren hoe de gemiddelde student erbij loopt. Het was precies wat ze hadden verwacht. Eenmaal zelf aan de RL ingeschreven vielen De Jongh wel een paar dingen op. „De meeste eerstejaars zijn - een beter woord heb ik er niet voor - vastberaden. De eerste toetsen zijn echt hoogtepunten waar naartoe wordt geleefd.” De Jongh ervaart dat zelf anders: toetsen komen gewoon voorbij - een instelling die hem naar eigen zeggen de kwalificatie van ideale Maastrichtse student oplevert. Per week studeert hij zo'n dertig uur.

In familiekring roemde Evelien van Schijndel (19) eind vorig jaar nog het Maastrichtse systeem. Nu doet ze er thuis soms het zwijgen toe. Ze twijfelt aan de studie en aan de stad. „Moet je mij 's vertellen: waar is hier een fatsoenlijke studentsociëteit?” Haar vroegere vriendinnen - die ze in het weekend ziet - hebben allemaal fantastische verhalen. Over ruige studentenfeestjes in Tilburg en Utrecht en een tentamen halen zonder er iets voor te doen. Van Schijndel moet er wel degelijk iets voor doen: de volle tijd - te weten veertig uur - zit ze achter de boeken. Tot nu toe lijkt het te vergeefs. „Mijn eerste voldoende moet ik nog halen. En wel dit schooljaar, anders houd ik het misschien voor gezien.” De onderwijsgroep lijkt niet aan haar besteed. Boven het „stuurloos kakelen” verkiest ze daarin consequent de positie van „stille vennoot”. Na twee uurtjes zwijgen bergt ze haar aantekeningen op en verdwijnt. 's Avonds drinkt ze thee met haar twee werkende huisgenotes. Vrijdagmiddag neemt ze de trein naar Den Bosch. Haar vriend komt haar altijd ophalen. Hij grapt soms: „Ben je weer terug uit dat verschrikkelijke gat?”

Eugène Baak

„Je kunt toch geen andere studie boven geneeskunde plaatsen, werd mij gezegd”

Cultuur- en wetenschapsstudies

Ze zijn alle vijf negentien jaar en ze storten zich vrijwillig en vol overgave op werken van moeilijke jongens als Plato, Aristoteles en Descartes. Ze zijn pas een half jaar in Maastricht, maar sommigen van hen worden nu al moe van al die vooroordelen over hun studie cultuur- en wetenschapsstudies.

Want CWS is geen pretstudie. Sterker nog, CWS is zeker geen lichtere studie dan rechten of economie. Dat zegt Wieke Bonier, negentien jaar en eerstejaars CWS: „Een meisje bij mij in huis doet economie. Ze had drie weken vrij om haar bloktoets te leren en nu weer een week voor haar voortgangstoets.” Zoveel vrij om te studeren hebben de CWS-ers niet. Maar het aantal uren dat, naast onderwijsgroepen en praktica, aan de studie besteed wordt is ongeveer hetzelfde als bij andere studenten. De één studeert harder dan de ander, maar het gemiddelde ligt toch tussen de acht

en de twaalf uur per week. Het is vooral veel lezen. „We hebben primaire en secundaire literatuur”, vertelt Wieke: „Bij het vorige blok 'Experimentele natuurwetenschap' was je al blij als je de primaire stof gelezen had. Ik had tenminste niet de puf om nog meer te doen.” Nachten doorwerken is gelukkig niet nodig, volgens Ellen Breukink. Zij heeft er geen spijt van dat zij CWS is gaan doen: „Het is gewoon superinteressant. Vorig jaar heb ik een jaar High School gedaan in Amerika. Daar volgde ik het vak „humanities”. CWS leek daar op aan te sluiten. Je kunt er zoveel kanten mee op en de beroepsperspectieven lijken goed.” Toeval of niet, ook Wieke Bonier en Ans Netjes hebben een jaar doorgebracht in de Verenigde Staten. Zij hebben net zo min twijfels over hun studiekeuze. Ans liet zelfs haar tweede studie geneeskunde vallen, omdat ze CWS veel leuker vond: „Dat werd niet zo gewaardeerd. Je kunt toch geen andere studie boven geneeskunde plaatsen?”

CWS trekt ook mensen van over de grens. Hans Dhondt en Serge Faber, allebei uit Antwerpen, kwamen naar Maastricht omdat in België geen soortgelijke studie te vinden is. In het begin was het even wennen. Hans: „Nederlanders praten zoveel. Alles gaat hier sneller. Belgen zijn veel rustiger. Mensen zeggen hier ook de buschauffeur gedag. In Antwerpen durf je nog niet eens te vragen waar je af moet stappen, want dan kijken ze je al vuil aan.”

Niets dan goeds hebben de vijf studenten te melden over hun studie. Over 'us Mestreech' zijn er meer klachten. Het is wel een mooie stad, maar bruisen doet het hier niet. „Vroeger had ik het idee: ik kom van het platteland en ik ga in een stad studeren. Nou, dan moet je niet in Maastricht zijn”, grinnikt Ans. Hans, Serge en Wieke missen de popconcerten. En bijna alles gaat om twee uur dicht, dus echt kans om los te slaan heb je hier ook niet. Dan moet je het maar in huis gezellig maken. Hans woont samen met zijn vriendin in Rekem en ook de drie meiden hebben het naar hun zin in hun studentenhuus. Alleen Serge heeft het slecht getroffen: Hij zit met een jaarcontract vast in Veldwezelt, in een huis met veertig man: „Ik heb drie jaar op een internaat gezeten. Ik dacht: als ik ga studeren en op kamers ga, dan wordt alles anders, maar de mensen zijn net zo kinderachtig. Gisteravond ging ik vroeg naar bed, vanwege de bloktoets. Gaat er om half twaalf iemand boven mij boren en zagen en begint mijn buurman op de elektrische gitaar te spelen.” hij heeft er maar niets van gezegd, dat heeft toch geen zin. „Ik hoor dat niet te zeggen. Ze zouden er gewoon zelf achter moeten komen.”

Rob van Kan

Judith Kuijk

„...me, want ik voel me echt
...daan.”

...kunt halen, of zijn het specifieke op de studie gerichte vragen?
...Christel van Zijp vindt de toetsen gokspelletjes. Zij gelooft niet dat
...ze leerzaam zijn. Ankie Regterschot beweert, dat je gewoon zoveel
...mogelijk moet invullen. De vaste elementen in zo'n toets zoek je
...van tevoren even op. Als je dat vaak genoeg doet, blijft het wel
...hangen. Zo hebben ze dus wel degelijk nut.
...Het probleemgerichte onderwijs, vindt Astrid, komt niet zo erg uit
...de verf: „Het is gebaseerd op de eigen verantwoordelijkheid van de
...student, dus wat moet je dan met een aanwezigheidsplicht van
...vijfenzeventig procent? Die zelfstandigheid valt in de praktijk dus
...wel een beetje tegen. Een ander doel van het systeem is dat de
...studenten inzicht krijgen en niet tentamengericht gaan zitten
...blokken. Maar door de detaillistische vraagstelling moet je toch
...weer dingen uit je hoofd gaan leren. Ze zouden eens wat meer
...inzichtsvragen moeten stellen”. Ook Christel en Ankie denken, dat
...het systeem uitnodigt tot tactisch leren. „Je kunt je goed voorberei-
...den door oude bloktoetsen te oefenen.” Over de onderwijsgroe-

pen zegt Christel, dat het een goed systeem is: „Het systeem motiveert me, want ik voel me lullig als ik niets heb gedaan.” Astrid vindt, dat de tutores vaak ongemotiveerd zijn. Ze zou volgend jaar graag zelf als tutor optreden, maar dan zou ze niet het voorbeeld van anderen volgen die hun tutorschap als een vervelende plicht zien. Christel van Zijp heeft wel eens een tutor gehad, die geen kennis van zaken had over het blok, dat ze begeleidde. Janneke (19) heeft wel eens aan haar groep biologie moeten uitleggen. Veel studenten zijn het er tenslotte over eens, dat biologie in de vooropleiding verplicht of tenminste zwaar aanbevolen moet worden, anders is het bijna niet te bolwerken. En als je geen wiskunde-A in je pakket hebt, is statistiek heel moeilijk. Thérèse de Jong (20): „Het is te vaag, er is geen goede begeleiding: zoek maar uit wat je precies moet doen. Dat zou wel anders kunnen”.

MST

Abtstraat 4 Postbus 4149
043-883927 6202PA Maastricht

Tijd voor een uitdaging ?

Stichting MST is een studentenorganisatie die bemiddelt tussen studenten bedrijfseconomie en bedrijven/organisaties op het gebied van kortlopende projecten. Bij de uitvoering van deze projecten zorgt MST voor professionele begeleiding van de studenten. Om haar continuïteit te waarborgen is MST op zoek naar enthousiaste

bestuursleden

Wie zoeken we?

We zoeken studenten die beseffen dat er meer is dan studie en dispuut alleen. 2e, 3e of 4e-jaars studenten BE die bereid zijn om tijd te steken in een professioneel opererende studentenorganisatie.

Wat bieden we?

MST biedt je de beste mogelijkheid om in teamverband ervaring op te doen tijdens je studie. Daarnaast zul je in je functie vele contacten met bedrijven en organisaties leggen. Kortom: wij bieden je een voorsprong.

Interesse?

Neem dan voor meer informatie vóór 5 februari a.s. contact op met Kees, Harald of Frenkel, tel 883927 of kom langs op Abtstraat (tegenover de poort van Tongersestraat 53)

Cadier en Keer:

rustig gelegen landhuis met groot weiland, dubb. beglazing, rolluiken en beveiliging. Grote hal, kelder, WC, berging. Grote livingroom, open haard, keuken massief eiken.

Eerste verdieping: bad, douche-kamer, 4 sl.k., 2e wc, tweede verdieping: berging, 5de sl.kamer.

Direct te aanvaarden, f 445.000 k.k. 043-212591.

Café
Intermezzo

Tongersestraat 19
6211 LL Maastricht
Tel. 043 - 257866

Keuken open van 12.00 tot 22.00 uur

Dagschotel 11,50

Openingstijden: van 9.00 's morgens tot
2.00 uur 's nachts
Woensdag gesloten

uw congres - onze zorg - uw succes

MAASTRICHTS EUREGIO CONGRES ORGANISATIEBUREAU

ECES Europalaan 61, NL-6226 CN Maastricht

Begrotingen-sponsors-drukwerk-hotels-in-
schrijvingen-excursies-diner dansant enz.

Bel 043-630400 en vraag aan de heer Sax
een gratis advies.

15 JAAR CONGRESERVARING

Hotel Maastricht biedt U een leuke bijverdienste!

Hotel Maastricht het enige luxe, 5-sterren hotel in de stad Maastricht, behorend tot de BILDERBERG-GROEP, is zakelijk en privé een uitstekend adres!

Ter ondersteuning van onze nacht-receptionisten zoeken wij op korte termijn een ambulante medewerk (st)er.

Uw voornaamste taken in samenwerking met een vaste medewerker:

- het verrichten van receptietaken gedurende de nachtelijke uren (23.00 - 07.00 uur)
- bedienen van het geautomatiseerde hotelsysteem, telefooncentrale en receptie-apparatuur
- toezien op de algemene veiligheid en bewaking van gebouwen.

Aan inventieve kandidaten met een gastgericht inzicht bieden wij op ambulantenbasis een prettige werkkring en dito honorering.

Geïnteresseerd?

Voor meer informatie kunt U contact opnemen met de heer W. Frencken, hoofd receptie, 043-254155

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT

economie

rechten

sociale wetenschappen

informatica

literatuur

geneeskunde

gezondheidswetenschappen

Bouillonstraat 12

043 - 88 30 15

P. Debyeplein 1

043 - 67 12 11

Randstad Scriptieprijs '93

Kwaliteit in dienstverlening

Om het wetenschappelijk onderzoek naar kwaliteit in dienstverlening te stimuleren stelt Randstad Uitzendbureau jaarlijks de Randstad Scriptieprijs beschikbaar voor de beste doctoraalscriptie met het thema 'Kwaliteit in dienstverlening'. Studenten uit alle studierichtingen kunnen meedingen.

De auteur van de winnende scriptie ontvangt een prijs ter waarde van f 20.000,-.

Voor de nominaties is f 5.000,- gereserveerd.

Wilt u deelnemen aan de Randstad Scriptieprijs '93 of wenst u meer informatie, dan kunt u een brochure en aanmeldingsformulier (onder vermelding van universiteit en studierichting) aanvragen bij:

Randstad Uitzendbureau bv
Randstad Scriptieprijs '93
Antwoordnummer 10609
2800 WB Gouda

Een postzegel is niet nodig.

Randstad houdt niet van half werk

randstad uitzendbureau

Stationsstraat 5 - Maastricht - Tel.: 043 214550

Heerlijke verse vlaaien en heel veel soorten gebak

Open iedere dag van 8-6
zondag van 9.30-2
Dinsdag gesloten.

10% korting tegen inlevering van deze advertentie.

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen voor het **gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie**. Met vragen of opmerkingen kunt daar ook terecht.

FdAW (vakgr./comm./studiever.): R. Peters, Fac.Bur., Kapoenstraat 2, tel. 883487, voor woe. 12.00 uur.
FdEW (vakgr./comm./studiever.): B.Staveaux, Fac.Bur., Tonger- sestraat 53, tel. 883705, voor do. 12.00 uur.
FdG (vakgr./comm./studiever.): R.le Doux, Fac.Bur., niveau 3, kamernr. 3226, UNS 50, tel. 881448, voor woe. 12.00 uur.
FdGW (vakgr./comm./studiever.): A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, UNS 50, niveau 1, kamernr. 1.249, tel. 881455, voor ma. 12.00 uur.
FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 883004, voor woe. 13.30 uur.
Studenten(sport)ver./studentenpastoraten: N.Plompen, Stud. zaken, Lenculenstraat 26, tel. 883354, voor woe. 16.00 uur.
Instituten behorend bij een faculteit:
 bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.
Uitsluitend berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: PR & Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 883081, voor vrij. 12.00 uur.
 Berichten over externe activiteiten worden alleen opgenomen als er plaats is.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Prof. Flinterman leider Nederlandse Delegatie VN-commissie Rechten van de mens
 Prof.mr. C. Flinterman volgt minister Kooymans op als leider van de Nederlandse delegatie van de VN-commissie voor de Rechten van de Mens. Cees Flinterman is hoogleraar Staats- en Internationaal Recht aan de Rijksuniversiteit Limburg, te Maastricht.

Inaugurele rede dr. E.F.M. Wouters
 Op 22 januari, om 16.00 uur heeft dr. E.F.M. Wouters, hoogleraar Pulmonologie, een rede uitgesproken ter gelegenheid van het aanvaarden van zijn ambt. De titel van de rede was 'Resonanties in de Pulmonologie'. Dr. Wouters sprak over belangrijke ontwikkelingen die het zelfstandig specialisme longziekten de voorbije eeuwen heeft doorgemaakt. Op het einde van de 20ste eeuw wordt het vakgebied longziekten met nieuwe uitdagingen geconfronteerd: de epidemische proporties van longkanker en de toename van chronische long- en luchtwegaandoeningen. Longkanker is momenteel veruit het meest voorkomend kwaadaardig gezwel bij mannen en verdringt borstkanker als meest voorkomende doodsoorzaak bij vrouwen.

Dubbelpromotie ir. P.A. van den Brandt & mw.ir. R.A. Bausch-Goldbohm
 Op donderdag 28 januari, om 14.00 uur verdedigen ir. P.A. van den Brandt & mw.ir. R.A. Bausch-Goldbohm hun proefschrift 'A prospective cohort study on diet and cancer in the Netherlands'. Promotores zijn prof.dr. F. Sturmans en prof.dr.ir. R.J.J. Hermus.
 Het proefschrift beschrijft de eerste resultaten van een landelijk onderzoek onder meer dan 120.000 Nederlanders, dat in 1986 is begonnen. De betrokken Nederlanders vulden o.a. een uitgebreide vragenlijst in met vragen over voedingsgewoonten en andere leefgewoonten die met kanker te maken hebben. Drie jaar later werden de vragenlijsten van deelnemers die een bepaald type kanker hadden gekregen vergeleken met die van deelnemers die dat niet was overkomen.

Lezingencyclus Ontwikkelingsproblematiek
 Ten tijde van het interfacultaire blok 'inleiding in de ontwikkelingsproblematiek' zullen 8 lezingen worden gegeven die voor alle belangstellenden vrij toegankelijk zijn. Plaats: Tongersestraat 53, kamer 0089p; tijd: Woensdagen, 14.00-16.00u. Het programma is als volgt:
 - 3 febr. Prof. dr. Ch. Cooper (United Nations University / Intech)
Problems of development; an overview
 - 10 febr. Drs. P. Caljé (FdAW, vakgroep Geschiedenis)
Hoofdpijnen uit de geschiedenis van de relatie Europa-Derde wereld
 - 17 febr. Dr. G. Dijkstra (FdEW, vakgroep Algemene Economie)
Economische ontwikkelingstheorieën, 1945-1993
 - 3 mrt. Prof. dr. C. Flinterman (FdR, vakgroep Internationaal Recht) **Democratisering en mensenrechten** [onder voorbehoud]
 - 10 mrt. Dr. L. de la Rive Box (European Center for Development Policy Management) **Landbouw en milieu in Afrika**
 - 17 mrt. Drs. H. Aarts (Dienst Instellingsstrategie en Internationale Samenwerking)
Achtergronden van de verstedelijking in ontwikkelingslanden
 - 24 mrt. Dr. K. Jansen (Faculteit der Geneeskunde)
Een wereld van verschil: Gezondheid en politiek in Rama, Nicaragua
 - 31 mrt. Dr. P. Hoebink (Derde Wereld Centrum, K.U. Nijmegen)
De Nederlandse ontwikkelingshulp: geschiedenis, motieven en problemen
 Inlichtingen: Chris Leonards, vakgroep Geschiedenis FdAW, tel. 883314

RL-advertentie op 6 februari
 Om de RL-voorlichtingsdagen bij nieuwe studiekeizers onder de aandacht te brengen staat er op 6 februari weer een paginagrote RL-advertentie in een aantal landelijke en regionale dagbladen. De voorlichtingsdagen worden gehouden op 13 en 20 maart.
 De advertentie met als kopregel "Hoe een kleine groep studenten heel Europa in zijn greep krijgt", is ook al geplaatst in het najaar 1992.

Studiedag RL-Personeelsbeleid
 Woensdag 3 november in de aula.
 Informatie op te vragen bij dienst Personeel & Organisatie, L. Leunissen tel. 883194

RL-AGENDA

Promoties en inaugurele- of afscheidsredes vinden plaats in de Aula, Tongersestraat 53. Informatie: Rectoraat, 883096/883210

28-01 (dubbel)promotie P.A. van den Brandt en R.A. Bausch-Goldbohm, 14.00 uur
29-01 inauguratie J. Troost, 16.00 uur
03-02 lezing Prof.dr. D'Haenen, VU Brussel; SPECT-beeldvorming bij depressie, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur, toegang gratis
04-02 Promotie L.C.M. Vereck, lic, 16.00 uur
05-02 Promotie G.B.W.E. Voss, 14.00 uur
05-02 Promotie R.E. de Winter, 16.00 uur
17-02 lezing drs. L. Bemmel, RL; Effecten van antidepressiva op de slaap: klinische en theoretische aspecten, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur, toegang gratis
18-02 Promotie H.A.P. Wolfhagen, 16.00 uur
19-02 Promotie C.A.P. Schröer, 14.00 uur
19-02 Promotie B. Dankbaar, 16.00 uur
22/23-02 Carnaval, RL gesloten
03-03 lezing dr. A. Jansen, RL; Bulimia nervosa: ontstaan en behandeling, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur, toegang gratis
04-03 Promotie P.H.A.M. Frijs, 16.00 uur
05-03 Inauguratie J.F.M. Smits, 16.00 uur
11-03 Promotie Ph.J. de Korte, 16.00 uur
12-03 Aula gereserveerd
17-03 lezing drs. F. Verhey jr. RL; Psychiatrie zonder grenzen of neurologie zonder ziel, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
18-03 Promotie A.M. Courtens, 14.00 uur

18-03 Promotie B.A.M. Soute, 16.00 uur
19-03 Aula gereserveerd
20-03 Alternatieve geneeswijzen dag (Reflex)
25-03 Promotie H.J.L. van Rossum, 14.00 uur
25-03 Promotie F.W.J. Otten, 16.00 uur
26-03 Inauguratie A.H.R.M. Denie, 16.00 uur
31-03 lezing drs. A.J. Vrijlandt, RIAGG/Vijverdal, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
01-04 Inauguratie H.M. van Praag, 16.00 uur
02-04 Promotie F.L.G. Erdkamp, 14.00 uur
02-04 Promotie A.A.F. van Helvoort, 16.00 uur
08-04 Promotie P.J.M. Diederden, 14.00 uur
08-04 Promotie M.J. Korstanje, 16.00 uur
12-04 Pasen, RL gesloten
14-04 lezing prof.dr. P. Jongerius, UvU; Psychotherapie bij ouderen, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
13 en 14-5 Congres Europees Parlementair stelsel
16-04 Promotie E.S.C. van Waalwijk van Doorn, 14.00 uur
16-04 Promotie M.F.J. van Tilburg, 16.00 uur
22-04 Promotie J.H.C. Moust, 16.00 uur
23-04 Inauguratie M.E. Sluijter, 16.00 uur
28-04 lezing dr. H. Kraan, RL; Angst en depressie; beangstigende en treurige schijnverschillen, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
29-04 Promotie M.M. Vork, 14.00 uur
29-04 Promotie G.J. Wesseling, 16.00 uur
06-05 Promotie M.M.T. Galli, 14.00 uur
06-05 Promotie R.C.R.M. Vossen, 16.00 uur
07-05 Inauguratie F.C.S. Ramaekers, 16.00 uur
12-05 lezing drs. H. Pomerantz, RIAGG/Vijverdal; Stelselwijziging, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur

13-05 Promotie R. Visser, 16.00 uur
14-05 Inauguratie J. Boesjes, 16.00 uur
20-05 Hemelvaart, RL gesloten
26-05 lezing prof.dr. J. Mendlewicz, VUBrussel, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
27-05 (Dubbel)inauguratie W.A. Vermeend en E.C.M. Jurgens, 16.00 uur
28-05 Afscheidsrede E.H.M.A. Marres, 16.00 uur
31-05 Pinksteren, RL gesloten
02-06 symposium "Macht" v.d. Emancipatiecommissie
04-06 Promotie H.P.M. Hillegers, 16.00 uur
09-06 lezing prof.dr. F. Verhey sr. RL; collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
11-06 Promotie P.H. Rutgers, 14.00 uur
11-06 Promotie M.C.M. Vendrik, 16.00 uur
18-06 Promotie W. Weijts, 14.00 uur
23-06 lezing prof.dr. F. Kraaymaat, UvA; De ontwikkeling van kortdurende psychotherapie bij ouderen, collegezaal azM nivo 4 om 16.30 uur
24-06 Inauguratie R.W. Stockbrügger, 16.00 uur
03-09 Promotie T. Zijker, 16.00 uur
10-09 Inauguratie J. Hagedoorn, 16.00 uur
30-09 t/m 03-10 Congres voor European Association of Labour Economists: FdEW/ROA
29-10 aula gereserveerd
05-11 aula gereserveerd
12-11 aula gereserveerd
09-12 t/m 11-12 Congres Educational Innovation in Economics and Business Administration: the Case of Problem-Based Learning
27 t/m 31-12 verplichte ADV

en T. Gybels tel. 883181.

Cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten

In de periode februari/maart/april 1993 wordt evenals vorig jaar de cursus Loopbaanontwikkeling voor vrouwelijke studenten aangeboden aan studenten van de FdR, FdG en FdGW. Bij voldoende belangstelling wordt de training dit jaar ook voor mannelijke studenten georganiseerd. De cursus is gericht op arbeidsmarktorientatie en op zelfkennis. Doel van de cursus is inzicht te krijgen in eigen wensen en kwaliteiten. Het programma bestaat uit vier groepsbijeenkomsten van 3 uur en een afsluitende bijeenkomst, voor alle groepen tegelijk, met een videovertoning en forumdiscussie.
 Voor deze facultatieve cursus wordt een bijdrage van f 40,- per student gevraagd. De handleiding met daarin opgenomen een reader zijn daarbij inbegrepen. Informatie bij P. Thiemann, tel. 881740 of J. Broekmate, tel. 881256. Inschrijving: Aanmelding vóór 31 januari bij P. Thiemann, Vaardigheidsonderwijs-GW.

ABVA KABO

W. Vlek, vakbondsconsulent van de AbvaKabo, is op maandag en dinsdag bereikbaar in UNS50 k.155 (tel. 881250) in dringende gevallen kunt u ook bellen met H. Uffing tel. 299775 of met C. Fröberg tel. 881812 of met een mc-lid van uw faculteit of dienst.
 Algemene ledenvergadering
 Op 2 februari a.s. van 12.15 - 13.45 in US50; k.0468 in aanwezigheid van de regiobestuurder P. Marijnissen, welke de taken van N. Sierkstra heeft overgenomen. De agenda en notulen zijn reeds verstuurd.

ALMA AGENDA

ALMA-ontmoetingsdagen 1993

In november 1993 zullen, in het kader van 175-jarig bestaan van de Universiteit de Liège, de ALMA ontmoetingsdagen in Luik worden gehouden. Indien u met collega's uit Aken, Luik en/of Diepenbeek een wetenschappelijke bijeenkomst over een bepaald thema wilt organiseren kunt u dit kenbaar maken aan dr. G.D. Majoor, ALMA secretaris a.i. Dienst ISIS.

Workshop over radon

Als één van de onderdelen van de ALMA ontmoetingsdagen zal van 3-5 november 1993 een workshop gehouden worden over diverse aspecten van de radioactieve stof radon. Geïnteresseerden kunnen nadere informatie verkrijgen bij prof. J. Garsou, p.a. Administration Recherche/Developpement, Place du 20 Août 7, B 4000 Liège.

WORLDNETH

Een gedeelte van de open cursussen (oorspronkelijke startdatum: week van 25 januari 1993) gaat pas van start in de week van 1 maart 1993. Het gaat hierbij om de volgende talen:

- Cursus Frans op Middenniveau
- Opfriscursus Frans 1 en 2
- Opfriscursus Engels 2
- Cursus Spaans voor Beginners en Gevorderden
- Cursus Portugees voor Beginners
- Cursus Grieks voor Beginners en Gevorderden
- Cursus Italiaans voor Beginners

Voor informatie en aanmelding contact opnemen met: WorldNeth, Bredestraat 12, 6211 HC Maastricht, tel.: 043-257052

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O.
 Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 013

Bij het MERIT is per 1 maart 1993 een vacature voor een

Toegevoegd onderzoeker (m/v) 1.0 fte.
 voor een periode van 3 jaar.

die werkzaam zal zijn ten behoeve van contractonderzoek voor de ministeries van Economische Zaken (METING en MONITOR) en van Onderwijs en Wetenschappen (Observatorium).

De taak van de medewerker zal voornamelijk gericht zijn op het uitbreiden en actualiseren van de reeds bestaande databank inzake de relatie tussen economische ontwikkeling en technologische verandering in Nederland en zijn belangrijkste partners in de werelddeconomie.
 Daarnaast wordt van de onderzoeker verwacht dat hij/zij actief zal participeren in de formulering en uitvoering van zowel theoretische als empirisch-economische onderdelen van bovengenoemd onderzoek.
 Van de onderzoeker wordt een grote mate van zelfstandigheid verwacht, in het bijzonder met betrekking tot het pasklaar maken van de gegevens en de uitvoering van empirische exercities.
 Vereisten:

- pas afgestudeerd algemeen econoom of kwantitatief econoom;
 - gedegen kennis van spread-sheet programma's zoals lotus, quatro, etc.;
 - ervaring met het schrijven van teksten.
- Salaris: Afhankelijk van opleiding en ervaring minimaal f 3.566,- en maximaal f 5.854,- bruto per maand (schaal 10 BBRA).
 Informatie: bij Bart Verspagen, telefoon (043-) 88 38 68.

Voor deze vacature dient uw sollicitatiebrief uiterlijk 5 februari 1993 bij ons binnen te zijn.

Interne vacature 015

Testassistenten m/v voor 0.3 fte voor een periode van 6 maanden.

Binnen de vakgroep Psychiatrie i.o. sectie Neuropsychologie & Psychobiologie van de RL is op korte termijn plaats voor een aantal medewerkers t.b.v. psychologisch testwerk. Een groot aantal gezonde vrijwilligers (van 25 tot 85 jaar) worden, in het kader van een groot onderzoeksproject, medisch en psychologisch onderzocht. Het test-psychologisch gedeelte zal beginnen maart a.s. Een korte, intensieve training maakt deel uit van de inwerkperiode. Per dagdeel (ochtend, middag of avond) wordt één proef-persoon getest. Het testwerk zal overwegend plaatsvinden in het azM, of de nieuwbouw van de RL. Een deel ervan zal geschieden op een andere, nog nader te bepalen locatie.
 Betrokken medewerkster dient dienstverband flexibel in te kunnen vullen.
 Werkzaamheden:

- Uitvoering van het gehele test-onderzoek dat ca. 3 uur in beslag neemt.
 - Tijdsbewaking van de gehele testprocedure, zodat de duur van drie uur niet te zeer overschreden wordt.
 - Afname van een aantal standaard medische tests: antropometrie (bepaling lengte en gewicht); screeningsaudiometrie; visusbepaling; bloeddrukmeting volgens een geautomatiseerde procedure
 - Afname van een grote batterij gestandaardiseerde neuro-cognitieve tests en taken, zowel met de computer als met papier en potlood. Deze tests betreffen cognitieve functies als waarneming, geheugen, aandacht, constructie etc.
 - Ontvangst en begeleiding proefpersonen
 - Uitbaling van proefpersonen
 - Controle van papier en potlood gegevens, eerste test scoring en administratie testgegevens
 - Terugkoppeling van gegevens en testmateriaal van proefpersonen aan de projectcoördinatie
- Gevraagd wordt:
- Goede sociale en contactuele vaardigheden, empathie en inlevend vermogen
 - Opleiding op minimaal HAVO-niveau
 - Flexibele beschikbaarheid, doch minimaal twee dagen (of vier dagdelen) per week
 - Bereidheid om zonodig 's avonds of zaterdagmorgen te werken
 - Werkervaring in het omgaan met mensen van uiteenlopende leeftijden, met name ouderen
 - Nauwkeurigheid en geduld
 - Stress-bestendigheid en gewend-zijn zelfstandig en onder tijdsdruk te kunnen werken
 - Leeftijd minimaal 25 jaar
- Salaris: afhankelijk van leeftijd en ervaring f 3.303,- max. schaal 5 BBRA 1984.

Interne vacature 016

Onderzoeksmedewerker t.b.v. buitendienstwerkzaamheden m/v 0.6 fte (mogelijk uitbreiding naar 0.8 fte) voor de periode van 6 maanden.

Binnen de vakgroep Psychiatrie i.o. sectie Neuropsychologie & Psychobiologie van de RL is op korte termijn plaats voor een onderzoeksmedewerker om op tijdelijke basis medewerking te verlenen aan een groot onderzoeksproject. Een zeer groot aantal gezonde vrijwilligers (in de leeftijd van 25 tot 85 jaar) worden medisch en psychologisch onderzocht. Het betreffende onderzoeksgedeelte zal beginnen per 1 februari a.s. Een korte, intensieve training maakt deel uit van de inwerkperiode. De gezonde vrijwilligers worden door deze medewerker thuis bezocht, alvorens zij worden uitgenodigd voor testonderzoek binnen het AZM.

- Werkzaamheden:
- Afleggen van huisbezoeken aan deelnemers aan de studie in de regio.
 - Verstrekken van algemene informatie omtrent de praktische gang van zaken in het onderzoek.
 - Afname van een uitgebreide medische anamnese op semi-gestructureerde wijze. Hierbij wordt ingegaan op medische informatie verkregen uit een reeds door de onderzochten ingevulde vragenlijst terzake. Hierbij dient zonodig dieper ingegaan te worden op medische info verkregen uit een reeds door deelnemer ingevulde vragenlijst.
 - Afname van enkele screenende vragenlijsten met betrekking tot cognitieve en lichamelijke functioneren.
 - Afname van medische tests: afname en beoordeling van een batterij 'primitieve reflexen'; antropometrie (lichaamsomtrek).
 - Mondeling toelichting op de schriftelijke vraag aan de deelnemer om naast het hoofdonderzoek te participeren aan een deelproject.
 - Afspraak maken voor testonderzoek.
 - Terugkoppeling van de bevindingen bij huisbezoek aan de projectcoördinatie; administratieve verwerking van deze gegevens.

Gevraagd wordt:

- Medische kennis en minimaal drie jaar praktijkervaring in de (para-)medische dienstverlening (zoals verpleegkundige).
- Goede sociale en contactuele vaardigheden, empathie en inlevend vermogen
- Flexibele beschikbaarheid, doch minimaal drie dagen (of zes dagdelen) per week
- Bereidheid om zonodig 's avonds of op zaterdag te werken
- Werkervaring in het omgaan met mensen van uiteenlopende leeftijden, met name ouderen
- Organisatorische kwaliteiten
- Nauwkeurigheid
- Stress-bestendigheid en gewend-zijn onder tijdsdruk te werken
- Leeftijd minimaal 25 jaar
- Bezit rijbewijs B en beschikking over auto.

Salaris: Afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 3.650,- bruto per maand (max.schaal 6 BBRA 1984). De functie zal nog worden gewaardeerd.
 Voor informatie: Drs. M. van Boxtel of Dr. P. Houx, tel. 043-881028, tijdens kantooruren, maandag t/m. vrijdag.

Interne vacature 017

Toegevoegd onderzoeker (m/v) 0.8 fte voor de duur van 1 jaar.

De vakgroep Economie van de Gezondheidszorg werkt zowel binnen de Faculteit der Gezondheidswetenschappen als de Faculteit der Geneeskunde. Binnen de vakgroep wordt op een drietal gebieden onderzoek verricht, namelijk economische analyse van gezondheidsstelsels, op het terrein van economische evaluaties van medische technologieën en op het terrein van het financieel-economisch management van zorgorganisaties. Door het Ministerie van VWC is in 1988 subsidie verleend voor onderzoek naar methodologische aspecten van (economische) evaluatie van medische technologieën. Dit onderzoek is met name gericht op de verdelingseffecten van de toepassing van uiteenlopende manieren om gezondheidswinst te meten. In verband met het vertrekt van de huidige onderzoeker ontstaat deze vacature.

- Taakstelling:
- Onderzoek verrichten naar de toepassing van diverse concepten van effectmeting in relatie tot economische evaluatiestudies.
 - Verslag doen van de onderzoeksresultaten in de vorm van rapporten, artikelen en congressbijdragen.
 - Participeren in andere onderzoeksgroepen.
- Het gevraagde profiel:
- U bent econoom, arts of gezondheidswetenschapper.
 - U beschikt over kennis op het terrein van de gezondheidseconomie, en in het bijzonder economische evaluatie-onderzoek in de gezondheidszorg.

SPEKTAKULAIRE VOORJAARSPOSITIE '93

In de afgelopen jaren heeft Laser Computer Europe b.v. zich in de edukatieve sektor ontwikkeld tot dé personal computerleverancier bij uitstek.

Naast de aantrekkelijke prijsstellingen ten opzichte van de hoge kwaliteit, is het ook de volledigheid van de Laser PC-konfiguraties die aan deze toenemende belangstelling heeft bijgedragen. Alle Laser desktop en towermodel PC's zijn bovendien "Novell tested and approved".

Profiteer wederom van onze spektakulaire aanbiedingen voor edukatief Nederland. Deze aanbiedingen gelden tevens voor Studenten/OV-jaarkaarthouders alsmede voor ouders die de Stichting BOGES aantoonbaar ondersteunen. Kies voor de complete en prestatiegerichte Laser PC-konfiguraties. De dealerpartners van Laser Computer Europe informeren en adviseren u graag.

KONFIGURATIE 1: LASER LT32IE NOTEBOOK

80386SX/33MHz processor, 2 MB geheugen uitbreidbaar tot 10 MB, 81-key toetsenbord met geïntegreerd numeriek keypad en 12 funktietoetsen, 3.5" 1.44 MB floppy diskdrive, 80 MB harddisk, VGA LCD beeldscherm met 64 grijs-tinten, parallelle interface, seriële interface, net adapter, printerkabel, luxe lederen draagtas, seriële muis, MS-DOS 5.0 (NL), MS-Windows 3.1 (NL), PC Tools.

Prijs inclusief BTW f 3.108,-

KONFIGURATIE 2: LASER 386SX/USL DESKTOP

80386SX/25MHz processor, 2 MB geheugen uitbreidbaar tot 4 MB, 107MB/ 16ms harddisk, 3.5" 1.44 MB floppy diskdrive, VGA kaart, 14" VGA monochrome monitor, 102-key AT toetsenbord, printerkabel, seriële muis, MS-DOS 5.0 (NL), MS-Windows 3.1 (NL), PC Tools.

Prijs inclusief BTW f 2.054,-

KONFIGURATIE 3: LASER 386SX/USL DESKTOP

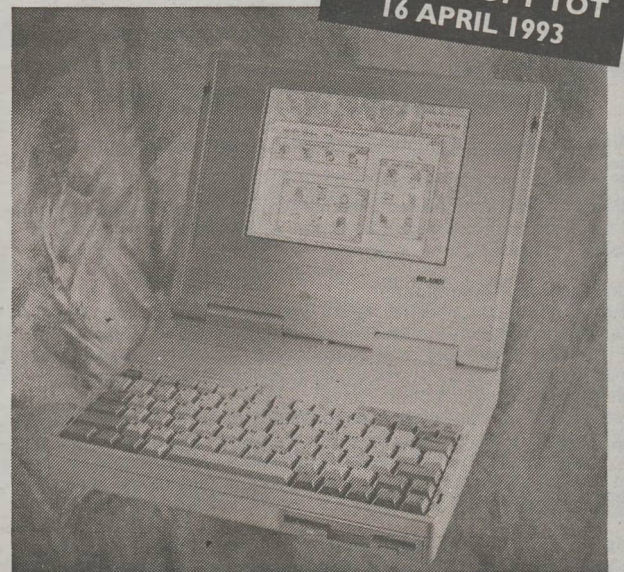
Als configuratie 2, echter voorzien van SVGA video kaart (512 KB) en LC 2000 14" SVGA kleurenmonitor.

Prijs inclusief BTW f 2.434,-

KONFIGURATIE 4: LASER 486SX/USL DESKTOP

80486SX/25MHz processor, 4 MB geheugen uitbreidbaar tot 32 MB op het moederbord, 8 KB cache geheugen uitbreidbaar met 128 KB secondary cache geheugen, 107 MB/ 16 ms harddisk, 3.5" 1.44 MB floppy diskdrive, VGA video kaart, 14" VGA monochrome monitor, 102-key AT toetsenbord, parallelle interface, 2x seriële interface, gameport, real time clock, printerkabel, seriële muis, MS-DOS 5.0 (NL), MS-Windows 3.1 (NL), PC Tools.

Prijs inclusief BTW f 2.508,-

AKTIE LOOPT TOT
16 APRIL 1993

KONFIGURATIE 5: LASER 486SX/USL DESKTOP

Als configuratie 4, echter voorzien van SVGA video kaart (512 KB) en LC 2000 14" SVGA kleurenmonitor.

Prijs inclusief BTW f 2.889,-

OPTIES

LC 3000 14" SVGA kleurenmonitor, low emission, MPR2, dot pitch .28 en SVGA video kaart (512 KB).
Meerprijs t.o.v. 14" monochrome monitor

Inclusief BTW f 500,-

Extra 2 MB SIMM geheugenuitbreiding t.b.v. 386SX/USL.

Prijs inclusief BTW f 239,-

LASER

Personal Computer

Energieweg 32, 2382 NK Zoeterwoude, Tel. 071-410801, Fax: 071-413682

Voor konf. 2 t/m 5 geldt:

Stichting BOGES staat voor:
Bevordering van Ontwikkeling en
Gebruik van Edukatieve Software.

Specificatiewijzigingen voorbehouden.

ONDERSTAANDE DEALERPARTNERS VAN LASER COMPUTER EUROPE ZULLEN U GRAAG VAN DIENST ZIJN

Aalsmeer	Xcom Service B.V.	02977 - 23381	Eemnes	Datavisie	02135 - 87630	Hoofddorp	Proface Autom. Group	02503 - 38884	Sassenheim	Duvak KantoorSpec.	02522 - 11464
Alkmaar	Soft System	072 - 112584	Eindhoven	B&P Informatiesystemen	040 - 462785	Hoorn	Van Ingen B.V.	02290 - 13505	Schagen	Plukker, Kantoorcentrum	02240 - 12124
Alkmaar	Accom Automat. Alkmaar B.V.	072 - 122412	Eindhoven	Computer-Visie	040 - 110088	Hoorn	Stumpel Computerwinkel	02290 - 12670	Scheveningen	S.O.W.S.	070 - 3506634
Alkmaar	Bakker-Dijk B.V.	072 - 117060	Eindhoven	E.C.E.	040 - 551817	Hoorn	Stumpel Automatisering B.V.	02290 - 53131	Sneek	Micromize Automatisering	05150 - 23200
Almere	Dieben Syn. Datacomm. B.V.	036 - 5342460	Eindhoven	Phaser Electronics	040 - 423077	Katwijk	Duvak KantoorSpec.	01718 - 72945	St. Anthonis	Buro Boeyen	08858 - 3244
Amersfoort	Digra	033 - 618531	Eindhoven	Telec Computers	040 - 122775	Kerkrade	Rekencentrum Limburg	045 - 424040	Terneuzen	Wabeko B.V.	01150 - 14440
Amersfoort	Masco	033 - 633886	Eindhoven	Vogelzang Eindhoven B.V.	040 - 447955	Leeuwarden	B & K Beheer B.V.	058 - 670050	Terneuzen	Eksakt	01150 - 97200
Amstelveen	Hespa B.V.	020 - 6474712	Ellecom	Danavox Nederland B.V.	08330 - 22688	Leiden	Informa	071 - 411230	Tilburg	Hub. A. van Laarhoven	013 - 321486
Amstelveen	Holland Computer Techniek	020 - 6414468	Elst	Maycom Informatics B.V.	08819 - 71700	Leiden	Restart Computers	071 - 224551	Uden	Ben van Dijk	04132 - 51525
Amsterdam	TTP Informatiesystemen	020 - 6624121	Emmeloord	MicroMize Automatisering	05270 - 98686	Leiden	Ripit	071 - 235123	Ureterp	V.d. Meer & Hylkema	05125 - 2288
Amsterdam	Q-comp	020 - 6160066	Emmen	FT Plus Automatisering	05910 - 36444	Leiden	Ultra Data	071 - 314144	Utrecht	Hoffschlag Computers	030 - 313268
Amsterdam	Comsoft B.V.	020 - 6833555	Emmen	Budget Hard- en Software	05910 - 42122	Maassluis	Palet Computers	01899 - 13003	Utrecht	Kompagne	030 - 870564
Amsterdam	Office Centre	020 - 6946106	Enschede	Acoso Information Systems B.V.	053 - 316948	Maastricht	Vogelzang Maastricht B.V.	043 - 250607	Utrecht	Utrechtse Computer winkel	030 - 311584
Amsterdam	R.E.M. hard-/software/edukatie	020 - 6750438	Enschede	CSL Computers	053 - 334917	Meppel	Noordhuis Meppel	05220 - 57111	Valkenswaard	Cosmos Computer Centrum	04902 - 46705
Amsterdam	Zyzzm Comp. Div. Europe B.V.	020 - 6965555	Etten-Leur	J.B.X. Systems B.V.	01608 - 38003	Middelburg	Meca Automatisering	01180 - 28832	Vianen	Repko Networking	03473 - 70650
Amsterdam	Multiline Computing B.V.	020 - 6976276	Goes	Infodatec	01100 - 32000	Mijdrecht	HAV Advisor International B.V.	02979 - 88873	Venlo	Hendrix Computers & Comm.	077 - 544923
Arnhem	Edel KantoorSystemen	085 - 634242	Haarlem	Sommer B.V.	01830 - 31822	Nijmegen	G.K.O. KantoorEfficiency	080 - 787788	Venlo	Holl Computerservice	077 - 548055
Arnhem	KIBA	085 - 454310	Gouda	De Vakwinkel Gouda B.V.	01820 - 81800	Nijmegen	HPN KantoorGroothandel B.V.	080 - 561044	Weert	Marnic Kantoorinstallaties	04950 - 36782
Assen	Baas	05920 - 12563	's-Gravenhage	Quality Sellers B.V.	070 - 3899331	Nieuwegein	Micro/One Nederland	03402 - 52900	Weert	B & F Computer Systems B.V.	04950 - 36252
Assendelft	Rison Computer Products	02987 - 5095	's-Gravenhage	Niamco B.V.	070 - 3466446	Nieuwegein	VCD Automatisering B.V.	03402 - 50430	Winterswijk	Buropoint B.V.	05430 - 19046
Badhoevedorp	VS2	020 - 6595055	's-Gravenhage	Diamiz B.V.	070 - 3461600	Noordwijkerhout	Computer & Supplies Services	02523 - 76008	Woerden	S&P Networks B.V.	03480 - 31636
Beverwijk	Biesma Automation	02510 - 27275	Groningen	VCD Automatisering B.V.	050 - 441541	Nuth	Office Centre	045 - 243939	Woerden	Stonehouse Computing B.V.	03480 - 24959
Borne	Eega Exploitatie	074 - 668555	Groningen	Telec Computers	050 - 143344	Oosterhout	Comp. Centrum Oosterhout	01620 - 56640	Woerden	P. Tronics	03480 - 31142
Breda	G.E. Fanuc Automation	076 - 783220	Grooteast	Swart	05946 - 13800	Oud-Beijerland	Microlectra B.V.	01860 - 16290	Woudenberg	Van Lunteren	03498 - 5246
Breda	Office Centre Breda	076 - 717970	Haaksbergen	Leferink Computer Systemen	05427 - 22525	Overasselt	Pieter Bas Automatisering B.V.	08892 - 2129	Zaandam	Van Ingen B.V.	075 - 179515
Breda	D & S	076 - 217555	Haarlem	Computerhouse Haarlem	023 - 314032	Papendrecht	Rietveld Kantoorinst.	078 - 155522	Zaandam	Comp. Software Nederland	075 - 311818
Capelle a/d IJssel	A.O.B.M.	010 - 4585340	Haarlem	Eires Audio Visual Center	023 - 314740	Papendrecht	Van der Zwaan	078 - 153282	Zeist	Triple P Office Solutions B.V.	03404 - 66911
Delft	A.S.G. Europe B.V.	015 - 625577	Haarlem	Compatible	023 - 340489	Purmerend	Van Ingen B.V.	02990 - 35550	Zoetermeer	CSA	079 - 619188
Delft	Computershop Delft	015 - 136989	Heemstede	Computer & Supplies Services	023 - 295132	Putten	Cervus Automatisering	03418 - 51054	Zoetermeer	De Veer Datacomm. B.V.	079 - 611315
Delft	Hazekamp Comp. Systemen	015 - 141979	Heerenvveen	BKN Industrial	05130 - 10599	Reeuwijk	Escape B.V.	01829 - 4701	Zoetermeer	WPF Computer Systems	079 - 411991
Delft	Isis Global Computing	015 - 130698	Heerhugowaard	Ten Computer Systemen	02207 - 12588	Renesse	V.d. Hoek Automatisering	01116 - 2789	Zoetermeer	Telec Computers	079 - 410041
Deventer	MCD Automatisering	05700 - 25520	Heerlen	Vogelzang Professioneel B.V.	045 - 740382	Rhenen	Hokatronics	08376 - 12008	Zoetermeer	Install Data B.V.	079 - 615656
Doetinchem	Andos Computers B.V.	08340 - 61100	Heerlen	Vogelzang Heerlen B.V.	045 - 716055	Rijnsburg	Electra-Brandt B.V.	01718 - 29210	Zoetermeer	Swift Electronics	079 - 420034
Dongen	I.I.O. Kantooraut. & Inform. Opl.	01623 - 19154	's-Hertogenbosch	LCI Direct B.V.	073 - 409250	Rijswijk	Micromatica	070 - 3990015	Zoetermeer	Montan Lago Office B.V.	079 - 444222
Drunen	Ibexo	04163 - 78545	Heythuysen	Olislaegers KantoorSyst. B.V.	04749 - 3737	Rotterdam	Velobyte	010 - 4138197	Zutphen	HD. Automatisering B.V.	05750 - 18000
Duiven	Office Centre	08303 - 16888	Hillegom	Duvak KantoorSpec.	02520 - 21824	Rotterdam	Tebona Data Systemen	010 - 4845184	Zwaagwesteinde	Vewa	05113 - 3484
Duiven	Zyzzm Comp. Div. Europe B.V.	08303 - 18907	Hillegom	Lokal-Tronics B.V.	02520 - 16694	Rotterdam	System Plus Rotterdam B.V.	010 - 4625999			
Echt	Wibo Computers	04754 - 87860	Hoofddorp	Hemelrijk KantoorEff.	02503 - 42978	Rotterdam	VDSR Groep	010 - 4364544			

- U beschikt over gedegen kennis van kwantitatieve onderzoekstechnieken.
- U beschikt over goede schrijf- en communicatieve vaardigheden.
Ook diegene die niet aan alle gevraagde eisen voldoen worden verzocht te solliciteren.
Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 7.832,- bruto per maand (max. schaal 12 BBRA 1984). Info: prof. Leidl, 881727.

Interne vacature 018

Universitair docent (m/v) voor 2 jaar.

De vakgroep Economie van de Gezondheidszorg werkt zowel binnen de Faculteit der Gezondheidswetenschappen als de Faculteit der Geneeskunde. Binnen de vakgroep wordt op een drietal gebieden onderzoek verricht, namelijk economische analyse van gezondheidsstelsels, op het terrein van economische evaluaties van medische technologieën en op het terrein van het financieel-economisch management van zorgorganisaties. De vakgroep verzorgt onderwijs op het terrein van de economie van de gezondheidszorg binnen de opleiding voor Gezondheidswetenschappen en voor de Faculteit der Geneeskunde. Tot dit onderwijs behoren ook inleidingen algemene economische theorie en bedrijfseconomie. Bij de vakgroep zijn 15 wetenschappelijk medewerkers in dienst. De komende jaren zal de vakgroep betrokken zijn bij diverse internationaal vergelijkende onderzoeksprojecten in opdracht van de EEG.

Taakstelling:

- Verzorgen van onderwijs en verder ontwikkelen van het terrein van het financieel-economisch management van instellingen.
- Ontwikkelen van eigen (promotie)onderzoek op het terrein van economische analyse van gezondheidszorgorganisaties of gezondheidszorgstelsels.
- Ondersteuning verlenen aan diverse onderzoeksprojecten die binnen de vakgroep uitgevoerd worden.

Profiel:

- U heeft een academische opleiding in de economische wetenschappen.
 - U bent gepromoveerd of functioneert op een gelijk niveau.
 - U bent in staat om mede richting te geven aan de verdere ontwikkeling en uitvoering van het onderwijs op het terrein van het financieel economisch management van zorgorganisaties (met name financieel en management accounting) en van de economische theorie van het gedrag van organisaties.
 - U heeft een brede oriëntatie op het terrein van de bedrijfseconomie.
 - U heeft affiniteit met de non-profit-sector c.q. de gezondheidszorg.
 - U heeft affiniteit met een van de onderzoeksterreinen binnen de vakgroep.
 - Ervaring met onderwijs en het begeleiden van studenten strekt tot aanbeveling.
- Ook diegene die niet aan alle gevraagde eisen voldoen worden verzocht te solliciteren.
Salaris: afhankelijk van opleiding en ervaring max. f 7.832,- bruto per maand (max. schaal 12 BBRA 1984).
Info: prof. Leidl, 881727.

Interne vacature 019

Bij de Infotheek voor Studie en Beroep (ISB) van de dienst Studentenzaken is vacant de functie van

documentalist(e) 1.0 fte.

In de ISB is informatie beschikbaar over het wetenschappelijk onderwijs en het hoger beroepsonderwijs en over nascholingsmogelijkheden in Nederland. Daarnaast is ook informatie aanwezig inzake arbeidsmarktgegevens, beroepsoriëntatie en studeren in het buitenland. De informatie is aanwezig in de vorm van studiegidsen, brochures en folders. De ISB beschikt ook over diverse geautomatiseerde systemen.

- Taken:
- onderhouden, uitbreiden en toegankelijk maken van het informatiemateriaal;
 - op de hoogte blijven van ontwikkelingen op het terrein van studie, arbeidsmarkt en beroepsoriëntatie;
 - begeleiden van bezoekers van de ISB;
 - onderhouden van relevante interne en externe contacten;
 - vervanging van de coördinator van de ISB bij afwezigheid.

Eisen:

- Havo of VWO, aangevuld met afgeronde BDI-opleiding;
- kennis van de moderne talen, kennis van Dbase en Wordperfect;
- goede contactuele eigenschappen.

Salaris:

Maximaal f 3.650,- bruto per maand (schaal 6 BBRA).

Inlichtingen: Mw. N. Plompen, tel. 88 33 51.

INTERN. SAMENWERKING

Introducing Primary Health Care in Developing Countries

This course is aimed at health and development workers who have limited or no experience of work overseas and forms an introduction to the theory and practice of Primary Health Care (PHC) in developing countries. The course is designed to enable participants to increase their awareness of health development issues; reorientate to a low technology environment with few appropriate resources; highlight the different working roles and make informed judgements on where their skills will be most valuable. Furthermore the course aims to introduce participants to relevant resources and organizations involved in PHC. The course will be held at the International Health Exchange, 38 King St. London WC2E 8JT from 8 - 12 March 1993. More information: tel. 09 44 71 836 5833; fax: 09 44 71 379 1239.

Of bij: Marion Aarts, Bureau Internationale Betrekking FdG, Uns 50, tel. 881524 of tijdens spreekuren op dinsdag van 11.30-13.30 en op vrijdag van 11.30-12.30 uur.

Training Cross Culturele Contacten, 29, 30 en 31 maart

Deze training is opgezet voor al die personen binnen onderwijsinstellingen die in hun werk veelvuldig te maken hebben met buitenlandse studenten. Het gaat hierbij niet om docenten, maar om functionarissen zoals sociale begeleiders, decanen, registrars, 'fellowship officers', administratief en financieel personeel. Deze training wordt georganiseerd door het Centrum Kontakt der Continenten in samenwerking met de NUFFIC.

De training is praktisch van opzet en duurt drie dagen. Aanmelding kan via een aanmeldingsformulier dat bij Bureau Internationale Samenwerking (Ina Engelen, tel. 883211 van 08.00-12.00 uur) te verkrijgen is. De prijs van de training bedraagt f 1.680,- inclusief alle maaltijden en twee overnachtingen. De cursus wordt gehouden te Soesterberg.

Geef racisme geen kans!

Op 9 februari organiseert het Anti-Discriminatiebureau Maastricht een forumavond onder de titel: Geef racisme geen kans! De avond is bedoeld om op plaatselijk niveau te inventariseren wat er concreet door organisaties, individuen, plaatselijke overheid en politie gedaan kan worden om toenemend racisme tegen te gaan. De avond begint om 20.00 uur in de Aula van de RL, Ts.53.

Meer informatie: Anti-Discriminatiebureau, Cortenstraat 4, 6211 HT Maastricht, tel. 043-250938.

Openingstijden

Het spreekuur 'Studeren in het buitenland' voor studenten en medewerkers wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311.

STUDENT EN ZAKEN

Studentendecanaat

Inloopspreekuur studentendecanen: di. en do. 14.00-16.00, wo. 17.00-19.00 u.

Len.26, k. 03108.

Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u. tel. 883354 (ook voor het maken van afspraken).

Studentenpsycholoog

Voor een gesprek met de studentenpsycholoog Ruud van den Berg, kun je een afspraak maken via het secretariaat Studentenzaken, Len.26, kamer 03108, 883354.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06 - 3 21 21 51, Len.26.

Infotheek voor Studie en Beroep.

'Voor een bewuste keuze, kun je niet om ons heen!'

In de infotheek is informatie opgeslagen over het wetenschappelijk- en het HBO-onderwijs in heel Nederland en over nascholingsmogelijkheden. Ook zijn er arbeidsmarktgegevens, vacaturebladen en de zaterdagedities van de grote dagbladen aanwezig. **Intermediair jaarboek:** Studenten die van de uitgever Intermediair Jaarboek een kaart hebben ontvangen, kunnen op vertoon van deze kaart in de infotheek het boek ophalen tijdens de openingsuren.

Openingstijden: ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer. 0311, Tel. 883351.

Centrale Studenten Administratie

Collegekaarten/bewijzen van inschrijving

Bij verlies/diefstal van uw collegekaart en/of uw bewijs van inschrijving kunt u:

woensdag tussen 13.00 u en 16.30 u en

vrijdag tussen 09.00 u en 12.00 u

een nieuwe collegekaart of bewijs van inschrijving ophalen.

U moet dit echter uiterlijk maandags d.m.v. een formulier aanvragen en betalen. Vanaf **1 februari** a.s. worden alleen nog op woensdagmiddag collegekaarten/bewijzen van inschrijving gemaakt.

Adreswijzigingen

Studenten dienen zo spoedig mogelijk hun adreswijzigingen schriftelijk door te geven aan de Centrale Studentenadministratie.

Openingstijden: ma t/m do. 13.30 u - 16.30 u

vrijdag 09.00 u - 12.00 u

Studentenvakbond NSEM

Wij zijn er voor de student! Dus heb je vragen over of problemen met studiefinanciering, onderwijszaken, milieuzaken e.d.: aarzel niet en bel ons op 883142. Wij bellen terug.

R.K. Studentenpastoraat

Iedere donderdagavond om 19.30 u. en zondagochtend om 10.30 u. is er een viering van de H.Mis, voorgegaan door de R.K. studentenpastor dhr. F.Peró. Adres: Boschstraat 97, sociëteit "In de Fortuyn". Na afloop is er koffie. Iedereen is van harte welkom!

Agenda AEGEE Maastricht

Elke dinsdag borrel om 22.00 in de Metamorfoos

28-29 jan. Europe in doubt; intergration between hesitation and volition; AEGEE-EUROPE e.a., Maastricht

31 jan. deadline CHAMP '93. Meer info : J. van Eyk tel: 621501

1 febr. ALV, Voor meer informatie zie de congresmap.

Tel. 043-883071, ma t/m vr. 11.30-12.30 uur.

Agenda Sigma

di. 2 febr. fondsgroepvergadering.

di. 9 febr. algemene ledenvergadering.

DOPE

Er is iedere ma. (15.00-16.00 u.) en do. (11.00-12.00 u.) spreekuur in de DOPE-kamer, OG 0.203, tel. 883263.

Om lid te worden van DOPE dien je o.v.v. naam, adres en tel.nr. een tientje te storten op: bankrekeningnr. 57.69.86.763, ABN-AMRO Maastricht, t.a.v. Vereniging DOPE. Student let op uw saeck!

AGENDA SIB-MAASTRICHT

Do 28 jan: België-borrel om 21.00 u in Café van Sloun. Belgische studs zéér welkom. Di 2 feb: Oriëntal Night, cultural racket at 21.00h in "Café van Sloun" for members of SIB and foreign stud.(X)s only. Admission free.

Do 4 feb: Ledenborrel, Café van Sloun, om 21.00 u.

Vr 5 feb: Caribbean Night with (among other things) limbo dancing. For a great party be at 21.00h in Café "METRO". Admission free.

Integrand

Integrand is gehuisvest in de Abtstraat 4 6211 LS Maastricht, tel. 043-883355/97. Dagelijks open van 09.00-12.30 u. en van 13.30-17.00 u. Kom je inschrijven voor werkopdrachten op academisch niveau.

MST

Wil je meer uit je studie bedrijfseconomie halen dan theoretische kennis? Schrijf je dan nu in bij MST voor een interessante werkopdracht. Kom langs voor meer informatie op ons kantoor in de Abtstraat 4 van ma. t/m vr. van 13.30 tot 16.30. Tel: 883927

Agenda Tafelstraat 13

Ma. 1 feb. 20.00 u. Toneelrepetitie, 20.00 u. Groep Humanisme als Inspiratiebron Di. 2 feb. 18.00 u. Koorrepetitie, 20.00 u. Social & Cultural Evening. Gasten: Koerden uit Irak

Wo. 3 feb. 18.00 u. Yoga A, 20.00 u. Groep Levensvragen, 20.00 u. Groep Spiritualiteit, 20.00 u. Filosofiegroep Girard (met video). Eerste keer! Nieuwe leden welkom

Do. 4 feb. 18.00 u. Tafelen; koken en eten, aanmelden voor 16.00 u., 20.00 u. Video Achterkant v/h Gelijk. Wereld van het bedrijfsleven. Gast: prof. dr. H. Kasper Behoeft aan een gesprek met een van de pastores?

Kom even langs of bel voor een afspraak.

STUDIUM GENERALE

Figaro en het theater van Beaumarchais, Mozart en Rossini. OPERA.

Do. 4 febr., 20.00 uur, Aula. Lezing door Drs G. Verlinden, publicist te A'dam. De strijd tussen de standen was tot een hoogtepunt gekomen toen de Italiaan Lorenzo da Ponte tegen het einde van de achttiende eeuw op basis van Beaumarchais' drieluik over Figaro het libretto schreef voor Le Nozze di Figaro van Mozart. Op het eerste gezicht leek deze opera een gemakkelijk portret van huiselijke intriges, maar eigenlijk werd de hele samenleving aan de kaak gesteld. Het eerste deel van Beaumarchais' drieluik leverde dertig jaar later de stof voor Rossini's komische opera Il Barbiere di Siviglia.

Il Barbiere di Siviglia

Za. 6 febr., 20.00 u., Stadsschouwburg Sittard, Wilhelminastraat 18, Sittard, door Opera Zuid. Toegang: studenten: f 30,- /overigen: f 45,-. Kaarten vanaf 4 jan. tegen betaling te reserveren bij Bureau Studium Generale, KKP 10, Maastricht, van 9-12.30 u.

Vacature Commissie Studium Generale

Het Studium Generale organiseert tal van activiteiten over onderwerpen op het gebied van kunst, cultuur, wetenschap en samenleving. Een belangrijk deel van het aanbod bestaat uit lezingen. Daarnaast worden er literaire avonden, debatten, open podia, theatervoorstellingen en creatieve cursussen georganiseerd. De Commissie Studium Generale heeft tot taak het programmabeleid van het Studium Generale vast te stellen. Zij vergadert daartoe ongeveer 8 maal per jaar.

De vergaderingen, die maximaal twee uur duren, worden gehouden op donderdagmiddagen vanaf 15.30 uur. **In deze begeleidingscommissie is een vacature voor een student-lid.** Inlichtingen bij de secretaris van de Commissie drs. J. Reiners, 043-883540. Sollicitaties kun je richten aan het secretariaat Commissie Studium Generale, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

LV&S

Geen lessen

In de week van ma. 22 t/m vr. 26 febr. worden geen lessen gegeven ivm carnaval. Tijdens deze periode zijn tevens de balie en het secretariaat van buro LV&S gesloten.

Golf beginnerscursus

Wo. 3 febr. start beginnerscursus golf olv R. Kok. Dag/tijd: 13.45-15.15 u. Cursusduur: 5 lessen. Plaats: sporthal Randwijck (indoor) en de Driving Range vd Dousberg (outdoor). Kosten: f 40,- incl. materialen en ballen (excl. entreegeld vd Dousberg = f 4,- per keer bij outdoor training. Inschrijven bij LV&S. Sportkaart verplicht.

Sportkaarten halve prijs

Vanaf 1 februari '93 zijn alle sportkaarten/zwemabonnementen bij buro LV&S verkrijgbaar voor de helft van de prijs (geldig t/m juni '93).

Weerbaarheid

Ma. 1 febr. start een cursus "mentale en fysieke" weerbaarheid voor vrouwen en mannen olv Th. Besjes. Cursusduur: 10 lessen van 1,5 uur. Plaats: gymzaal Pres. Rooseveltlaan 101 (MEAO-MTRO). Tijd: 16.30-18.00 u. Kosten: f 12,50. Sportkaart verplicht.

Agenda Saurus

Elke ma.: conditietraining Randwijck, 18.30-19.30 & 19.30-20.30 u. Elke di.: Mensa op Sociëteit 18.30 u. Inschrijven bij Sociëteit of bij Axel. Galakaarten te bestellen bij Axel (214003) of Menno (214003). Elke do. spreekhalftuurtje bestuur 19.00-19.30 u.

Agenda MSBC Heep

Heep organiseert ma. 15 febr. het carnavalstoernooi. Aanvang: 21.30 u. Kosten: f 2,50 leden, f 3,50 niet-leden. Kom verkleed!

Jongleren in Maastricht

Elke do. avond van 19.00-21.00 u. oefenen wij met een groepje in de gymzaal aan de Burg. van Oppenstraat 100 (ingang Pres. Rooseveltlaan). Als jij ook jongleert of het graag wilt leren, kom dan eens bij ons kijken. Je bent van harte welkom. Wil je meer informatie over jongleren in Maastricht, bel dan: Helma & Rob 633951 of Miro 630601.

WETENSCHAPSWINKEL

De Wetenschapswinkel is een afdeling van de Dienst Studentenzaken die studenten de gelegenheid biedt hun onderwijsinspanningen te combineren met maatschappelijke dienstverlening. Bovendien doet men ervaring op met klantgerichtheid werken. Geboden wordt verder o.a. kantoorfaciliteiten en publiciteit voor het eindrapport. Bij de Wetenschapswinkel staan onder andere de volgende onderzoeksvragen open:

- Problemen van gehandicapte ouders bij de opvoeding van hun kinderen (jaarwerkstuk Gezondheidswetenschappen);
 - M.E.R.-procedure rond de vestiging van een afvalverbrandingsinstallatie (scriptie Rechten);
 - De bestuurlijk-organisatorische setting van een anti-discriminatie bureau (Economie v.d. Publieke sector);
 - Diverse onderwerpen op het terrein van vrouwen en gezondheid (Geneeskunde, Cultuur- en Wetenschapsstudies, Gezondheidswetenschappen);
 - Marketingplannen voor enkele vrijwilligersorganisaties (Bedrijfseconomie);
- De onderzoeken kunnen als onderwijsverplichting gelden: jaarwerkstuk, opstel, paper, (eind) scriptie. Begeleiding vanuit de faculteiten is toegezegd. Info: WTS tel: 883120/3529.

ECONOMIE

STUDIE-ADVISEUR DOCTORAAL

De studie-adviseur voor de doctoraalstudenten, Monique Welten, is afwezig op donderdag 4 februari en in de periode 10 t/m 16 februari.

EXTRA HERKANSING CONSUMENTENGEDRAG

In verband met onduidelijkheden omtrent het vooraf inschrijven bij (her)tentamen bij Bureau Onderwijs en het als gevolg hiervan uitsluiten van studenten bij het hertentamen Consumentengedrag op 8 januari 1993 is door de sectie Marketing besloten dat éénmalig een **extra** herkansing Consumentengedrag zal worden georganiseerd na blok 3. Deze herkansing vindt plaats op **donderdag 1 april** (dit is géén 1 aprilgrap) om 9.00 - 12.00 uur op kamer 0090. Indien u wilt deelnemen aan deze herkansing schrijft u zich dan in op de lijst bij het secretariaat van de sectie Marketing k. 2091, vóór 25 maart 1993. (Alleen diegenen die **niet** aan de eerste herkansing deelnemen kunnen aan deze extra herkansing deelnemen). Drs. J. Bloemer, blokcoördinator Consumentengedrag

IRIC - INSTITUTE FOR RESEARCH ON INTERCULTURAL COOPERATION

IRIC RESEARCH WORKING PAPER SERIES 1992

WP 92-1, Geert Hofstede, Michael H. Bond and Chung-Leung Luk, Individual Perceptions of Organizational Cultures: A Methodological Treatise on Levels of Analysis, April 1992 (forthcoming in Organization Studies).

WP 92-2, Mieke Vunderink, Twenty-four Americans in Maastricht: A Study in Cultural Differences. May 1992.

WP 92-3, Geert Hofstede, The Reintegration of Eastern Europe in the Family of Nations. Plenary address at SIETAR International's XVIII Annual Congress, Montego Bay, Jamaica, May 1992 (French translation "La réintégration de l'Europe de l'Est dans la famille des nations" has appeared in Intercultures, no. 18, juillet 1992, 27-45).

WP 92-4, Geert Hofstede, Masculinity/Femininity as a Twin Dimension to Individualism/Collectivism. Introduction to Symposium, IACCP XIth International Congress, Liège, Belgium, July 1992.

WP 92-5, Geert Hofstede and Mieke Vunderink, A Comparison of Goals and Gender Roles between American and Dutch University Students. Symposium on Masculinity/ Femininity, IACCP XIth International Congress, Liège, Belgium, July 1992.

WP 92-6, Geert Hofstede, Cultural Constraints in Management Theories. Distinguished International Scholar Lecture, Annual Meeting of the Academy of Management, Las Vegas, Nevada, U.S.A., August 1992 (forthcoming in The Academy of Management Executive).

WP 92-7, Geert Hofstede, Cultural Roots of Attitudes about Biotechnology. Summary of report for CUBE (Concertation Unit for Biotechnology in Europe) of the Commission of the European Communities, Brussels, August 1992.

These papers can be obtained from the IRIC secretariat, Ingrid Regout, Tongerestraat 53, Room 2.016, daily except Wednesdays between 9 and 12 a.m., at a cost of NLG 10.— apiece (NLG 15.— in case of mailing). Telephone (+31-43) 88-3708, fax (+31-43) 210-999.

Gevonden voorwerpen

In de afgelopen toetsperiode werden voorwerpen gevonden in de diverse sporthallen. Deze kunnen afgehaald worden bij de Onderwijsbalie; let op de openingstijden!

EFM

De commissie buitenland van EFM-Mercurius organiseert in 1993 het studieproject

Indonesie. Het project heeft als onderzoeksvraag meegekregen: Wat maakt een onderneming in Indonesie succesvol?

Deze vraag zal beantwoord gaan worden vanuit de vakgebieden marketing, financiering en berichtgeving. Waar nodig zal een en ander in een algemeen economisch kader geplaatst worden en zullen juridische (on-)mogelijkheden bestudeerd worden.

Het project bestaat uit een literatuurstudie van twee maanden, een praktijkonderzoek van twee maanden in Nederland en een studiereis naar Indonesie in november 1993. Ter afsluiting van het project wordt er een symposium georganiseerd. Op dit moment zijn wij op zoek naar ongeveer tien zeer gemotiveerde personen. Bij voorkeur derde- of vierdejaars student economie met als afstudeerrichting marketing, financiering of berichtgeving. Een voorwaarde is dat je beschikbaar bent vanaf 1 februari 1993 tot 1 februari 1994. Indien je interesse hebt om mee te doen aan het studieproject Indonesie kun je een briefje sturen voor 5 februari 1993 naar: Rijksuniversiteit Limburg, EFM-Mercurius, commissie buitenland, Postbus 616, 6200 MD Maastricht.

Vermeld in je brief ook even welke doctoraalvakken je hebt gevolgd. Mocht je nog verder inlichtingen willen, dan kun je ons elke dinsdag van 10.00-12.00 uur en elke donderdag van 14.00-16.00 uur bereiken op telefoonnummer 043-883779.

AGENDA EFM

10/11 februari

Alfa organiseert tweedaagse excursie naar Amsterdam met bezoeken aan DNB en de Optiebeurs.

17 februari, Alfa organiseert lezing 'Arbeidsvoorwaarden en transfers in het betaald voetbal', door Th.J. van Seggelen van de VVCS.

4 maart, Alfa organiseert excursie naar de Amerikaanse ambassade in Den Haag.

9 maart, Marketing Associatie (MMA) presenteert overzicht bekroonde, commercials met Sawa Reel.

11 maart, Alfa organiseert lezing in het kader van blok 1.3. 'Excentrieke lastendruk verplettert het Nederlandse beroeps- en bedrijfsleven', door dhr. Horinga.

16 maart, MMA organiseert excursie naar de B.V. Gulpener Bierbrou, werij.

17 maart, Imperator organiseert excursie naar Mercedes

11-16 april, Mercurius organiseert studiereis naar Barcelona., 24-29 april Alfa organiseert zesdaagse studiereis naar Budapest., 28 april

Imperator organiseert seminar 'Dragon Power; opportunities and threats, of South-East Asia'.

Kantooruren Imperator: woensdagen van 10.00 - 12.00 uur in k.0083.

Kantooruren Mercurius: dinsdagen van 10.00 - 12.00 uur en donderdagen van 14.00 - 16.00 uur in k.0081, tel. 043-883779.

Kantooruren Marketing Associatie (MMA): dinsdagen en donderdagen van 12.00 - 13.00 uur, k. 0081, tel. 043-883779.

RECHTSGELEERDHEID

Balietijden Bureau Onderwijs

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandag-avond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Balie gesloten

I.v.m. toetsen is de onderwijsbalie op 28.01.1993 en 29.01.1993 de hele dag gesloten. Voor het inleveren van de opstellen van jaar 3 Fiscaal recht zal er op vrijdag 29.01.1993 van 14.15-15.15 uur wel iemand aanwezig zijn aan de balie.

Toekenning doctoraalgetuigschrift

In de bijeenkomst van 08.01.1993 heeft het Dagelijks Bestuur van de Examencommissie het doctoraalgetuigschrift toegekend aan de navolgende studenten van de dagopleiding: Paul Cruts, Angelique Frings, Donald Hellegers en Leon Theelen. Geslaagden, van harte gefeliciteerd!

Voorzitterschap Examencommissie.

- Per 01.02.1993 zal A. Bolt, voorzitter van de Examencommissie, de instelling verlaten. De Examencommissie heeft onlangs W. Beurskens (privaatrecht) benoemd tot voorzitter per 01.02.1993.
- De Examencommissie is bereikbaar via het Bureau Onderwijs.
- (schriftelijk) De Examencommissie, t.a.v. J. Reijnders (secretaris), Bureau Onderwijs FdR, (brievbus onderwijsbalie).
- (telefonisch) J. Reijnders, tel.: 043-883007.
- (mondeling) **alleen** via de onderwijsbalie van het Bureau Onderwijs. Openings-tijden dagelijks (voor dagstudenten) van 10.15 - 11.15 uur en van 14.15 - 15.15 uur. Op maandagavond (voor avondstudenten) van 20.00 - 21.00 uur.

Data diploma-uitreikingen 1993

Op dinsdag 18.05.1993, vrijdag 17.09.1993 en woensdag 20.10.1993 zullen de uitreikingen van doctoraalgetuigschriften plaatsvinden.

Let op: in eerdere berichtgeving was de datum woensdag 19.05.1993 vermeld. Deze uitreiking is verplaatst naar dinsdag 18.05.1993.

Op het informatiebord naast de onderwijsbalie hangt het schema 'Nadere informatie over afstuderen in 1993'. Dit overzicht geeft per maand aan wanneer afstudeerverzoeken ingeleverd dienen te worden, wanneer ze besproken worden door de Examencommissie, welke officiële afstudeerdatum in dat geval van toepassing is en wanneer het doctoraalgetuigschrift zal worden uitgereikt.

Aanmelden blok 4 dagopleiding

Vanaf **1 februari 1993** zijn de aanmeldingsformulieren voor blok 4 verkrijgbaar aan de balie. Inschrijving uiterlijk voor **1 maart 1993**.

Verkrijgbaar aan de onderwijsbalie

Vanaf maandag 18.01.1993 is het onderwijsmateriaal van blok 3 dagopleiding Nederlands en Fiscaal recht verkrijgbaar aan de onderwijsbalie.

Toetsen blok 2 dagopleiding

DONDERDAG 28.01.1993:

- **Sporthal Geusselt 09.00-12.00 uur:** Practicum Methoden en Technieken II jaar 1.

- **Sporthal Daalhof 09.00-12.00 uur:** Vennootschapsrecht jaar 2 Fiscaal recht. VRIJDAG 29.01.1993:

- **Sporthal Geusselt + Sporthal Daalhof 09.00-12.00 uur:** Overheid. Hiervoor geldt de volgende indeling: studenten uit onderwijsgroep 1 t/m 7 maken de toets Overheid in Sporthal Daalhof. Studenten uit onderwijsgroep 8 t/m 44 en studenten die zich apart voor deze toets hebben aangemeld maken de toets Overheid in Sporthal Geusselt. LET OP: U wordt verzocht zich aan deze indeling te houden i.v.m. het aantal gereserveerde plaatsen in de sporthallen!!

- **Sporthal de Heeg 09.00-12.00 uur:** keuzeblokken jaar 4 Nederlands recht, Fiscaal Vennootschapsrecht jaar 4 Fiscaal recht & keuzeblok Huurrecht.

- **Sporthal Geusselt 13.00-16.00 uur:** Recht, markt en staat jaar 2 Nederlands recht & keuzeblok Huurrecht

- **Sporthal de Heeg 13.00-16.00 uur:** Bedrijf Nederlands en Fiscaal recht.

Adressen toetslocaties:

- Sporthal Geusselt, Olympiaweg 81 te Maastricht

- Sporthal De Heeg, Roserye 500 te Maastricht

- Sporthal Daalhof, Goudenweg 190 te Maastricht

Colleges en lezingen

Colleges Sociale wetenschappen: iedere woensdag 09.30-11.30 uur Collegezaal Nieuwenhof, te beginnen 3 februari.

01.02: College Internationaal belastingrecht 18.00-19.30 uur Statenzaal Oud Gouvernement.

03.02: College Criminaliteit/Blokopening door Th. de Roos 15.45-16.45 uur Collegezaal Jezuitenklooster.

03.02: College Belastingrecht voor ondernemingen Ned. & Fisc. recht 15.00-17.00 uur Statenzaal Oud Gouvernement "Het ondernemingsbegrip in de inkomstenbelasting" door A. Pleijzier

08.02: College Internationaal belastingrecht 18.00-19.30 uur Statenzaal Oud Gouvernement.

10.02: College Criminaliteit 15.45-16.45 uur Collegezaal Jezuitenklooster.

10.02: College Belastingrecht voor ondernemingen Ned. & Fisc. recht 15.00-17.00 uur Statenzaal Oud Gouvernement "Vermogensetikettering door A. Pleijzier.

15.02: College Internationaal belastingrecht 18.00-19.30 uur Statenzaal Oud Gouvernement.

17.02: College Rechtshandeling 13.30-15.30 uur Collegezaal Jezuitenklooster.

17.02: College Criminaliteit 15.45-16.45 uur Collegezaal Jezuitenklooster.

17.02: College Belastingrecht voor ondernemingen Ned. & Fisc. recht 15.00-17.00 uur Statenzaal Oud Gouvernement "Het staken van een onderneming I" door A.M.M. Thomassen

Fietsters opgelet!

I.v.m. klachten van overlast voor de omwonenden heeft de faculteit een vriendelijk doch dringend verzoek de fietsen niet meer aan de voorkant van de Nieuwenhof te plaatsen. Op de parkeerplaats van de Nieuwenhof is meer dan genoeg plaats om de fietsen te stallen. Bij voorbaat dank voor de medewerking.

Rokers opgelet!

In de koffiekelder van het Oud Gouvernement geldt een ABSOLUUT ROOKVERBOD.

Agenda Jurist in Bedrijf

Op woensdag 17 februari 1993 organiseert Jurist in Bedrijf weer haar jaarlijkse Bedrijvendag.

Deze dag biedt studenten de mogelijkheid zich te oriënteren op hun beroepsperspectieven. De organisaties presenteren zich aan de studenten door middels van sessies.

Deelnemende organisaties zijn o.a.: Shell, Philips, Bols NV, De Brauw Blackstone Westbroek, Loeff Claey Verbeke, Hogervorst & Wudka, ABN-AMRO, Royal Nederlanden Verzekeringen, Deloitte & Touche, Coopers & Lybrand, Moret Ernst & Young, Loyens & Volkmaars, Ministerie van Sociale zaken & Werkgelegenheid en namens de EG komt dhr. Barents.

Inschrijven kan dagelijks tussen 10.00 en 14.00 uur aan de inschrijftafel bij het studielandschap in de Nieuwenhof.

De kosten voor de dag bedragen fl. 10.00 (incl. lunch en borrel).

19 mei 1993: De opleidingsmiddag.

Agenda Elsa-Maastricht

Binnenkort vinden in het buitenland de volgende seminars plaats:

- Japan - Recht en Kultur.

12-14 februari, Bagreuth, Duitsland. Duitstalig. Kosten 120,- DM.

- Introduction to German Law.

21-28 februari, Mannheim, Duitsland. Duitstalig. Kosten 300,- DM. Deadline: 31 januari.

- Introduction to the English Legal Procedure.

25-28 maart, Keulen, Duitsland. Engelstalig. Kosten 250,- DM.

- Retuges law.

28 maart- 3 april, Praag, Tsechie. Engelstalig. Kosten 270 DM. Deadline: 20 februari.

- Inschrijving International weekend 26-28 februari. Deadline 1 februari. Kosten fl. 90,- all in. Meer informatie: Elisabeth Vullings tel. 431336.

Inlichtingen tijdens ELSA-sprekkuur (ma t/m vr 13.30-14.30 uur typekamer, tel. 043-883071).

Bericht van Bureau Stages

De stagecoördinator is alleen te spreken tijdens de spreekuren op **maandag en woensdag van 12.30-13.30 uur** of volgens telefonische afspraak, telefoonnummer 043-883274.

Agenda Juridische Faculteitsvereniging Ouranos

29 januari: Midwinterfeest, Ouranos blokfeest van 22.00-03.00 uur in D'n Hiemel.

03 februari: Bezoek aan de grotten en rondleiding bij de bierbrouwerij in Valkenburg

12 mei: rondleiding bij de Limburger

ALGEMENE WETENSCHAPPEN

Lezingencyclus Ontwikkelingsproblematiek

Ten tijde van het interfacultaire blok 'inleiding in de ontwikkelingsproblematiek' zullen 8 lezingen worden gegeven die voor alle belangstellenden vrij toegankelijk zijn. Plaats: Tongersestraat 53, kamer 0089p; tijd: Woensdagen, 14.00-16.00u. Het programma is als volgt:

3 febr. Prof. dr. Ch. Cooper (United Nations University / Intech)

Problems of development; an overview

10 febr. Drs. P. Caljé (FdAW, vakgroep Geschiedenis)

Hoofdlijnen uit de geschiedenis van de relatie Europa-Derde wereld

17 febr. Dr. G. Dijkstra (FdEW, vakgroep Algemene Economie)

Economische ontwikkelingstheorieën, 1945-1993

3 mrt. Prof. dr. C. Flinterman (FdR, vakgroep Internationaal Recht)

[onder voorbehoud]

Democratisering en mensenrechten

10 mrt. Dr. L. de la Rive Box (European Center for Development Policy Management)

Landbouw en milieu in Afrika

17 mrt. Drs. H. Aarts (Dienst Instellingsstrategie en Internationale Samenwerking)

Achtergronden van de verstedelijking in ontwikkelingslanden

24 mrt. Dr. K. Jansen (Faculteit der Geneeskunde)

Een wereld van verschil: Gezondheid en politiek in Rama, Nicaragua

31 mrt. Dr. P. Hoebink (Derde Wereld Centrum, K.U. Nijmegen)

De Nederlandse ontwikkelingshulp: geschiedenis, motieven en problemen

inlichtingen: Chris Leonards, vakgroep Geschiedenis FdAW, tel 883314

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Openingstijden balie- en spreekuur Bureau Onderwijs

Spreekuur is van maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 15.15-16.15 uur. De balie is open van maandag t/m vrijdag van 10.30-11.00 uur en van 15.30-16.00 uur. Buiten deze tijden worden alle GW- en MGK studenten niet meer geholpen.

Eerste jaars studenten GW opgelet!

Op vrijdag 22 en 29 januari en 5 februari vinden voor alle propaedeutische studenten GW een drietal voorlichtingsbijeenkomsten plaats over het doctoraalprogramma GW en de studierichting MGK. Plaats: Deb 1, tijd: 13.30-16.15 uur. Het programma e.d. tref je aan in de postvakjes. Meer informatie: Ph. Breevoort, Bureau Onderwijs FdGW, tel.: 881441.

Aan alle studenten GW en MGK

Betreft: indeling in onderwijsgroepen. In principe kunnen studenten niet van onderwijsgroep wisselen. Alleen in hoogst uitzonderlijke gevallen kan een voorkeur voor een tijdstip worden aangegeven. Indien mogelijk wordt met deze voorkeur rekening gehouden bij de indeling van onderwijsgroepen. Hiertoe dient men uiterlijk 4 weken voor aanvang (voor 6 februari) een schriftelijk verzoek te hebben ingediend bij Bureau Onderwijs. Na deze datum worden verzoeken niet meer ingewilligd.

Attentie alle GW en MGK studenten

In verband met de jaarlijkse herindeling postvakjes zullen deze allemaal ontruimd moeten worden voor woensdag 3 februari, zodat vanaf 8 februari iedereen weer een postvakje heeft. Indeling zal niet meer plaatsvinden op jaargroep maar op studentnummer. Wel wordt er een onderscheid gemaakt tussen GW, MGK en deeltijdopleiding VW. Er zullen alfabetische lijsten van namen van studenten met studentnummers worden opgehangen bij de mededelingenborden. Studenten die op deze lijsten niet voorkomen dienen zich zo spoedig mogelijk te melden bij T. Volckerick, Bureau Onderwijs.

Op de etiketten wordt vermeld: studentnummer, studentnaam, eventuele afstudeerrichting en jaargroep.

FdGW en FdG studenten

Op 14, 15 en 16 april wordt in Maastricht het derde Europese Studentencongres van JPPNW (Internationaal Psysiciaans for Prevention of Nuclear War) gehouden. JPPNW werd opgericht ter tijde van de 'Koude Oorlog' en richt zich tegenwoordig op preventie van geweld in het algemeen. Zij kreeg in 1985 De Nobelprijs voor de vrede toegekend. JPPNW en haar nederlandse tak (NVMP) zijn niet gebonden aan enigerlei politieke of religieuze stromingen. Het thema van het congres is: 'Conflict en de Balkan' Verdere activiteiten zijn: lezingen van deskundigen uit binnen- en buitenland, workshops, benefiet-concert en een feest. Informatie en aanmelding bij: J.v/d Heide, tel.: 043-253460 of J. Parlevliet, tel.: 020-6234704 of het NVMP bureau, tel.: 080-615902.

Inzage bloktoets Studenten Beleid en Beheer

Inzage bloktoets 4.2.1B 'Internationale Gezondheidszorg' voor studenten BB, vrijdag 29 januari a.s. van 13.00-14.00 uur, lokatie: Uns 50, kamer 1.233A.

Excursie naar het landelijk centrum GVO

Ben je van plan GVO te gaan studeren of studeer je al GVO? Geef je dan op voor een excursie naar het landelijk Centrum GVO in Utrecht. Het landelijk Centrum GVO heeft een bibliotheek met specifieke GVO-literatuur die voor studenten toegankelijk is en waar je gratis boeken kunt lenen. Handig voor jaarverslagen en stagevoorbereidingen. Zowel woensdag 3 als donderdag 11 februari zullen we met een groepje per trein naar Utrecht vertrekken om bij het landelijk Centrum een kijkje nemen. Het verzamelpunt van die dagen zal de Brunaboekhandel op het station Maastricht zijn om 10.15 uur. Tot en met maandag 1 februari kan je je tel. opgeven bij Astrid, tel.: 04750-40400 of bij Mirjam, tel.: 043-214593. Het belooft een leuke, gezellige en leerzame dagen te worden!

GENEESKUNDE

Mededeling Bureau Onderwijs

Belangrijke mededeling voor alle studenten die in september 1990 met de Tweede Fase gestart zijn. Denk eraan dat indien u voor de getuigschriftenuitreiking van maart 1993 in aanmerking wilt komen, u het basisartsgetuigschrift voor de DO vergadering van 1 februari 1993 dient aan te vragen. Uw afstudeerdatum dient namelijk in de 30e maand te vallen. Dit betekent dat u op **22 januari 1993** aan de voorwaarden ter verkrijging van het basisartsgetuigschrift voldaan te hebben. Voor meer informatie omtrent de start van uw Tweede Fase kunt u contact opnemen met de Centrale Studentenadministratie.

Getuigschriftenuitreikingen Geneeskunde

Op 24 maart a.s. vindt er weer een getuigschriftenuitreiking plaats. Doctoraalgetuigschriften: 14.00 uur

Basisartsgetuigschriften: 15.00 uur

Locatie: St. Janskerk Maastricht

Let op: Vanwege het grote aantal basisartsen dat gaat afstuderen, is er voor de categorie (basisartsen) een extra uitreiking gepland en wel op woensdag 31 maart a.s. Tijd: 15.00 uur. In de eerste week van maart krijgen alle aanstaande basisartsen een uitnodiging voor een bepaalde uitreiking. Tot 15 maart zal er gelegenheid zijn om te reilen. Uiteraard alleen met toestemming van Bureau Onderwijs FdG onder voorbehoud van de logistieke mogelijkheden.

Het secretariaat van de Dagelijkse Commissie voor de Examens FdG is dagelijks geopend van 11.00 t/m 12.30 uur.

Koberaadavond 18 februari

KO'S GRENZELOS

Op DONDERDAG 18 februari begint de avond om 20.00 uur met het vergaderingsdeelte, waarin met name PSYCHIATRIE als "stage van de maand" belicht worden.

Hierna zullen wij doorgaan in buitenlandse sferen, onder genot van een glas wijn en een hapje. Een forum van inhoudsdeskundigen zal dan ter ieders beschikking staan om brandende vragen op het gebied van de organisatie van co-schappen in het buitenland te beantwoorden!

Dus, tot DONDERDAG 18 februari in "de Nieuwenhof" Zwingelput 4.

Info: Maud de Bruyn (671701) of Hannerieke van den Hout (255367)

Mededelingen van Bureau Internationale Betrekkingen

GRATIS CURSUS IN ZWEDEN! Sports medicine and sports injuries. 10 week course at Linköping University Sweden. The aim of the course is to make professional within health care and students in health care studies, i.e. physiotherapists, medical doctors, medical students in their final years, specialist nurses, teachers in sports aware of sports injuries, their prevention and rehabilitation. Period of time: March 1, 1993 to May 31, 1993, full time studies. Participation maximum 25. The course is arranged by the Health University of Linköping with the Erasmus programme.

Voor meer informatie: BIB, Marion Aarts, tel. 881524.

Stichting Tropenkursus voor Kader in Ontwikkelingswerk

organiseert een KADERCURSUS ONTWIKKELINGSWERK. De cursus is bedoeld voor mensen die zich voorbereiden op werken in ontwikkelingslanden en is ook geschikt voor studenten die stage willen gaan lopen of onderzoek willen gaan doen in de "derde wereld". De cursus start met een tweedaagse bijeenkomst op 29 januari 30 januari a.s. Aanmelding voor 10 januari a.s.

Meer informatie bij BIB-FdG, tel. 881524, tijdens spreekuren dinsdag 11.30-13.00 uur en vrijdag 11.30-12.30 uur.

Bij het BIB zijn voor het academisch jaar 1992/1993 in het kader van de Erasmus **uitwisselingsprogramma's** nog de volgende stageplaatsen (duur minimaal 4 maanden) beschikbaar:

Frankrijk: St. Etienne (1 plaats)

Belgie: Gent (4 plaatsen; Luik (3 plaatsen); Leuven (6 plaatsen)

Duitsland: Aken (2 plaatsen); Bielefeld (3 plaatsen); Osnabruck (3 plaatsen)

Italië: Milaan (1 plaats); Turijn (1 plaats); Perugia (1 plaats)

Engeland: Leeds (1 plaats); Edinburg (3 plaatsen, GW/VW)

Spanje: Oviedo (1 plaats)

Finland: Jyvasky (1 plaats).

Voor meer informatie: BIB, Marion Aarts, tel. 881524.

Keuze-onderwijs Gezondheidszorg en 3e wereld

Ingaande het curriculum 1992-1993 wordt na facultaire goedkeuring een gemeenschappelijk keuzeblok van FdGW en FdG met bovenstaande titel georganiseerd. Het keuzeblok wordt gevormd door mw. drs. N. Mosterd (FdGW), coördinator, H. Adriaanse (FdGW), drs. Ch. Phaff (FdG) en prof. dr. H. Crebolder (FdG). Het is in het lopende academische jaar niet mogelijk een keuze-onderwijsperiode te vinden welke het rooster van beide faculteiten volledig overlapt. Derhalve wordt voor dit academisch jaar voorgesteld hetzelfde blok twee maal te organiseren, wel voor: studenten FdGW 3e jaar, 5e periode 8 maart - 16 april 1993 en studenten FdG 3e jaar, 1e periode, 24 mei - 2 juli 1993.

Geïnteresseerde studenten kunnen zich op de gebruikelijke wijze opgeven voor bovengenoemd keuzeblok.

Vrouwenstudies Keuze-onderwijs en onderzoeksstages.

Het Interfacultair Vrouwenstudiesoverleg heeft een studiegids samengesteld waarin vermeld alle onderwijs- en onderzoeksfaciliteiten voor studenten aan de Faculteit der Geneeskunde. De gids is verkrijgbaar via de facultaire onderwijsburo's of het secretariaat vrouwenstudies, k. 1064 Deb.1.

Co-schap Bedrijfsgezondheidszorg

Fotocollages in Universiteitsbibliotheek

De Prittstiftkunst van Jos Deenen

ons met de neus op de vaak schrijnende feiten te duwen. Er resteert dus niets anders dan de confrontatie met een werkelijkheid die we iedere dag al vinden in de onbewerkte foto's en camerabeelden. En dan blijft er alleen een gevoel van verbazing over bij zoveel ongenueanceerdheid. Of zoals iemand het in het gastenboek noemde: "bottebijtheorieën". Wel wordt de bezoeker van de tentoonstelling even op het verkeerde been gezet. Juist de bonte kleuren van de collages suggereren dat het hier eerder gaat om een exposée van reclame-affiches dan om de hartekreten van een wereldverbeterende kunstenaar. Er is behoorlijk aandacht voor het passen van de kleuren onderling. Maar Deenen is toch niet anders dan de "muzikanten" die een sampletje hier pakken en in een ander bekend melodietje plakken. En hij hoeft zich nog niet eens zorgen te maken over fotografen die hun auteursrecht komen claimen. Toch verdient Jos Deenen respect. Om al die plaatjes bij elkaar te scharen moet hij honderden full-colour magazines doorbladeren, wat een behoorlijke opgave is.

En ook is het heel erg knap dat hij de juiste kleuren bij elkaar kan vinden, zodat de collages nog meer een geheel zijn. Tenslotte is Jos ook erg handig met een schaar: de plaatjes zijn keurig langs de lijntjes uitgeknipt! Terwijl je toch zou denken dat Deenen zit te trillen van woede bij al dat uit te knippen onrecht in die bladen. Behoorlijk milieuvriendelijk overigens hoor, al dat hoogglanspapier dat die giftige drukinkt opslurpt. Wanneer je verneemt dat deze Prittstift-kunstenaar ook nog werkt aan een combinatie van zijn collages met eigen in plaats van uitgeknipte tekst, om zo een roman te fabriceren, dan slaat de schrik toch om je hart.

'Trinkwasser!', fotocollages van Jos Deenen, in de Universiteitsbibliotheek. Maan-, woens- en donderdag van 9.00 tot 19.00, dinsdag van 9.00 tot 21.00, vrijdag van 9.00 tot 18.00 en 's zaterdags van 10.00 tot 14.00 uur. Tot 15 februari.

Leonard Blom

Werk van Jos Deenen: verbazing over bij zoveel ongenueanceerdheid (foto Nelis Tutkey)

Agenda

vrijdag 29 januari
März, Kruis van Bourgondië, kasteel Oud Rekem (België), 20.30
Lukas, caberet, Theatercafé, 23.00

zaterdag 30 januari
Wozzeck, opera, Vrijthoftheater, 20.15

zondag 31 januari
Ruben's poppentheater, Podium Posjet, 14.15
Oost-Europese 20ste eeuwse muziek, Intropodium, 15.30
Royaal Lyrisch, jeugd-dansvoorstelling, Vrijthoftheater, 14.30

dinsdag 2 februari
De Meid/Open Huwelijk, toneel, try-out, het Vervolg, 20.30

woensdag 3 februari
Coppelia, ballet, Vrijthoftheater, 20.15
Andrea Zierleyn, Mariken Zandvliet, lunchconcert, Redoute, 12.30

Exposities
Momentum, fototentoonstelling "mens en werk", Gouvernement, 17 dec. t/m 5 feb. Ma t/m vr 9-17.

Avontuurlijke Dagen, Ronald Tolman, Galerie Fab, 3 jan. t/m 8 feb. Do 16-20, vr t/m zo 13-17.
Kees Ypelaar, Math van Kampen, Galerie Artisan, 2 jan. t/m 30 jan., di t/m za 13.30 - 17.30.

Eidolon, tekeningen, Galerie In Situ/Ardi Poels, 16 jan. t/m 13 febr., van 16-18, wo t/m za 14-18.

Renée van Leusden, Pina Gafni, resp. bronzen beelden en schilderijen, Galerie Anny van den Besselaar, 10 jan t/m 8 febr, vr t/m ma 13-17.30
De Aanloop I, René Daniëls (schilderijen, werken op papier), Romeinse sculptuur uit Zuid-Limburg, Aldo Rossi (tekeningen nieuwbouw, grafisch werk), Bonnefantenmuseum, 23 jan. t/m 18 april, di t/m vr 10-17, za en zo 11-17.

Film

Speelweek 28 januari t/m 3 februari

Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b

Life on a string, 20.00
Basbu, 20.30

Tous les matins du monde, 22.00
Trust, do, vr en za 23.00

Cinema Palace, Wyckerbrugstr.

Sister Act, dag. 18.45, 21.45.
Home alone-II, dag. 18.00 en 21.15.
Za, zo en wo ook 14.30

Belle en het beest, za, zo en wo 14.00, 16.30

A few good men, dag. 18.00, 21.15, za, za en wo ook 14.30

Mabi, Kleine Gracht 24A
The bodyguard, dag. 21.15. Do, vr, za, zo ook 18.30, za, zo en wo ook 14.30

Death becomes her, dag. 21.15. Do, vr, za, zo ook 18.30
The last of the Mohicans, dag. 21.15, do, vr, za, zo 18.30, za, zo en wo 14.30
Sneakers, dag. 21.15. Do, vr, za, zo ook 18.30, za, zo en wo ook 14.30

Cine "K", St. Bernardusstraat 13
Bittermoon, dag. 21.00

Leonard Blom

Kunstenaars aller landen, verenigt u....

Biennale van kunstinstituten

De vierde Biennale van Europese Kunstinstituten komt naar Maastricht. Van 25 tot en met 31 mei kunnen kunstenaars en kunstinstituten uit heel Europa ervaringen uitwisselen. Maastricht schaart zich daarmee tussen Toulouse, Antwerpen en Barcelona waar dit culturele evenement eerder werd gehouden.

Het doel van de Biennale van Europese Kunstinstituten is officieel: "het creëren van een ontmoetingsplaats waar kunstinstituten en kunstenaars uit heel Europa zich profileren en inspiratie kunnen opdoen". Het is een belangrijk onderdeel van het gebeuren is een tentoonstelling in het MECC. Daar zullen de deelnemende kunstacade-

mies acte de présence geven. Bij de organisatie zijn al 58 aanmeldingen binnen, uit alle windstreken. Behalve dat daar de uitwisseling tussen de kunstenaars en scholen moet gaan plaatsvinden, waar de organisatie zo op hoopt, kan "het grote publiek" kennismaken met het niveau waarop de kunstacademies werken. Het open concept van de expositie moet er voor gaan zorgen dat ook publiek en kunstenaars 'onderling kunnen communiceren'. Maastricht heeft de primeur van "Masterclasses" op een Biennale. Tweehonderd voor dit doel geselecteerde studenten zullen onder leiding van bekende kunstenaars uit diverse Europese landen in Maastricht kunstwerken ontwikkelen die op een of andere manier te maken hebben met de stad. Het is de bedoeling dat die kunst via een onzichtbare lijn de oude binnenstad met het MECC gaat verbinden. De organisatie hoopt dat bedrijven met produkten de masterclasses gaan sponsoren en zo een

materiaalfonds te verkrijgen. Overigens gaat het bij deze kunstroute om kunstwerken van tijdelijke aard. De rol van de RL tijdens de Biennale blijft beperkt tot het beschikbaar stellen van het auditorium voor een forumdiscussie. Kunstspecialisten zullen met het publiek in debat treden over de thema's: 'Old forms, new norms?' en 'Making school in art today'. Voor wie naast zijn ogen ook zijn oren wil verwennen heeft de organisatie ook nog een muziekfestival op touw gezet. Er staan een aantal concerten van Oosteuropese componisten geprogrammeerd, in samenwerking met het Conservatorium. Bovendien worden tijdens de Biennale een aantal muziekprojecten uitgevoerd in samenwerking met de Stichting Intro, die de relatie tussen muziek en beeldende kunst moeten gaan uitbeelden.

Leonard Blom

Schoen

Vorige week berichtte ik jullie over de aangename omstandigheden waaronder ik college mag geven. Een aandachtig aan mijn lippen gekluisterd publiek, jazeker, een waar genoegen. En passant meldde ik dat wat mij betreft (en wat komt dat goed uit, want ik ben blokcoördinator!) de notoire college-leuteraars qualitate qua vijf punten minder op hun blokttoets scoren. Er is meer studentengedrag wat mij mijlenver de keel uitbangt. Wie de beleidsschoen past trekke hem aan, want hier volgt mijn onderwijsbeleid:

* Ik ben niet het toffe vriendinnetje waarmee je op zaterdagavond eens lekker uit je dak gaat. Ik wordt betaald om onderwijs te leveren, geen psychotherapie, uithuilschouder of pedagogische hulpverlening.
* Wie het lef heeft om op een universiteit ingescreven te staan moet ook het verstant hebben om een onderscheit te kennen maken tussen ik wort, hij word en wordt jij. Voor iedere flagrante schending van de Nederlandse spellings-afspraken wordt straf uitgedeeld, en niet zuinig ook.

* Het geven van onderwijs is voor mij in beginsel een van de meest plezierige taken die ik te vervullen heb. Daarvoor ben ik in principe dan ook te allen tijde beschikbaar. Maar alleen op mijn voorwaarden. Telefonische zeurpietertij terwijl ik in bespreking ben, deur platlopen met stupide vragen, honderd pagina dikke scripties ongevraagd zondagmiddag bij mij thuis door de brievenbus schuiven met het achterlijke briefje 'Ik kom morgenochtend even langs om te horen wat je ervan vindt', boeken en tijdschriften uit de privécollectie 'lenen' en vervolgens verliezen, stomme dramkonterij, incapabel gedreutel, het studiegedrag van een regenwurm: dat kan niet.

* Het begeleiden van studentenonderzoek is waarschijnlijk het allerleukste wat er is; ik leer daar zelf ook zo veel van. Maar opnieuw: onder beldere voorwaarden. Ik ga er, naief wellicht, nog steeds van uit dat de Rijksuniversiteit Limburg aan wetenschappelijk onderwijs doet. Binnen de wetesjap bestaan, hoe debiel postmodernern dat misschien ook vinden, regels. Een beetje rondrentelen op de vrijdagmarkt en daar een verhaaltje over schrijven mag geen wetesjap, laat staan wetenschap, beten. Ik mag aannemen dat mensen die al vier jaar studeren en bij mij voor begeleiding aankloppen dat benul nog hebben.

* De bottom-line is deze: je studietijd is zeer waarschijnlijk de beste tijd van je leven. Maar niet in het minst vrijblijvend. De samenleving investeert in het wetenschappelijk onderwijs, en mag hopen dat die investering een redelijk rendement oplevert. Daar moeten we samen aan werken. Als je studeert omdat je nu eenmaal VWO hebt gedaan, of omdat je pappa dat zo graag wil, of omdat je nu eenmaal uit Eckelrade komt en de universiteit zo lekker dichtbij is, of alleen maar omdat je als doctorandus rijk schijnt te kunnen worden: fuck you!

Eva*

Het Rijke Roomse Gezelligheidsleven

Iedereen kan de leer van Christus verkondigen, jij ook. Ben niet bang dat je Christus daar niet goed genoeg voor kent. Maar ben wel bereid om over Christus te leren. Ga niet teveel af op de verhalen om je heen. Zij hebben allemaal een ander recept om van je verkoudheid af te komen. Luister naar Johannes Paulus, onze paus, en Joannes, onze bisschop. Zij brengen je in contact met Christus. Ben je dan onvrij? Nee, degenen die niet weten, zijn onvrij."

BERICHT UIT MAASTRICHT

Zondagmorgen half elf. Weet studentenpastor Fernando Però Silva nog niet dat Gijsen is afgetreden? Hij leest de mis in de kapel van het gebouw In de Fortuyn, bekend als de mooiste studentenvereniging van Maastricht. De Rooms Katholieke Studentenvereniging Servatius en het RK Studentenpastoraat hebben er onderdak gevonden. Het pand naast de Matthiaskerk in de Boschstraat bevat een sociëteit (Servatius), een kapel en een sacristie (Servatius en pastoraat), de werkruimte van pater Però (pastoraat), een studiezaal (Servatius), twee studentenkamers (Servatius), een extra vergaderkamer (Servatius en pastoraat: de pastor zit in het bestuur). Dat de liefde tussen pastoraat en vereniging geen grenzen kent, blijkt uit het feit dat het gebouw (gehuurd van de parochie St. Matthias) volledig betaald wordt door het pastoraat. Door het bisdom dus.

Tafelstraat 13 heeft ook een studentenpastor, maar dat is geen echte, volgens Però: "Iedereen mag zich zo noemen, maar ik ben de enige die door het bisdom als zodanig is benoemd." Waarom dan toch een pastoraat: "Omdat de bisschop het wilde, hij heeft mij geroepen." Gijsen besloot tien jaar geleden een eigen pastoraat op te richten, omdat hij de homosexualiteit en de oecumenische werkwijze van de toenmalige studentenpastor Sjaak Oberijé onverenigbaar vond met de leer van de katholieke kerk. ("Moeten we die zaak nou weer zonnig oprakelen?", probeert Servatius-lid Willy Gerrickens dit pijnlijke onderwerp te vermijden). Però werd de nieuwe man en van het begin af aan door velen binnen en buiten de kerk gewantwoord vanwege zijn lidmaatschap van Opus Dei.

En hier maakt iedereen een denkfout, zegt Però: "Servatius heeft een slechte naam, vanwege de associatie met Opus Dei. Absoluut onterecht. Ik ben priester van Opus Dei, akkoord. Maar mijn functie is studentenpastor, en dat ben ik 24 uur per dag. Als zodanig ben ik alleen verantwoordelijk schuldig aan de bisschop en aan niemand anders. Als u getrouwd bent, dan heeft dat toch ook geen invloed op uw werk."

Na de mis - slechts bezocht door vier studenten en een baby - is er een gezellig samenzijn. In een wolk van aftershave zoekt Però binnen, schudt handjes, zet koffie, klopt op schouders, slurpt zijn kopje leeg, steekt met zijn gouden aansteker een filtersigaret aan, kust de baby en is weer verdwenen: squashes. Als je zijn zwarte pak en priesterboord wegdenkt, zie je een flamboyante veertiger, amicaal, charmant, een man van de wereld. Maar dat is-ie met priesterboord ook, vinden de leden van Servatius. Hij wordt er op handen gedragen, en er valt dan ook geen onvertogen woord over de hand van de bisschop, die in de persoon van Però toch overduidelijk aan de bel kan trekken, als daar aanleiding toe is. De katholieke kerk heeft in haar lange geschiedenis altijd wat moeite gehad om haar canonieke en seculiere macht gescheiden te houden. Zo is ook Servatius financieel en bestuurlijk afhankelijk van het bisdom, dat het pand en een bestuurszetel bezit. Tot nog toe is er echter nooit enige aanleiding geweest voor conflicten tussen de wereldlijke studenten en de clerus. Maar echt gepraat

over controversiële onderwerpen als abortus, het celibaat, of de scholenkwestie wordt er dan ook niet. "We willen geen schisma's", zegt geneeskundestudent Annelies Menting. En bovendien, verklaart studie- en echtgenoot Machiel Hartmans: "We zijn een gezelligheidsvereniging. We horen thuis in het rijtje Banalitas-Koko. Het is niet de taak van een gezelligheidsvereniging om met standpunten te komen. Wel proberen we natuurlijk in onze vereniging een katholieke houding uit te dragen. Dat wil niet zeggen, dat bijvoorbeeld twee mensen die samenwonen hier niet welkom zijn. Maar op den duur zullen ze toch met hun geweten in conflict komen en hun gedrag veranderen. Of merken dat ze hier niet thuis horen."

In een later gesprek bevestigt Però het absolute vertrouwen dat er bestaat tussen pastoraat en vereniging, en de volledige afwezigheid van een noodzaak tot ingrijpen. Toen hij de ontspanningscommissie vroeg, welke criteria zij hanteerden bij het selecteren van video's, kreeg hij als antwoord: "Wij zoeken films, waarnaar we samen op de bank kunnen kijken, zonder ons voor elkaar te hoeven schamen". En dat is voor hem voldoende. En als de vereniging samenwoners zou toelaten, dan zou hem dat pijn doen, hij zou voor ze bidden. Maar hij zou de leden van Servatius niet lastig vallen met zijn standpunt. "Het is geen parochie, het is een studentenvereniging", benadrukt Però ten overvloede. Bestaat er dan zoiets als RK-gezelligheid? Volgens Machiel en Annelies is een RK-sfeer een sfeer van vertrouwen, van respect en van liefde: "In ieder geval geen opgefokt manifestatiegedrag, zoals bij de andere verenigingen", legt Annelies uit. "Servatius-leden hoeven niet per se katholiek te zijn. In het bestuur zitten zelfs twee protestanten. Zij komen echt niet om zich te laten kerstenen, maar voor de vriendschappelijke sfeer. Daardoor trekken we ook wel mensen met problemen aan, die bij de andere verenigingen uit de boot zijn gevallen. Dat is een tendens waarvoor we natuurlijk moeten oppassen. We zijn geen opvanghuis voor ontheemde studenten."

Het grote nieuws van deze zondag is natuurlijk het aftreden van Gijsen. Als de bisschop ter sprake komt, kapt ceremoniemeester Willy Gerrickens het gesprek dat hij "veel te prematuur" vindt resoluut af. Er volgt een verhaal over een vriend, die eerst tegen Gijsen was, maar na een ontmoeting met de bisschop het licht had gezien en verklaarde dat "niemand aan Gijsen moest komen, want dan deed hij hem wat". Però daarentegen, wil twee dagen later best wat kwijt over zijn Grote Voorganger. "Monseigneur Gijsen is geen diplomaat en monseigneur Gijsen is niet fotogeniek. Dat zijn allebei buitenkanten, en die aspecten blijven in het geheugen van de mensen het langste hangen. Maar de taak van monseigneur Gijsen was, om de mensen Christus te leren kennen, en er is maar één leer de juiste. Daar week hij niet van af. Ook studenten zoeken antwoorden op hun levensvragen. Juist studenten, hoe materialistisch en egocentrisch de wereld waarin ze leven ook is. Zij staan nog open voor liefde, want het leven heeft hen nog geen zware klappen gegeven. En ooit zullen ze vragen naar God. Iedere intellectueel zonder hoogmoed, zal ooit naar God vragen."

Maar waarom heeft Servatius dan maar 50 leden? En komen er maar zo'n 150 mensen naar het pastoraat? Waarom zit de kapel van het gebouw aan de Boschstraat niet afgeladen vol? Però: "De studenten kennen Christus niet. Door naar de paus en de bisschop te luisteren, leer je Christus kennen. Dan pas ben je vrij. Dat is toch wat iedere wetenschapper, iedere intellectueel zoekt: geestelijke vrijheid?"

"We zijn een gezelligheidsvereniging. We horen thuis in het rijtje Banalitas-Koko. Het is niet de taak van een gezelligheidsvereniging om met standpunten te komen." (foto Nelis Tiutkey)

Wim Ortjens